

СВЯТОТО ЕВАНГЕЛИЕ СПОРЕД МАРК

Автор и дата на написване:

Името на автора не фигурира никъде в самото евангелие, но ранните отци на църквата и богословите твърдят, че Марко е авторът му. Той е бил активна част от живота на християнската църква (Филим.1:24) като ученик на Петър (1Петр. 5:13), а също така придружава Павел и Варнава по време на първото им мисионерско пътуване. Относно неговото семейство и род Библията ни дава достатъчно информация (Д.А. 4:37; 11:30; 12:12, 13, 25; 13:1-3; Кол.4:10). Евангелието е написано между 50-а и 60-а г. сл.Хр.

Тема:

Целта на Марко е да представи писмено свидетелството на дванадесетте апостоли относно фактите за живота, смъртта и възкресението на Исус Христос (1:1). Авторът представя Исус като слуга на Бога, който предава Себе Си за спасението на грешното човечество (10:44, 45).

Съдържание:

1. Подготовка на Служителя (1:1-13)
2. Делото на Служителя (1:14-10:52)
3. Жертвата на Служителя (11:1-15:47)
4. Възкресението (16:1-20)

Шоро 1

1:1-8 „Англунипе е гугловеста тай букенге о Йоан Баптисто“

Матей 3:1-12, Лука 3:1-8; 15-18 тай Йоан 1:19-28

1 Англутесте пал о гудловесто Исусес Христос, о Чхав Делвеско.

2 Рамоме пророкестар Исаеско: Акхе! Ме бичавав весту-но англал о муй торо, та те лашарел торо дром.

3 Гласо кай цепил екхенгеро андо пустатхан: Лачшарен о дром Девлеске, керен чаче дромора Леске.

4 О Йоано баптизде андо и пустатхан тай причшибе баптизпе, каинпе пал иертиме безехе.

5 Е народо састо Джудея тай Ерусалимоско тхан, икльо-нас паш лесте, пхендендос пескере безеха баптизен сине лестар андо лен Йорданос.

6 О Йоанес уридос камилатар шехя пошом тай морчано кустик труял трушол пес; тай парварелас акридя тай дивло авгин.

7 Тай причшол: Пал манде авел Иекхенго, Зораленго мандар, Конеско е доря Леске потиня ме на сиом мал та те бангяв тай разпутрав.

8 Ме баптизава тумен панеса, нума Ов ка баптизен тумен Светонеса Духоса.

1:9-13 „О баптиспе тай о скандалпе Исусеске“

Матей 3:13, Лука 3:21 тай Йоан 1:32

9 Окалкхенге диесенге о Исусо ало Назаретостар Галилейскоро форо тай баптиздя Йоанатар андо Йордан.

10 Стразо кана икльолас о панистар, Он дикляс е дел путергьол, тай о Духо те ухлисте упрал Лесте сар гулумбо.

11 Тай гласо авел таро дел: Ту сан Моро Чхаво, о Камлоно, андо Тут Гудловоя.

12 Тай стразо палдава о икхалгяс Лес андо и пустатхан.

13 Тай сине андо и пустатхан щардеша дивеса, скандалне Бенгатар; тай сине е жегоненца тай ангеля сервинас Леске.

1:14-20 „Кхалисапе е англуне сиклиненге“

Годливяста о Делвеско тхагарипе

Матей 4:18, Лука 5:1 тай Йоан 4:1

14 Тай палал кана о Йоано сине пурхиндо, о Исус авило андо Галилея, причшолас о гудловяста Делвеско.

15 Вакерелас: О цирос пхердьолпес. Делвеско тхагарипе пашол; Каин тумен тай пакян андо гудловяста.

О Симон тай о Андрея

16 Тай кана пхирелас агор денизи Галилейско, дикхля о Симон тай леско пхралес Андрей, те чхивенас сита андо о цикнодеря соскето сине мачаря.

17 Ов пхедя ленге: Авен палал Манде тай ка керав туменде те долен манушен.

1:1-8 „Служението на Йоан Кръстител“

За разлика от Матей и Лука, които описват събитията, започвайки от раждането на Исус, Марк започва евангелско си повествование от момента, когато Исус започва своето публично служение. Йоан Кръстител е вестител, който провъзгласи, че се е явил Христос, призовавайки хората на покаяние за прощение на греховете им (Исаия 40:3; Малах. 3:1). Кръщението е външно свидетелство на тяхната промяна. А Исус Христос, Който Йоан издига в своята проповед и пред Когото се снисшава, ще кръщава със Святия Дух (ст. 7,8; Д.А.1:8).

1:9-13 „Кръщението и изкушаването на Исус“

Исус тръгва от малкия град Назарет, намиращ се в територията на презираната Галилея (Йоан 7:41, 52), за да се кръсти от Йоан на река Йордан. Той е безгрешен и няма нужда от покаяние, но това кръщение е част от Божия замисъл, за да се „изпълни всичко, което е право“

1 Глава

1:1-8 „Начало на благовестието и служението на Йоан Кръстител“

Матей 3:1-12, Лука 3:1-8; 15-18 и Йоан 1:19-28

1 Начало на Благовестието на Исуса Христа, Божия Син,

2 както е писано в пророците: „Ето, Аз изпращам пред лицето Ти Вестителя Си, който ще приготви пътя Ти пред Теб.“

3 „Гласът на викация в пустинята: „Пригответе пътя на Господа, прави направете пътеките Му.“

4 Йоан кръщаваше в пустинята и проповядваше кръщение за покаяние и опрощаване на грехове.

5 И излизаха при него цялата Юдейска и Ерусалимска област, и всички се кръщаваха от него в река Йордан, след като изповядваха греховете си.

6 Йоан носеше дреха от камилска вълна и кожен пояс на кръста си, и се хранеше с акриди и див мед.

7 И проповядваше, казвайки: След мен идва По-Силният от мен, на Когото не съм достоен да се наведе и развържа ремъка на обувките Му;

8 Аз ви кръщавам с вода, но Той ще ви кръсти със Святия Дух.

1:9-13 „Кръщението и изкушаването на Исус“

Матей 3:13, Лука 3:21 и Йоан 1:32

9 И в онези дни дойде Исус от Назарет Галилейски и се кръсти от Йоан в Йордан.

10 И когато излизаше от водата, веднага видя да се разтварят небесата и Духът като гълъб да слиза върху Него,

11 И глас дойде от небесата: Ти си Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение.

12 Веднага след това Духът Го заведе в пустинята.

13 И Той бе там, в пустинята, четиридесет дни, изкушаван от сатаната, бе със зверовете и Ангелите Му служеха.

1:14-20 „Призоваването на първите ученици“

Благовестието на Божието царство

Матей 4:18, Лука 5:1 и Йоан 4:1

14 И след като Йоан бе затворен, Исус дойде в Галилея, проповядвайки благовестието на Божието царство,

15 казвайки: Времето се изпълни, Божието царство наближи; Покайте се и повярвайте в Благовестието.

Симон и Андрей

16 И като вървеше покрай Галилейско езеро, видя Симон и брат му Андрей да хвърлят мрежи в морето, понеже бяха рибари.

17 И Исус им каза: Следвайте Ме, и Аз ще ви направя ловци на човеци.

(Мат. 3:15). Исус прие човешко естество, за да вземе върху Себе Си греховете на човечеството. В кръщението на Христос, както по-късно в кръщението на христианите (Мат. 28:19), участват и трите Личности на Троицата: инициативата е от Отец, Синът приема заместителната роля на падналото човечество в грях, а Святия Дух Го помазва за земното Му служение. Изкушаването на Исус в пустинята символизира християнина в този свят, който е във владение на сатана (1:13; Еф. 6:12-18).

1:14-20 „Призоваването на първите ученици“

Служението в Галилея започва след арестуването на Йоан. Вестта на Исус „времето се изпълни и Божието царство наближи“ е подобна на вестта на Йоан (Мат. 3:2; 1:14,15). Исус избра бъдещите апостоли и „ловци на човеци“ не от средите на религиозната интелигенция, но обикновени хора. Разбира се, превръщането на тези мъже рибари в ловци на човеци изисква време на преобразование и промяна.

18 Тай он стразо мукле ленге е сити тай церде пал Лесте.
 19 Харно на англе о Исус дикхляс о Яков о чхав Зеведеско тай о пхрал леско Йоан, андо и навия, сивенас е ленге сита.
 20 Стразо акхярдяс лен, тай он мукле пескире дадес Заведей андо и ладия букярненца тай църдие палал Леске.

1:21-28 „О мануш мелале духоса“

21 Тай он геле ко Капернаум, тай стразо андо о сабатос о Исус дяс андо и синагогес тай сикавелас.

22 Он сине дивимесас пес о Лескотар сиклиба, соскетто сиклиндя лен сарто Исингеро право, а ни сар е Грамнотуря.

23 А исине манушес ко синагогес мелалоса духоса, ковата циписардас:

24 Мук амен; Со исине аменца Исусо таро Назарет? Те мудардес амен ли алян? Жанав Тут, кова сиян Ту, о Светонго Делвеско!

25 О Исус припхендяс леске: Трайн тай икли лестар!

26 Тай палал о мелало дукхо сеизмо лес, иклистило лестар, циписардяс зурало гласо.

27 Тай саворе аборкха сине дивисаиле кай пхучшенас иекх авреске: Со си давкха чипа? Со си нево сикайпе? Правоса припхенела тай е он кхандена Лес!

28 И ашундипе разингяс Лес стразуно пир и сари труял Галилеяке.

1:29-34 „Састярипе Симонески сасуи тай насвалендер“ Матей 8:14-17; Лука 4:38-41

29 Стразо кана иклистило синагогестар, саворе Яковеса, Йоанаса дя андре ко кхер Симоноско тай Андреяско.

30 Симонескири сасуи пашльолас насвали тхаблипе тай пхенде Леске ащал лаке.

31 Тай гело жи лате, астардя лако вас тай ваздя ла тай и тхаблибе муклясла ла тай ой акхандя лен.

1:32-39 „О Исус причшис андо са Галилеас“ Састярипе насвале тай траделас демоня Матей 4:23-25; Лука 4:42-44

32 Тай и ракъол кана о кхам пело, долде паш Лесте саворе насвален тай астардя демоненцадар.

33 Тай о саро форо сине кидисаиле пес ангал о удар.

34 Тай Ов састардя бут бутен насвалипе, тай традя бут демоня тай ни ден е демоняке те вакерен кай ов си о Христос.

35 Сабаленге, кана путердило диесенге, Ов иклистило тай гело иекхоно коркхоро тхан кате ругяс пес.

36 О Симон тай калкхен авер леса, роден Лес.

37 Тай кана аракхле Лес вакерен Леске: Саворе родена Тут!

38 А Он вакергя ленге: Мек те жас пашутне форенге тай те причшов о коте, соскетто пал дова Ме иклистильом.

39 Тай пирелас сари Галилея, причшолас андо ленгере синагогес тай траделас демоня.

1:40-45 „Исус састя лепро мануш“

40 Антучи иекх лепро мануш авило Лесте, тай мангдяс Лес тходе коч: Коли мангес ащи те шужарес ман!

18 И те веднага оставиха мрежите си и тръгнаха след Него.

19 И като отмина малко, Той видя Яков Зеведеев и брат му Йоан, също в ладията, да кърпят мрежите си;

20 и веднага ги повика. И те оставиха баща си Зеведей в кораба с надничарите и тръгнаха след Него.

1:21-28 „Човекът, обладаван от зъл дух“

21 След това дойдоха в Капернаум; и веднага в събота Той влезе в синагогата и поучаваше.

22 И чудеца се на учението Му, понеже ги поучаваше като имащ власт, а не като книжниците.

23 Имаше в синагогата им човек с нечист дух, който извика:

24 Какво имаш Ти с нас, Исусе Назарянине! Дошъл си да ни погубиш ли? Зная Те кой си Ти, Светия Божий.

25 Но Исус го смъмри, като каза: Млъкни и излез из него!

26 Тогава нечистият дух, като го стърси и изкрещя с висок глас, излезе от него.

27 И всички се смаяха така, че един друг се питаха: Какво е това? Какво е това ново учение, и на нечисти духове Той заповядва властно, и те Му се покоряват?

28 И веднага се разнесе вестта за Него по цялата Галилейска околност.

1:29-34 „Изцеляване тъщата на Петър и на мнозина“ Мат. 8:14-17; Лука 4:38-41

29 И като излязоха от синагогата, с Яков и Йоан дойдоха в къщата на Симон и Андрей.

30 А Симоновата тъща лежеше от треска и веднага Му казаха за нея.

31 Като се приближи, Той я хвана за ръка и я повдигна и треската веднага я остави, и тя им прислужваше.

1:32-39 „Исус проповядва по цяла Галилея“ Изцеления на болни и демонизирани Мат. 4:23-25; Лука 4:42-44

32 А привечер, при залез слънце, довеждаха при Него всички болни и демонизирани.

33 И целият град се бе събрал пред вратата.

34 И Той изцели мнозина, които страдаха от разни болести и изгони много демони, като не оставяше демоните да казват, че знаят, че Той е Христос;

35 А на сутринта преди зори излезе и се отдалечи на уединено място, и там се молеше.

36 Симон и които бяха с Него, изтичаха подире Му;

37 и като Го намериха, казаха Му: Всички Те търсят.

38 А Той им каза: Да идем в близките селища, и там да проповядвам, защото затова съм дошъл.

39 И проповядваше в синагогите им по цяла Галилея и изгонваше демоните.

1:40-45 „Исус изцелява прокажен“

40 Идва при Него един прокажен, молейки Го, пада на колене пред Него, казвайки: Ако искаш, можеш ме очисти.

1:21-28 „Човекът, обладаван от зъл дух“

Книжниците са официалните учители на закона. Болшинството от тях са фарисеи. Те приравняват преданията със закона, а понякога ги смятат за по-висши дори и от Писанията. Налагат на хората трудно поносими бремена, които самите те не изпълняват (Лука 11:46). Учението на Исус се отличавало от тяхното. Той говори с власт, която получава от Своя Отец. Докато присъстващите слушат внимателно свидетелството на Христос, сатана се старее да отвлече вниманието им от истината чрез вика на обладавания от зъл дух. Исус не само проповядва с власт, но и

действа с власт (Мат. 7:29; 1:22). При произнасянето на дума от Него, демоните веднага напускат човека. Хората от този град са свидетели на могъщо проявление на Божиата сила. Исус скоро става известна личност в Галилея.

1:29-34 „Изцеляване тъщата на Петър и на мнозина“

Виж ком. (Мат. 8:14-17; Лука 4:38-41).

1:35-39 „Исус проповядва по цяла Галилея“

Виж ком. (Мат. 4:23-25; Лука 4:42-44).

41 О Исус дине леске мила, чутас по вас, азбадя лес тай пхедя: Мангав ав шужо!

42 Пал гадала Леске жорба, стразо леприпе нашля лестар, тай ов ачило шужо.

43 Тай традяс лес стразо тай припхендяс леске зурал.

44 Тай пхендяс леске: Дикх никонеске те на пхенел какчик, нума жа тай сикав пес рашаяке, тай ден со о Мойсес си припхенибен ащал торо шужипе, пал якхипе ленде.

45 Нума ов икклистило тай заастардя те делдума о ворба гадал; со о Исус, нащинес те дяс андре биучшино андо форо, далкхеске ачшавдилес аврипе андо коркоре тхана, тай авиле Лесте свакодар ригадар.

Шоро 2

2:1-12 „Састипе о паралистикос“ Мат. 9:2-8; Лука 5:17-26

1 Палал несаве дивеса дяс пале андре андо Капернаум;тай ашундло пес, кай си андо и кхер.

2 Бут мануша кидисале пес, соскетто нанай тхан варенджак труял о удар; тай Ов вакералас о ворба.

3 Тай але паш Лесте щартенге, саве ингеленас иекх паралистикос мануш.

4 Тай сар нащине те авен паше Лесте, ащал манушен, отхе кате Исусо сине, хевлярде и стреха тай мукле о патро кате пашлясас о паралистикос.

5 О Исус дикхляс ленгери пакяйба, тай пхендяс паралистикенго: Мочхо, тере безехе си иеартиме.

6 Нума вари грамнотуря бешес отхе тай гинденас андо пе илесте:

7 Кон вакерел давкха, калкхес армандел Девлес. Кон ащи те иертимава безехе, априч иекх о Дел?

8 Стразо о Исус, акхярдас пе Духеса, кай гиндин песко пес, вакерел ленге: Соске гиндин давкха?

9 Со си локхо те ворбав паралитокоске: Тере безеха си иертиме, вай те ворбав: Ущи, ле и патро тай пхир?

10 Нума та те джанен, кай о Чхав Манушеско иси Лес е потеря те иертил безех, пхендас е паралитокоске:

11 Вакерав туке, ущи! Вазде те патро тай джа андо торо кхер.

12 Тай ов стразо ущило, ваздяс пескоро бухтяба тай иклило англал саворенде, гадал кай саворе сине дивиненас пес, тай лувударенас о Дел вакеренас: Никхана на дикхле салкхес чипота.

2:13-17 „Акхярипе Леви (Матейос)“ Матей 9:9 таи Лука 5:27

13 Тай пале иклило каринг труял денизи, тай састе мануша авиле паш Лесте, тай Ов сиклинелас лен.

14 Пхиреландос каринг дикхляс о Леви Алфеевско бешеландос андо лескоро бирникенгеро Ов пхедяс леске. Пир палал Манде! Тай Леви ущило тай цидингяс пал Лесте.

41 А Исус, като се смиле, протегна ръка, допря се до него и му каза: Искам, бъди очистен!

42 След тия Негови думи проказата веднага се махна от него и той стана чист.

43 И Исус като го предупреди строго, начаса го отпрати;

44 и му каза: Гледай, да не кажеш никому нищо, но иди, покажи се на свещеника, и за свидетелство на тях принеси за очистението си, каквото е заповядал Мойсей.

45 А той, като излезе, започна да разказва и да разглася за станалото много, така че Исус не можеше вече да влиза явно в града, а се намираше навън, в уединените места. И идваха при Него отвсякъде.

2 Глава

2:1-12 „Изцелението на паралитика“ Мат. 9:2-8; Лука 5:17-26

1 След няколко дни Той пак влезе в Капернаум и се разчу, че е в къщата.

2 И начаса се събра мнозинство, така че и пред вратата не можеха да се поберат; и Той им говореше словото.

3 И донесоха при Него един парализиран, когото носеха четворица;

4 и като не можеха да се приближат до Него поради навалищата, разкриха и пробиха покрива на къщата, дето се намираше Той, и спуснаха постелката, на която лежеше паралитикът.

5 Като видя вратата им, Исус каза на паралитика: Синко, прощават ти се греховете.

6 Там седяха някои от книжниците и размишляваха в сърцата си;

7 Защо така говори, Този богохулства? Кой може да прощава грехове, освен един Бог?

8 Исус, веднага като узна с духа Си, че размишляват тъй в себе си, рече им: Защо размишлявате това в сърцата си?

9 Кое е по-лесно да кажа на паралитика: Прощават ти се греховете ли, или да река: Стани, вдигни постелката си и ходи?

10 Но за да знаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове (казва на паралитика);

11 Тебе казвам: Стани, вдигни постелката си и иди у дома си.

12 Той стана веднага и като взе постелката си, излезе пред всички, така че всички се чудеха и славеха Бога, като казваха: Никога не сме виждали такова нещо.

2:13-17 „Призоваването на Леви (Матей)“ Матей 9:9 и Лука 5:27

13 И пак излезе Исус край морето и цялото множество дохождаше при Него, и Той ги поучаваше.

14 Като вървеше, видя Леви Алфеев, който седеше на митницата, и му каза: Върви след Мене. Той стана и тръгна след Него.

1:40-45 „Исус изцелява прокажен“

В Стария Завет проказата прави човека не само физически, но обредно нечист, изключвайки го от живота на обществото (Лев. 13:46). Пред този измъчен човек стоят няколко препятствия: 1) Съгласно поверието прокаженият е под Божие проклятие; 2) Законът строго забранява на прокажените да се приближават и да общуват с хората. Исус знае, че този човек е прокажен, но в Своята милост се докосва до него и той е изцелен (1:41). Самият Христос стои над закона и затова Неговото докосване до прокажения не Го прави нечист. Това е свидетелство на проявлението на Божествената сила и Неговата любов към хората. Божията любов освобождава преди всичко от греха и смъртта.

2:1-12 „Изцелението на паралитика“ Виж ком. (Мат. 9:2-8; Лука 5:17-26).

Домът, в който отсяда Исус, без съмнение е домът на Петър (1:29; 2:1). Веднага щом хората научават, че Е в града, се насъбират около Него. Необичайният начин, по който паралитикът е донесен от четиримата му приятели до Господ Исус Христос, е свидетелство за тяхната вяра (2:3-5). Книжниците са прави от богословска гледна точка относно кой може да прощава грехове, защото Старият Завет ясно посочва, че само Бог Е, Който може да прощава (Ис. 43:25; Ер. 31:34). Тяхната грешка е, че в Човека, стоящ пред, тях не познали Бог.

15 Тай кана сине ки трапеза андо Левийскоро кхер, бут бирникенгере тай безехенгере, бешенас пал трапеза о Исусенца тай Лескире сиклиненца. Соскетто дженедер цидингяс палал Леса.

16 Е грамнотуря тай фарисея дикхле, кай халас безехенгере тай бирникенца, вакерде Лескере сиклиненге: Соске гадал хала бирникенца тай безехенца?

17 Шундяндос кава о Исус пхендя лен: Састе ни трейба таро докторос, нума е насваленге. Ни альом те калесав чачуне ала безехе пал иертипе.

2:18-22 „Жунипе (бихабе)“

Е биявенге тай о Терно

Мат. 9:14-17; Лука 5:33-39

18 Е сиклине Йоаноске тай о фарисеи бихабес тай авен ки Исусо тай пхененас Лес: Состар Йоанеске сиклине тай е сиклине фарисеинге бихабе, нума Тере ни бихабе?

19 О Исус отпхендяс ленге: Нащине е биявенге те бихабе, кана о терно си ленца? Нащи те бихабе жи кана исине терно ленца.

20 Нума дивеса авен, кана терненго ка лен лендар, тай окалкха дивеса он ка бихабес.

Пурано шехя тай неве моркия гоне

21 Никон на сивела таро нево котор покхстан упрал пурано шехя соскетто о сивелнокотор нево ка чхинел о пурано, тай о чхувело ка ачхол бут кханило.

22 Тай никон ни товел неви мол ко пуране моркия гоне, соскетто и неви мол ка чхинел е морча тай и мол тай е пуране моркия гоне ка римон пес. Нума неви мол тховел пес ко неви моркия.

2:23-28 „Пучшипе и сабатос“

Мат. 12:1-8; Лука 6:1-5

23 Тай ачшило андо Сабатос накхелас машкар и алидж гивеса тай пе сиклиненца, пирендос, заастарав те чхинел гив.

24 Е фарисея пхендя Леске: Дикх! Соске керен дава, саво нащи те керен ко о сабатос?

25 Ов отпхендяс ленге: Никхана на гиндя со кергяс о Давид кана ов тай лескоро амала ласа сине бокхало, тай сине трейба?

26 Андо дивеса авгорашайенгеро Авиатар, ов диняс ко о кхер Делвеско тай кхаляс таро халоме марне, саво сине нащи те кхас никонеске априч е рашаенге; тай диняс тай окалкхенге саве сине ласа.

27 Тай пхендя ленге: О Сабатос си кердило ащал о манушес, а ни манушес о сабатос.

28 Гадал о Чхаво Манушеско си хулай таро сабатоске.

15 И когато Исус седеше на трапеза в къщата му, заедно с Него седяха и учениците Му и много митары и грешници, защото те бяха много и вървяха подире Му.

16 Книжниците и фарисеите, като видяха, че Той яде с митары и грешници, казаха на учениците Му: Как така Той яде и пие с митары и грешници?

17 Като чу това, Исус им каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните. Не съм дошъл да призова праведници, а грешници към покаяние.

2:18-22 „Постенето“

Сватбарите и Младоженеца

Мат. 9:14-17; Лука 5:33-39

18 Йоановите ученици и фарисейските постеха. Идват и Му казват: Защо Йоановите ученици и фарисейските постят, а Твоите ученици не постят?

19 Исус им каза: Могат ли сватбарите да постят, когато е с тях младоженецът? Докато е с тях младоженецът, не могат да постят;

20 Но ще дойдат дни, когато ще им се отнеме младоженецът, и тогава, през онези дни ще постят.

Стара дреха и нови мехове

21 Никой не кърпи стара дреха с кърпка от нов плат, иначе ново пришитото ще се отдере от старото и съдраното ще стане по-грозно.

22 Никой не налива ново вино в стари мехове, иначе новото вино ще спуска меховете и виното ще изтече, и меховете ще се изхабят но трябва ново вино да се налива в нови мехове.

2:23-28 „Въпросът за съботата“

Мат. 12:1-8; Лука 6:1-5

23 И случи се в съботата Той да минава през посевице, и учениците Му, като вървяха по пътя, започнаха да късат класове.

24 А фарисеите Му рекоха: Виж, защо вършат в събота това, което не е позволено?

25 Той им каза: Нима никога не сте чели, що стори Давид, когато бе в нужда и огладня сам и ония, които бяха с него?

26 Как влезе в Божия дом при първосвещеника Авиатар и яде от присъствените хлябове, които не биваше никой да яде, освен свещениците, така даде и на ония, които бяха с него?

27 И казваше им: Съботата е направена за човека, а не човек за съботата;

28 Така Човешкият Син е господар и на съботата.

2:13-17 „Призоваването на Леви (Матей)“

Митарите (събирачите на такси) не се ползват с уважение заради противозаконните им действия и сътрудничеството с римските власти. „Следвай Ме“ е поканата, с която Христос призовава към ученичество (Мат. 4:19; Марк 2:14; Йоан 1:43). Матей знае какво е отношението на равините към митарите и изобщо не му идва наум, че този велик Равин ще го удостои да бъде Негов ученик. Той приема неочакваната покана с готовност, като „оставил всичко“, за да следва Исус (Лука 5:28). Фарисеите недоволстват пред учениците, че Исус е в контакт с грешници, тъй като техните равински предписания забраняват на всички учители на закона да участват в подобни трапези. Христос посочва дълбоката ис-

тина и цел на Неговата мисия на земята, разобличавайки лицемерието им. Той дойде, за да спаси грешника и да му даде надежда за нов живот.

2:18-22 „Постенето“

виж ком. (Мат. 9:14-17; Лука 5:33-39).

Като християни, когато ни предстои важно решение или да познаваме волята на Бога по-добре, постът може да донесе голямо благословение, както се казва - воиник без пушка е като християнина, който не пости.

2:23-28 „Въпросът за съботата“

Виж ком. (Мат. 12:1-8; Лука 6:1-5).

Шоро 3

3:1-6 „О Исус саскярдя анд сабатос“ Мат. 12:9-14; Лука 6:6-11

- 1 Палпале Ов дяс андо синагогес тай сине отхе мануш шуке вастеса.
- 2 Тай он денидиненас Лес, та те дикхенас тай те дошарен, дал ка састарел лес андо Сабатос.
- 3 Ов пхендя манушеске и шуке са вастеса: Ущи анггал машкар!
- 4 Тай вакерел ленге: Шаи ли си андо о Сабатос те керел лачшо вай те керел кханило? Те скепил ли анима вай те мударел? Нума он трайнес пес.
- 5 Ов издикхляс лен холяса тай таксиратос пес таро баркерелде песко иленде, пхенде манушенге: Лунжар о вас! Тай о вас састило сарто окова.
- 6 Стразо е фарисея иклили тай геле та те годиненас ки е Иродианенге палал Лесте сар те мулякирен Лес.

3:7-12 „Манушен труял Исусес“ Састярел бутенге

- 7 О Исус цидингяс пес сиклиненца кариг и маря, тай бут манушенге Галилеятар, Юдеятар гине пал Ленде.
- 8 Кана шунде пал баре чипа, саве кердяс бут народос гине пал Ленде, Юдеятар, Ерусалимостар тай Идомеятар тай окотар тхан лен Йордан, тай ригатар Тир, Сидон.
- 9 Ашал е дженедер Ов пхендя пе сиклиненге те аракхен навия, чука кай дженедер та те би тасавена Лес.
- 10 Соскето Ов сине састардяс бут мануша, далкхеске окалкхен саве сине насвале тасавена Лес та те азбадын Лес.
- 11 Тай кана е мелале дукхе дикхле Лес, пеле анггал Лесте, циписярдяс: Ту сиян о Чхав Делвеско!
- 12 Нума, Ов припхенелас зоряса те на вакерен пал Лесте.

3:13-19 „Алосардя дешудуен апостоля“ Матей 10:1 тай Лука 6:12

- 13 Тай уклито ко веш тай калеса паш песте окалкхен саве мангелас тай он авиле Леса.
- 14 Алосардя дешудуен джене оноماسа лен апостолен та те овен Ласа тай те бичхален лен те делдума;
- 15 тай те исине зор те ипалден демоня.
- 16 Дешудуендар халоме Симон Ов акхардя оноماسа Петрос;
- 17 о Яков Зеведеско тай леско пхрал Йоан хярдя онома са Воанергес саво си е чхаве грумоске.
- 18 Андрей, Филип, Вартоломей, Матей, Тома, Яков, Алфей Тадей, Симон Кананит;
- 19 тай Юда Искариот ковата пурхиндя Лес.

3:1-6 „Исус изцелява в събота“ Виж ком. (Мат. 12:9-14; Лука 6:6-11).

Исус знае за коварните намерения на фарисеите, но продължава с учението за съботата (2:25-28). В злобното си желание да го убият, те отиват при иродианите, които принадлежат не към религиозно, а към политическо движение, подкрепящо династията на Ирод. Те са в съюз с римляните и са в зависимост от този съюз (8:15; 12:3; Д.А. 4:27).

3:7-12 „Множествата около Исус“

Когато Исус се оттегля с учениците Си към езерото, Го следват тълпи не само от Галилея, но и от други места. Под „нечистите духове“ в ст.11 се разбира хората, обладани от нечисти духове. Когато те започват да викат, че Той е Божият Син, Исус ги смърря, като ги кара да мълчат, защото времето да предаде Себе Си в жертва за грешното човечество все още не е настъпило.

3 Глава

3:1-6 „Исус изцелява в събота“ Мат. 12:9-14; Лука 6:6-11

- 1 И влезе в синагогата отново и там имаше човек с изсъхнала ръка.
- 2 И Го следяха, дали ще го изцели в събота, за да Го обвинят.
- 3 А Той каза на човека с изсъхналата ръка: Изправи се наред.
- 4 А на тях каза: Позволено ли е човек да прави добро в съботата или зло? Да спаси ли душа, или да погуби? Но те мълчаха.
- 5 И като ги изгледа с гняв, наскърбен поради жестокосърдечието им, каза на човека: Протегни ръката си. И протегна я, и ръката му стана здрава като другата.
- 6 Фарисеите, като излязоха, веднага се събраха с иродианите и се наговориха против Него, как да Го погубят.

3:7-12 „Множествата около Исус“ Изцеления на мнозина

- 7 Исус се отдалечи с учениците Си към езерото, и след Него тръгна множество народ от Галилея, Юдея,
- 8 И от Йерусалим, Идумея и оттатък Йордан и живеещите около Тир и Сидон, като чуха, какво Той прави, дойдоха при Него голямо множество.
- 9 И поръча на учениците Си да Го чака една ладия, поради навалищата, за да Го не притискат;
- 10 Понеже Той бе изцелил мнозина, така че имащите недъзи Го притискаха, за да се докоснат до Него.
- 11 И нечистите духове, като Го виждаха, падаха пред Него, викаха и казваха: Ти си Божият Син!
- 12 Но Той строго им забраняваше да Го разгласяват.

3:13-19 „Избиране на дванадесетте апостоли“ Матей 10:1 и Лука 6:12

- 13 После се възкачи на планината и повика при Себе Си които Си искаше и те дойдоха с Него.
- 14 И избра дванайсет от тях, за да бъдат с Него и да ги изпраща да проповядват;
- 15 и да имат власт да изцелят болести и да изгонват демони;
- 16 и избра дванайсетте: Симон, който назова Петър;
- 17 Яков Зеведеев и брат му Йоан, които назова Воанергес, тоест синове на гърма;
- 18 Андрей, Филип, Вартоломей, Матей, Тома, Яков Алфеев, Тадей, Симон Кананит;
- 19 и Юда Искариотски, който Го и предаде.

3:13-19 „Избиране на дванадесетте апостоли“

Нощта преди избирането на дванадесетте апостоли Исус прекарва в молитва на хълма (Лука 6:12). Често Той посвещава цели нощи на молитва пред решаващи или кризисни моменти в живота и служението Му (Мат. 4:2; 14:22,23; Мат. 26:36-44; Марк1: 35; Лука 9:28-31; 17 гл.). Нито един от апостолите не е избран заради съвършенство на характера или способността. Христос избра хора, които желаят да се учат; характери, които биха могли да се променят. При призоваването всички имат сериозни недостатъци, но поради Неговата милост, те са отстранени (освен случая с Юда) и започват да принасят плодове на Христос подобен характер (Гал. 5:22,23). Христос приема хората такива, каквито са и ако те желаят да Му се покорят, то Той ги прави такива, каквито иска да ги види. Исус призовава учениците Си, да бъдат с Него, за да се учат в Неговата школа и да Му помагат в работата. Названието „апостол“ на гръцки означава „изпратен“. Той ги изпраща като апостоли, за да учат другите и да проповядват за Него, както да изцеляват болни, и да изгонват духове. Исус лекува не само телата, но изцелява душите на хората, което е и основната насока в служението на апостолите.

**3:20-30 „О Исусес тай о Веелзевул“
Мат. 12:22-36; Лука 11:14-26**

20 Он де андо кхересте тай пале бут дженедер кидисаиле пес гадал кай он нащине те хан хабе.

21 А пумаре Леско шундя дава, геле те астарен Лес, соскето пхендя: Ов нанай Пескири годи.

22 Тай грамнотуря, аленгере Ерусалимостар, вакеренас: Ов иси Веелзевуло, тай презаро гуверноро демененгере традел е демоня.

23 Тай о Исус чингадяс ленге тай заастардя те пхендя ленге парамичеса; Сар ащи о Сатана те традял сатана?

24 Коли иекх тхагарипе улавде мамуй песте, дава тхарипе нащи те авела тердо.

25 Коли иекх кхер мамуй песте, дава фамилия нащи те авела тердо.

26 Коли сатана улавде мамуй песте, нащи те авела тердо дава ка сине лескоро агор.

27 Никонеске нащине те дяс андре ко кхер зоралеско тай те чорел лес чипа, коли най англе те не пхандел о зуралес. Антучи те чорел о кхер.

28 Чачес вакерава туменге: Са безеха тай са деларманя е чхавенге манушен ка иертиле.

29 Нума коли коник армандел Свенто Духо пал лесте иертилле нанай те исине, дошално си пал увек криса.

30 О Исус пхендя дава, соскето он вакерел кай иси Лес мелало дукхос.

**Лескере дай тай е пхрала
Матей 12:46 тай Лука 8:19-21**

31 Тай Лескере дай тай е пхрала авен, тергьонас аври тай он бичхалде те чингаден Лес.

32 Е дженедер башенас труял Лесте пхенде Лес: Ти дай тай Те пхрала аври роден Тут.

33 Ов отпхенел ленге. Кон си Ми дай тай пхрала?

34 Тай дикхля бешенасенгере труял Лесте тай пхендя: Аке Ми дай тай е пхрала.

35 Соскето кон керел е Девлеске воля, ов си моро пхрал, тай пхен, тай дай.

Шоро 4

**4:1-20 „И парамичи пал сейбненго“
Мат. 13:1-23; Лука 8:4-15**

1 О Исус пале застардяс те сиклинеп труял и денизи тай кидисале пес труял Лесте бут баро дуняс таро мануша, далкхеске Ов укли иекхе ладияте тай сине андо денизи, а саворе авер дуняс сине ко шукипе.

2 Тай Ов сиклинелас лен бут парамичи, презаро Леско сиклиба вакерендос:

3 Шунен! Аке, икливо о сейбненго те сеинел;

**3:20-30 „Исус и Веелзевул“
(Виж ком. Мат. 12:22-36; Лука 11:14-26)**

В еврейската религиозна терминология думата „веелзевул“ се асоциира с понятието „началник на бесовете“. Фарисеите назовават с това име сатана и обвиняват Исус, че Той изгонва бесовете чрез силата на сатана. 3:27 се явява отговор на обвинението, отправено от книжниците в ст.22. Светът, където господства „князът на този свят“, е домът на силния, а „покъщнината“ му са хората в този свят (Мат. 4:8,9; Йоан 12:31; 16:11). Така че силният не може да бъде вързан и ограбен, ако не се окаже някой по-силен от него. Исус извърши това на Голготския кръст за всеки, който повярва в Неговото име, да бъде спасен (Йоан 3:16). Хората, които няма да получат опрощение, поради богохулство, са онези, които умишлено свързват силата и делата на Христос с действията на сатана (Йоан 10:20).

**3:20-30 „Исус и Веелзевул“
Мат. 12:22-36; Лука 11:14-26**

20 И идват в една къща и отново се събира народ, така че не можеха и да се нахранят.

21 И като чуха близките Му, отидоха да Го приберат, понеже говореха, че не бил на Себе Си.

22 А дошлите от Йерусалим книжници казваха, че има Веелзевул и чрез началника на демоните изгонва демоните.

23 И като ги повика, говореше им с притчи: Как може сатана да изгонва сатана?

24 И ако царство се раздели против себе си, това царство не може устоя;

25 и ако дом се раздели против себе си, този дом не може устоя;

26 и ако сатана е въстанал против себе си и се е разделил, не може устоя, дошъл е краят му.

27 Никой не може, като влезе в къщата на силния, да ограби покъщнината му, ако първо не върже силния и тогава ограбва къщата му.

28 Истина ви казвам: На човешките синове ще се простят всички грехове и хули, с каквито биха хулили;

29 но който похули Светия Дух, няма прощение до века, но е виновен за вечно осъждане.

30 Това им каза, понеже казваха, че има нечист дух.

**Майка Му и братята Му
Матей 12:46 и Лука 8:19-21**

31 Дойдоха майка Му и братята Му и като стояха въвн, изпратиха при Него да Го извикат.

32 Седящият около Него народ Му казва: Ето, майка Ти и братята Ти са отвън, търсят Те.

33 А Той им отговори: Коя е Майка Ми и кои са братята Ми?

34 И като огледа седящите наоколо Си, каза: Ето майка Ми и братята Ми;

35 Защото, който върши Божията воля, той Ми е брат, и сестра, и майка.

4 Глава

**4:1-20 „Притчата за сеяча“
Мат. 13:1-23; Лука 8:4-15**

1 И отново започна да поучава край морето и понеже при Него се събра много народ, Той влезе в ладията и седеше в морето, а целият народ бе на брега.

2 И поучаваше ги много с притчи, и им говореше в учението Си:

3 Слушайте, ето излезе сеяч да сее;

3:31-35 „Истинската майка и братя на Исус“

Според думите на Исус, майка Му и братята Му трябва да са с Него, да Го следват, а не да Го отклоняват, като се опитват да Го приберат (ст. 21,31,35). Божият Син не трябва да се взема, а може само напълно да Му се отдава.

**4:1-20 „Притчата за сеяча“
(Виж ком. Мат. 13:1-23; Лука 8:4-15).**

Исус предупреждава, че в това повествование е необходимо да се улови, т.е. „да се чуе скритият смисъл“ (ст.9). Той се учудва, че учениците не могат да разберат значението на притчата, че все още не са се научили да ползват онова, което притежават – Божието царство. Овладеяването на това умение е целта на ученичеството (Мат.28:19, 20).

4 тай кана сеиналас, нисаве куци пеле кариг о дром о чирикле авенас тай изханас лен.

5 Нисаве перенас упрал барене тхане, кате насине бут пхув. Баронас, стразо соскетто и пхув насине хор.

6 Нума о кхам икльол, претхабонас лен тай он, шукьонас, соскетто нанай лен жилиас.

7 Авер пале перенас машкар е каре саве баронас тай пханденас лен, тай он ни денас фрута.

8 А авер перенас лачше пхувяте, баронас тай ачхонас бут тай дине фрута, трианда, шовардеш, авер шел.

9 Тай вакергяс ленге: Кон иси кана те шунел, мек те шунел.

10 Кана ачхило коркоро труял кидиме дешудуенца тай авер пхуче Лес е парамиче.

11 Ов пхендя ленге: Е гарадуе о Тхагарипе делвеске си диндо туменге, а окалкхенге нааври саре си динде андо парамичи.

12 Тай кана дикхен те на дикхен, те шунен, тай те на ахальон, та те на иринен тай те иертил пес безех.

13 Тай вакерел ленге: На ахалилхен кайкха парамичи? Сар ка ахальон саре авер парамичи?

14 О сейбненго сеинел о ворба.

15 Нисаве си сар самунца каринг о дром, кана шунен, и Сатана стразо авел тай лел лес о ворба посеино андо ленде.

16 Тай и о посеиме ко баруни пхув си калкха саве, кана шунен о ворба, стразо прилела лес лошалася;

17 нума най лен жила андо песте, цикноциросенге си, палал ачхол пхариба, или традиба ащал о ворба, стразо скандале пес.

18 Таи посеиме андо о каре си калкхен, колато шунен о ворба;

19 нума кахъренге кавкха лумя, о хохавно пал барвалипе тай мангинен авер бука, кана авел бут учхарен о ворба, тай ов ачхол бифрутно.

20 Окалкха сеиме ки лачши пхув си шунянге о ворба, лел лен, тай ден фрута трианда, шовардеш, тай шел дром.

4:21-25 „И лампа тай о ведяря“ Матей 5:15 8:17 таи Лука 8:16

21 Вакергяс ленге: Далкхеске анел пес и лампа та те тховел пес телало шиникос, вай тховел пес телало о патро? Най ли анел та те тховен о светилникос?

22 Соскетто нанай чипа гаравдо саво та те на икльол дикхално, ни чипа чорхано, ковата те на икльол на яве.

23 Кон иси кана те шунел, мек те шунел!

И меркаса

24 Дикхен упрал дава саво шунен; пхендя ленге: Савенса меркаса меринеса, гадаса дотховен тумен саве шунеса.

25 Конесте иси ка додел пес, а конесте нанай лес, лестар ка лел пес тай дава со иси лес.

Парамиче пал Тхагарипе 4:26-29 „И парамичи пал и самунца“

26 Тай вакергяс: О Тхагарипе Девлеско си сар мануш чхивен самунца андо пхув.

27 Тай андо дивес тай рат, совел вай джангавел о куци барол, ов ни жанен дава.

4 и когато сееше, едни зърна паднаха край пътя, и доле-тяха небесните птици и ги изкълваха.

5 Други паднаха на каменисто място, където нямаше много пръст, и бързо поникнаха, понеже пръстта не беше дълбока;

6 а когато изгря слънце, изгоряха и понеже нямаша корен, изсъхнаха.

7 Други паднаха в тръни, и израснаха тръните, и го заглушиха, и семето не даде плод.

8 И други паднаха на добра земя и даваха плод, растящ и умножаващ се и принесоха едно трийсет, друго шестдесет а трето сто.

9 И казваше им: който има уши да слуша, нека слуша.

10 И когато остана насаме, окръжаващите Го заедно с дванайсетте Го попитаха за притчата.

11 И каза им: На вас е дадено да знаете тайните на царството Божие, а на онези, външните, всичко бива в притчи;

12 и като гледат, да не виждат; и като слушат да не разберат; да не би като се обърнат, да им се простят греховете.

13 И им казва: Не разбирате ли тази притча? Как тогава ще разберете всички притчи?

14 Сеячът сее словото.

15 Посятото край пътя са онези, у които се сее словото, но, при които, след като го чуят, сатана веднага идва и грабва словото, посято в сърцата им.

16 Също и посятото на каменисти места са онези, които, след като чуят словото, веднага с радост го приемат;

17 но нямат в себе си корен и са непостоянни, и кога настане скръб или гонение поради словото, веднага се съблазняват.

18 Посятото в тръни са слушащите словото,

19 на които грижите на този свят, примамката за богатство и други пожелания, като влязат в тях, заглушават словото, и то става безплодно.

20 А посятото на добра земя са ония, които слушат словото и приемат и дават плод, едни трийсет, други шейсет, а други сто.

4:21-25 „Светилото и светилникът“ Матей 5:15 8:17 и Лука 8:16

21 И каза им: Затова ли се донася светило, за да се покрие под съд или сложи под леглото? Не за това ли, за да се постави на светилник?

22 Понеже няма нищо тайно, което да не стане явно и нищо не е станало, за да бъде скрито, но за да излезе наяве.

23 Ако някой има уши да слуша, нека слуша!

Мярката

24 И каза им: Внимавайте на това, което слушате; с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери и ще се прибави на вас, които слушате.

25 Защото, който има, нему ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което има.

Притчи на Царство 4:26-29 „Притчата за семето“

26 И казваше: Божието Царство е както кога човек хвърли семе в земята.

27 и спи, и става нощ и ден, а как пониква и расте семето, той не знае.

4:21-25 „Лампата на светилника“

Царството Божие е дадено на човек не за да гаси в себе си неговата светлина, а да живее в светлината на това Царство, като осветява и

другите хора (Еф. 5:8). Истината, която християните разгласяват, трябва да се отразява в живота им.

28 Таро песко пес и пхув изикалел фрута англуни чар, а палал класос, тай и класос пхердела.

29 Кана фрута барол стразо бичхалел и сърпос сокето и ачхол и фрута кидипе.

**4:30-34 „И парамичи пал и синапя куци“
Матей 13:31 тай Лука 13:18**

30 Тай вакергяс: Состе ка мязол о Тхагарипе Делвеско вай савеса парамичеса та те припел лес?

31 Ов си сар синапос куци, саво, андо сеиба си бут цикноро сарендар таро куци пхувяке.

32 Нума кана си посеино, барол, тай ачхол по-баро сарендар бахче чаре, баренса кренжа, е чирикле деленгере ащи те ачхон телал лескери вучшалин.

33 Тай бут салкхен парамичи причшилас о ворба априч сар ащине те шунен.

34 Тай би парамичи, на вакеренас нума коркоро пере сиклиненде сикавдяс лен са.

**4:35-41 „О Исус ачшардяс и балвал“
Мат. 8:23-27; Лука 8:22-25**

35 Андо кавкха дивес, кана ракъолас, вакергяс пескире сиклиненге те наххас окотари риг.

36 Тай кана мукле е народос лине Лес песа ки навия, сарто сине тай исине авер ладия Леса.

37 Бари балвални вракли въздисали, тай и таласа изчхивелас андо и навия, тай пхергъолас паиеса.

38 Тай О Исус сине ко палал тай совелас упрал шеран. Джангавде Лес тай вакерен Леске: Сиклинея, най ли Тут кахъри кай мерас?

39 О Исус ущило, припхендя балваляке тай вакергяс е денизи: Ачш! Трайн! Тай и балвал ачхили, тай ачхило бари пача.

40 Тай вакергяс ленге: Соске сиен дарайне? Панда нанай пакияба?

41 Тай бари дараипе лиляс лен тай пхучшенас иекх авреске: Кон си Ов кай о балвал тай о денизи акхандав Лес?

Шоро 5

**5:1-20 „О мануш мелалоса духоса ки Герасинско риг“
Мат. 8:28; Лука 8:26-39**

1 Тай он наххел авератар риг о цикно деря, ки Герасинско риг.

2 Кана Исус иклистило ладиятар, стразо ресляс Лес мануш авилондос лиморятар саво иси мелало дукхо.

3 Ов дживинелас андо лиморя, тай кхоник гаири нащи те пхандел лес вараджак лансуренца.

4 Бутивар дрома пханденас лес лансуренца тай прангенца, нума ов разчхинелас лансурия, тай кхоник сине бут зорало та нацил те кердьом пес лес пачивало.

4:26-29 „Притчата за семето“

Тази притча илюстрира истината, разкрита на Никодим, относно новородението чрез Святия Дух (Йоан 3:8). Човекът може да не е в състояние да обясни процеса на християнския растеж и преобразяването на характера, но въпреки това той си протича. Процесът на растеж се развива, независимо от присъствието или отсъствието на земеделеца. Той може да разрохка почвата, за да помогне на покълващото и зреещо семе, но не може да го застави да расте. Посяването Слово работи в човешките сърца и произвежда плодове за Бога.

4:30-34 „Притчата за синаповото зърно“

Както тази, така и предходната притча перифразирано започват с думите: „Божие Царство е като.“ (ст. 26,30). Общото в тях е, че както

28 Защото земята сама по себе си ражда първо стрък, после клас, след това пълно зърно в класа;

29 а кога узрее плодът, незабавно изпраща сърп, защото е настанала жетва.

**4:30-34 „Притчата за синаповото зърно“
Матей 13:31 и Лука 13:18**

30 И казваше: На какво да оприличим Божието царство, или с каква притча да го изобразим?

31 То е като синапово зърно, което кога се посее в земята, е най-малко от всички земни семена;

32 а кога се посее, пониква и става по-голямо от всички растения, и пуска големи клони, тъй че под сянката му могат да се подслонят небесните птици.

33 И с много такива притчи им проповядваше словото, според както можеха да слушат.

34 И без притчи не им говореше, а на учениците Си разясняваше насаме всичко.

**4:35-41 „Исус укротява бурята“
Мат. 8:23-27; Лука 8:22-25**

35 В същия ден вечерта им казва: Да минем на отсрещната страна.

36 И като разпуснаха народа, учениците Го взеха със себе си, както бе в ладията имаше и други ладии с Него.

37 И подигна се голяма буря и вълните удряха ладията, тъй че тя вече се пълнеше.

38 А Исус бе заспал при задната част на ладията на възглавница. Будят Го и Му казват: Учителю, не Те е ли грижа, че загиваме?

39 И като се събуди, смъмри вятъра и каза на морето: Млъкни, утихни! И вятърът утихна, и настана голяма тишина.

40 И им рече: Защо сте толкова страхливи? Къде е вярата ви!

41 И обзе ги голям страх, и казваха помежду си: Кой е Този, че и вятърът, и морето Му се покоряват?

5 Глава

**5:1-20 „Обладаният от бесове в Гадаринската страна“
Мат. 8:28; Лука 8:26-39**

1 И преминаха на другата страна на морето, в Гадаринската страна.

2 И когато Той излезе от ладията, веднага Го срещна един човек, излизащ от гробищата, хванат от нечист дух;

3 той обитаваше гробищата, и никой не можеше да го върже, даже с вериги;

4 защото много пъти бе окуван с окови и вериги, но той разкъсваше веригите, счупваше оковите, и никой не бе в сила да го укроти;

семето, така и синаповото зърно се посяват в земята. Тъй като земята са хората, и в двете притчи става ясно, че Царството Божие се сее в човешките сърца (Лука 17:21). То е невидимо, но плодовете Го изявяват.

**4:35-41 „Исус укротява бурята“
(виж ком. Мат. 8:23-27)**

Исус има власт и сила да прощава грехове, Господар е на съботата, притежава авторитет в поучението, власт над нечисти духове, а сега Той демонстрира Своята власт и над природата (2:10; 2:28; 1:22; 1:27). Укротяването на бурята Христос извършва по начина, по който изгонва бесовете. Сблъсквайки се с проявлението на демонични сили, Исус заповяда: „Мълчи“ и стихията онемява (1:24; 5:4; 1:25; 4:39). В кораба на живота, изпаднем ли в буря, Кормчията Исус има власт над стихииите и ще насочи кораба в правилния пристан.

5 Рат тай дивес, биачшошно пхирелас пир е лиморя, тай ко е веша, рукинделас тай чшиналес пес баренцар.

6 Тай кана дикхляс Исусос дурестар прастиндяс каринг Лесте тай диняс коч англал Лесте;

7 Тай рукиндя учшо гласо: Со иси манца Исусе, Чхавея Учшенго Дел! Ха совел андо Делвеса ма дукхал ман!

8 Соскетто пхенелас лес: Джа аври манушестар, мелало дукхо!

9 А о Исус пхучляс лес: Сар си ту алав?А ов дя атвето: О онома си Легионо, соскетто амен синям бутедер.

10 Тай ругинас Лес бут те на традел лен аври таро риг.

11 Бут черда баличе чараде пашесте веша.

12 Тай е мелале дукхе Леске ругинас: Траде амен ко баличе, та те дас ленде.

13 О Исус домукхля лен. Е мелале дукхе икклистиле манушестар тай дине ко баличе тай са е бале труял дуй миля, прастане на теле кариг денизи тай са тасавде пес.

14 Чаравенге лен нашле тай развакерде дава ко форо тай труяло. Тай он икклиле те дикхен кердопе.

15 Кана он авиле ко Исус тай дикхле о демонизеренгеро ковата сине легионеса демоняса, бешелас, уравдо, пескиренде годи он даранас пес.

16 Е дикхленге, разпхененас со ачило о демоненца мануш, тай е баличченца.

17 Антучи он застарде те ругилас о Исус те мукле ленго регионо.

18 А кана Ов ириненас андо и навия, о мануш со сине долде демоне, ругилас те овел Леса.

19 О Исус ни дя леске, нума пхендя: Джа кхере пумаренге, тай разспхенен ленге, со Девел кердя тут тай сар дя мила туге.

20 Гадал ов гело пес тай заастардя те причшил ко Декаполис со Исус кергяс леса, тай саворе чудисаиле.

5:21-43 „И чшай Яир тай и жувли насвали ратеса“ Мат. 9:18-26; Лука 8:40-56

21 О Исус пале пренакхло о денизи тай ирине пе авер риг, бутедер дуняс кидисаиле пес паш Лесте; тай Ов сине паш о денизи.

22 Антучи авило иекх баро тар синагога, ко алав Яирос, авило тай кана дикхля о Исус перел андо пире Лескере;

23 тай бутедер ругилас Лес: Мири цикно чхай мерела. Аиди, ав тай чхув васта упрол лате, тай ой ка саста тай те дживил.

24 Тай Ов цидингдя ленца; Бутедер дженедер Лес ленас палал, тай чаладя Лес.

И джувли и джаратеса

25 Тай иекх джувли, ратхавдинипе дешодуендар бершендар.

26 Тай сине чинуисардя бутенде састирендар, сине диндо са мангин, саве исине нума ни састардя ла, тай ачило ле кханилипе.

27 Кана ашундя пал Исусос, ой али пес палал Лес андо манушенде, тай азбадя пес Леске шехя.

5 и всякога, нош и ден, по хълмове и гробища викаше и се удряше с камъни;

6 а като видя Исус отдалеч, завтече се и Му се поклони;

7 и като извика с висок глас, каза: Какво имаш с мене, Исусе, Син на Бога Всевишни? Заклевам Те в Бога, не ме мъчи!

8 Защото му казваше: Излез ти, нечисти душе, от човека.

9 И го попита: Как е името ти? А той отговори: Легион ми е името, понеже ние сме много.

10 И молеха го много да не ги изгони във от тази страна.

11 А там, край планината, пасеше голямо стадо свине.

12 И всички бесове Го молеха: Прати ни в свинете, за да влезем в тях.

13 Исус им позволи. И като излязоха нечистите духове, веднага влязоха в свинете и стадото се втурна надолу по стръмнината в морето, а те бяха близо две хиляди и се издавиха в морето.

14 А свиарите побягнаха и разказаха в града и в околността. И жителите излязоха да видят какво е станало.

15 Идваат при Исус и виждат обладания по-рано, имащ легион, седи, облечен и смислен, изплашиха се.

16 Онези, които бяха видели, им разказваха как това стана с обладания и свинете.

17 И започнаха да Го молят да си отиде от пределите им.

18 И когато Той влезе в ладията, обладаният с демони Го молеше да бъде с Него.

19 Но Исус не му позволи и му каза: Иди у дома си при своите и разкажи им какво ти стори Господ и как те помилва.

20 И отиде, и започна да проповядва по Десетоградието какво му стори Исус. И всички се чудеха.

5:21-43 „Дъщерята на Яир и жената, страдаща от кръвотечение“ Мат. 9:18-26; Лука 8:40-56

21 Когато Исус премина отново с ладията на другия бряг, при Него се събра много народ. И Той бе край морето.

22 И ето, идва един от началниците на синагогата, на име Яир, и като Го видя, падна пред краката Му;

23 и много Го молеше, казвайки: Дъщеричката ми е на умирање; Ела и положи ръце върху ѝ, да се избави и да живее.

24 Исус тръгна с него, следван от множество народ и Го притискаха.

Жената с кръвотечението

25 И една жена, която страдаше от кръвотечение дванадесет години,

26 и бе пострадала много от мнозина лекари, изхарчила всичко, без никаква полза, а бе ѝ станало още по-зле;

27 като чу за Исус, приближи се изотзад между народа, и се допря до дрехата Му;

5:1-20 „Обладаният от бесове в Гадаринската страна“ (виж ком. Мат. 8:28; Лука 8:26-39).

Гадара е град, разположен на около 10 км южно от Галилейското езеро. Той е един от Десетоградието или т.нар. Декапол, област, в която влизат десет града (Мат. 4:25; Марк 5:20). Гробищата са обичайното местопребиталище на обладаните от бесове. Там Исус среща един мъж с необикновена физическа сила, водеща го към бавно самоунищожение (5:5; 9:22), което е отличителен признак на обладаност от нечисти духове (5:13; 9:18,20,22,26). Бесовете измъчват този нещастен човек, управлявани

от демон, който отговаря от името на всички тях (ст. 9,10). Броят им е като един римски легион, наброяващ 6000 войници. Бесовете треперят пред Исус, заради абсолютната власт, която има над тях. Понятията „облечен“ и „смислен“ в ст. 15 се разглеждат като взаимосвързани. До изгонването на бесовете, когато обладаният е „не на себе си“, той е и гол (Лука 8:27). В Библията понятието облекло има и символично значение, когато дрехата означава съзнание, здравомислие, т.е. „облечен“ умение да се разпознава доброто и злото (Бит. 3:9-11; Еф. 6:10-18). Този човек се явява и един от първите мисионери, разнасяйки добрата вест в Декапол (1:20).

28 Соскетото ой вакералас песке; Коли ферди те азбадя пес Леске шехя, ка саскяв.

29 Тай стразо лакиро джалиператеско нашло, тай ой ахалили пе трупно песири, састиласас насвалимостар.

30 Стразо о Исус жанеласпе каи зорипе инлило Лестар, ирингяс пес кариг дуняс тай пхучшя: Кон азбадяс Мере шехя?

31 А сиклине Лескере вакерде Леске: Дикхенас кобор мануша чаладя Туте, а пхучеса, кон азбадя?

32 Нума о Исус проджала та те роделас окалкхаке, сави ули керела дава.

33 Нума и жувли тресилпес со ачило ласа авили тай дя пели ангал Лесте даранилиндос, тай лиздралас, вакергяс Лесте о састо чачо.

34 Исус пхендя лаке: Чхае, тери пакяйба састаргяс тут, жа туке пачаса, тай овав саста насвалимостар пестар.

И чшай Яиреско

35 Жи ко Ов панда хоратинелас, кхеретар бареско синагогао але мануша тай пхенде: Тири чхай мули, ма пхари-керес о Сикавдо.

36 Кана ашундя со пхененас, о Исус вакергяс е синагога баро: Ма дара! Ферди апакия!

37 Ни мукля никонес те джал пал Лесте, ферди о Петро, Яков тай Иоано о пхрал Яковеско.

38 Ов аресле англал о кхер о барес и синагогес, дикхля бунтуиме саве рундле тай ровенас бут.

39 Кана о Исус гело андре пхендя манушенде отхе: Соске бунтуине тай ровен? И чхай ни муло нума совел.

40 Он асанас Леске. Нума Ов кердя саворенге те жан аври, чингадяс кариг Песте о дат тай о деи о чхаво, сар тай окалкхен сине Леса, тай дине отхе кате о чхаво сине пашльолас.

41 Тай долгяс о чхаво вас ла тай вакергяс: Талита Куми кай си, чшайорие, вакерав туке, ушти!

42 Стразо и раклори уштили тай пхирелас, соскетото ой сине дешодуй берша. Тай чудисаиле майбут.

43 Тай припхендя ленге зоралес никонеске те на жанел давкха тай припхендя лен те ден ла те хал.

Шоро 6

6:1-6 „Пророкос бимангло“ Андо пере форо кате Ов барило Матей 13:53 тай Лука 4:16

1 О Исус икливо отхар тай авило андо По форо кате Ов барило линепе палал Лесте таро Лескире сиклине.

2 Тай кана ачило сабатос, застарел те сиклине ки синагогес тай бут е шунененас чудисаиле пхененас пес: Катаротар кавкха иси кайкха гогипе? Кон дине Лес ла тай

28 защото си казваше: Само ако се допра до дрехата Му, ще оздравея.

29 И веднага пресекна в нея кръвотечението, и тя усети в тялото си, че е изцелена от болестта си.

30 Веднага Исус, като усети в Себе Си силата, която излезе от Него, обърна се към народа и рече: Кой се допря до дрехата Ми?

31 Учениците Му казаха: Ти виждаш, че народът Те притиска, а питаш: Кой се допря до Мене?

32 Но Той гледаше наоколо, за да види жената, която извърши това.

33 Жената в страх и трепет, като знаеше, какво стана с нея, приближи се, падна пред Него и Му каза цялата истина.

34 А Той ѝ рече: Дъще, вярата ти те избави, иди си мир, и бъди здрава от болестта си.

Дъщерята на Яир

35 Докато Той още говореше, идват от началника на синагогата и казват: Дъщеря ти умря не прави труд на Учителя?

36 Но Исус, след като чу тези думи, каза на началника на синагогата: Не бой се, само вярвай.

37 И не позволи на никой да върви след Него, освен на Петър, Яков и брат му Иоан.

38 Идват в къщата на началника на синагогата и вижда смущението, плачещи и пищящи силно.

39 И като влезе, казва им: Защо сте се развикали и разплакали? Детето не е умряло, а спи.

40 А те Му се смееха. Но Той, като отпрати всички, взе със Себе Си бащата и майката на детето и онези, които бяха с Него, и влезе там, където лежеше детето.

41 И като хвана детето за ръка, каза му: Талита Куми, което значи, момиче, тебе казвам, стани!

42 Момичето веднага стана и ходеше, понеже беше на дванадесет години. И се смаяха твърде много.

43 И Той им заповяда строго никой да не знае за това и каза да ѝ дадат да яде.

6 Глава

6:1-6 „Пророк без почит“ В родния Си край Матей 13:53 и Лука 4:16

1 От там Той излезе и дойде в Родния Си край, а учениците Му Го следваха.

2 Като настана събота, Той започна да поучава в синагогата и мнозина, които слушаха, с учудване говореха: Откъде у Него това? Каква е тази мъдрост, която Му е

5:21-43 „Дъщерята на Яир и жената, страдаща от кръвотечение“ (виж ком. Мат. 9:18-26; Лука 8:40-56).

Началникът на синагогата носи отговорност както за имуществото на синагогата, така и за реда на църковната служба. Заради единствената си дъщеря гордият равин не се поколебава да се поклони пред Исус, който е презиран и ненавиждан от болшинството хора на неговото съсловие (ст. 22,23). Бащата не се съмнява, че Христос може да изцели дъщеря му. Това е единствената му надежда. На път за дома на Яир, Исус е толкова плътно обкръжен от тълпата, че придвижването му е затруднено. Една жена, физически слаба и изтощена, поради дългогодишното заболяване и шарлатанството на мнозина лекари (5:25-27), си пробива път, за да се докосне до дрехата Му. Голяма трудност за нея е и характерът на болестта ѝ, което я прави обредно нечиста (Лев. 15:25-27). В момента на докосването тя почувства силата, която идва от Исус (ст. 30). Жената знае, че тази сила е изцелила нейното немощно тяло.

Господ Исус Христос не иска жената да си отиде незабелязано поради две причини: 1) Исус иска вярата на тази жена да остане пример за подражание; 2) желае, тя да отнесе със себе си постоянна радост от личната среща с Исус (5:30,34). От стих 35 Марк продължава повествованието за възкресяването дъщерята на Яир, прекъснато от разказа за болната жена (5:25-34). Яир има достатъчно силна вяра, че Исус може да изцели дъщеря му, но сега той е призван да прояви още по-голяма вяра: да повярва, че и оковите на смъртта могат да бъдат разбити (5:23,35). Когато страх преследва нашите души и се надсмива над слабата ни вяра, да постъпваме така, както Исус каза на Яир: „Не бой се, само вярвай“, защото „всичко е възможно за този, който вярва“ (5:36; 9:23). Христос има много ученици (4:10), измежду които само дванадесет, Той определя за апостоли (3:13-19). Но сред самите апостоли Петър, Яков и Иоан са Му най-приближени (5:37; 9:2-13; 14:32,33). Остават очевидно само тези, които вярват, че Исус ще възкреси момичето (ст.40).

пердал Лескере васте керела дивипе!

3 Най си о скаминдо, Мариякоро чхаво тай пхралеске Яков, Йосия, Юда, тай Симон? Тай най сине атхе Леске пхеня машкар аменде? Тай скандалде андо Леске.

4 Тай Исус пхендя ленге: Нанай си, ферди анде леско форо, машкар пескиро пашутне, тай пере кхересте, про-рокос си бимангло.

5 Тай нащине те кердя бут мираклуря коте, априч кай тхоя-дя Леске васта хари насвален тай састардя лен.

6 Тай чудисаило пес ащал ленгере бипакяйба, тай жалас триял тай сиклинелас е гавенде околе.

6:7-13 „О Исус бичалдя дешудуен“ Матей 10:1 тай Лука 9:1

7 Тай Ов кхалесардя е дешудуен тай кхалесарден лен дуен пир дуенде тай диняс ленге право упрал е мелале дукхе.

8 Тай дяс ордина те на лен кханчик по дром, априч ровли, ни маро, ни гуно, ни лове андо кустик.

9 Уриен сандаленца, най лен песа дуй упралне гада.

10 Анде несаве кхересте ден, бешен атхе, жи кате жантар туме даватар тханестар.

11 Тай коли несаво тхан на прилен тумен вай на шунена тумен, чшинен пулберя тумарен пирендар кана икльон отхар, сар мартиря мамуй ленде. Чачипе пхенав туменге, бут лекхо ка овав андо о диес крисендо пал Содомос тай Гоморос кититар сар кавкха форо.

12 Тай църдя тай причшонас кай требул те кеин анда безекхи.

13 Тай траденас бут демона тай помакхенас бут насвален кхилеса тай састардя лен.

6:14-29 „О Йоан отчшиндо леско шеро“ Матей 14:1 тай Лука 9:7

14 О тхагар Иродос шундяс ащал Лескоро онома соскетото оvas джанло, тай вакерелас пес кай о Йоан Баптисто удживиндисаило тай мираклуря ачхон пердал лесте.

15 Авер вакеренас, кай си о Илия, а авер вакеренас, кай си иекхтар пхуранетар е пророкос.

16 Тай о Ирод шундя кадя пхендяс пес: О Йоан отчшингирдиом шеро; ов си удживиндисаило мулендар.

17 Соскетото о Иродос фердо сине бичалдяс те астардяс Йоан тай чхувен лес андо пхандлипе пал Иродиадате и ромни лескире пхралеске Филип.

18 Соскетото о Йоан сине пхендя о Иродоске: Нащи резоноте леспе пескире пхралески ромни.

19 Тай и Иродиада холясосас лес тай мангелас те мударен лес, нума нащине.

20 Соскетото о Ирод даралас Йоаностар, тай ракхелас лес, жанелас кай си чачуно тай свенто мурш, кергьон бут чипа тай шуненас лес радуимаса.

21 Кана авило дасово вряма ко биатнипко диес Иродоске кергяс баро хабе ащал пескире гувернаре, миляскеренге тай чекатеске мануша андо Галилея;

22 Ко хабипе авили Иродиакири чхай, кхелгяс ангал са-

дадена, че се вършат такива чудеса чрез ръцете Му?

3 Не е ли Той дърводелецът, Марииният син, брат на Яков, Йосия, Юда и Симон? И не са ли тук между нас сестрите Му? И те се спъваха в Него.

4 А Исус им казваше: Пророк не е без почит, освен в отечеството си, между сродници и у дома си.

5 И не можеше да извърши там никакво чудо, само малцина болни изцели, като възложи ръце върху им.

6 И се чудеше на неверието им. И ходеше по околните села и поучаваше.

6:7-13 „Исус изпраща дванадесетте“ Матей 10:1 и Лука 9:1

7 Като повика дванадесетте, започна да ги изпраща по двама, и даде им власт над нечистите духове.

8 И им заповяда нищо да не вземат за по път, освен една тояга, ни торба, ни хляб, ни пари в пояса;

9 но да обуват сандали и да не носят две ризи.

10 И рече им: Ако някъде влезете в къща, оставайте в нея, докато си отидете оттам.

11 И ако някои не ви приемат, нито ви послушат, като излизате оттам, отърсете праха от нозете си, за свидетелство против тях. Истина ви казвам: По-леко ще бъде на Содом и Гомор в съдния ден, отколкото на онзи град.

12 Те тръгнаха и проповядваха покаяние;

13 изгонваха много демони, и много болни помазваха с масло, и ги изцеляваха.

6:14-29 „Йоан Кръстител обезглавен“ Матей 14:1 и Лука 9:7

14 Цар Ирод чу за Исуса, понеже името Му стана известно, казваше: Йоан Кръстител е възкръснал от мъртвите и затова стават чудеса чрез него.

15 Други казваха: Това е Илия; а други: Пророк е, или някой от пророците.

16 А Ирод, като чу, каза: Това е Йоан, когато аз обезглавих; той е възкръснал от мъртвите.

17 Защото сам Ирод бе изпратил да хванат Йоан и го върза в тъмницата, поради Иродиада, жена на брата му Филип, понеже се бе оженил за нея.

18 Защото Йоан говореше на Ирод: Не ти е позволено да водиш братовата си жена.

19 А Иродиада го мразеше и искаше да го убие; но не можеше.

20 Защото Ирод се страхуваше от Йоан, като знаеше, че той е праведен и свят мъж, и го пазеше; слушаше го с удоволствие и вършеше много неща.

21 И като дойде годен ден, когато Ирод, по случай рождения си ден, даде гощавка на своите първенци, началници и на галилейските старей,

22 Иродиадина дъщеря влезе, игра и угоди на Ирод и

6:1-6 „Пророк без почит“

Под „Своята Си родина“ в 6:1 се има предвид Назарет. Там Исус израства и е възпитаван (Лука 4:16), живее до времето на встъпване в Своето служение (Марк 1:9). Това е градът на Неговите земни родители (Лука 2:1-5). За жителите на Назарет е трудно да приемат, че Този, Който живеел сред тях, е Божият Син, отнасяйки се към Него с презрение. Както юдейските водачи, така и те не отричат превъзходството на разума и мъдростта на Исус, но не могат да се примирят с истината, че това е Помазаникът. Те познават семейството Му, но не могат да разпознаят духовната Истина. Относно братята и сестрите на Исус (вж. Мат. 1:18,25; 12:46; 13:55,56; Марк 6:3; Йоан 7:5; Д.А.1:14).

6:7-13 „Исус изпраща дванадесетте“

Исус призовава дванадесетте ученици, а сега ги упълномощава и изпраща в служение, давайки им власт и указания (Марк 3:13-19). Вестта за покаянието и проповядвана от Йоан и Исус (Мат. 3:2; Марк 1:15). Така и те са наставени да проповядват и да предлагат изцеление както на душата, така и на телата.

6:14-29 „Йоан Кръстител обезглавен“

Огромната работа на дванадесетте е достатъчна, за да привлече всеобщото внимание към Исус и да възбуди страха на Ирод, че Исус е възкръсналият Йоан (6:13). Свидетелствата, които стигат до него, разкриват широкото разпространение на Евангелието. Преди това властите възприемат Исус като странстващ проповедник, следван от група при-

воре ленге тай о Ирод тай госци лескире сине рахатле, далкхеске о тхагар пхендя и раклоряке: Манги мандар со годи мангес, тай ме ка дав тут.

23 Тай ов совлахдяс пес лаке: Ка дав тут со коли мангес ту екваш моро тхагарипе.

24 Тай ой икклисти тай пхучел пе дай: Со те мангав? Тай ой вакергяс лале: О шеро Йоанаско Баптисто.

25 Ой сиго иринел пес тхагаресте тай пхендя лесте: Мангав стразо те дес ман пе тава о шеро Йоанаско Баптисто.

26 Тай о тхагар бут холясаило, нума ащал песке совлахдя, саве сине дя англал саренде, ни мангел те отпхенел лаке.

27 Тай бичхлядя иекхес аскер ординяса те анел стразо о шеро Йоанаско. Ов гело тай отчхингяс о шеро лес андо пханглипе;

28 андине леско шеро пе тава тай дине лес ла чхайяке, а ой динелес ла пескире даке.

29 Кана ашунде кадя Йоанске сиклине, авиле лине леско трупю тай грюпосарде лес.

Андо коркоро тхан

30 Е апостоле кидисаиле ко Исусо, тай пхендя со годи сине кхерде тай сиклине.

31 О Исус пхендя ленге: Авен те джал пал коркоре тханесте, кате те бешен хари, соскетю сине бутенге саве авенас тай джанас тай он на сине вряма те хан.

32 Тай он геле ладиса ко коркоро тханесте дурестар.

6:33-44 „Исус парваргяс панч миля муршен панчеса марнеса тай дуй мачеса“

Матей 14:13-21; Лука 9:10 тай Йоан 6:1-15

33 Нума кана гелетар о народо пинджаренас лен, тай прастанас отхе сарендар форендар тай авена отхе ангил лендар.

34 О Исус кана иккливо тари навия тай дикхляс бут дженедер тай милакердя пе манушенге, соскетю мязол сар бакре би бакрарно, тай застарде те сиклине лен бут чипоте.

35 Тай кана авили и рят Исусоскере сиклине авиле Лесте тай пхендя Лес: О тхан си дурестар тай сине и рят.

36 Отмек те жан е паше гавенде таи махалас ащал та те кинен маро, соскетю он нанай песа кханчик те хан.

37 Туме ден лен те хан, пхендя лен о Исус, а он отпхенде: Те жас аме те кинас пал дуй шела пенязи маро пал саворе калкхенде манушенде те хан.

38 Ов ленге пхучела: Кити маре иси тумен? Жан тай дикхен. Кана ахалиле он пхендя: Панч маре тай дуй маче.

39 Припхендя лен те пхенел манушенге те бешен групенде упрал ки чар.

40 Тай он бешле групендар пиндатар тай шелтар джене.

41 О Исус лиляс панч маре тай дуй мачше, ваздя якха пе о дел тай парикердя, палал дава разпхагяс ле маре, тай дяс ле сиклиненге, та те дине ле мануша. Улавде дуй мачхен машкар саренде.

42 Саре хале тай чайлиле.

43 Тай ваздине дешудуй севля, саве сине пхерде коматяса мароса тай мачхенца.

44 Саве хане сине панч миля муршен.

на сътрапезниците му и царят каза на девойката: Искай от мене, каквото поискаш и ще ти дам.

23 И закле й се: Каквото и да поискаш от мен, ще ти дам, дори и половината си царство.

24 А тя излезе и попита майка си: Какво да искам? Тя отговори: Главата на Йоан Кръстител.

25 И веднага влезе бързешком при царя и каза: Искам още сега да ми дадеш на блюдо главата на Йоана Кръстител.

26 Царят се натъжи, но заради клетвата и сътрапезниците си не искаше да й откаже.

27 И като изпрати оръженосец, царят заповяда веднага да донесат главата му.

28 И той отиде, отсече му главата в тъмницата и я донесе на блюдо, и я даде на девойката, а девойката я занесе на майка си.

29 Учениците му, като чува, дойдоха и взеха тялото му, и го погребяха.

Насаме в усамотено място

30 И апостоите се събраха при Исуса, и Му разказаха всичко, какво са извършили, и какво са поучавали.

31 Той им каза: Дойдете сами в усамотено място и си починете малко. Защото мнозина идваха и отиваха, нито имаха време да ядат.

32 И отидоха с кораб в усамотено място насаме.

6:33-44 „Исус нахранва петте хиляди с пет хляба и две риби“

Матей 14:13-21; Лука 9:10; Йоан 6:1-15

33 Народът видя как те заминаваха, и познаха Го мнозина; и пешком надойдоха там от всички градове, изпревариха ги, и се събраха при Него.

34 Исус, като излезе, видя множество народ и се смили над тях, защото бяха като овце, които нямат пастир, и захвана да ги поучава много.

35 И понеже времето бе вече много напреднало, учениците Му се приближават до Него и казват: Тук мястото е пусто, и вече е късно;

36 разпусни ги, за да отидат в околните махали и села и си купят хляб, понеже няма какво да ядат.

37 Той им отговори: Дайте им вие да ядат. А те Му казват: Да отидем ли да купим за двеста динария хляб и да им дадем да ядат?

38 А Той ги попита: Колко хляба имате? Идете и вижте. Като узнаха, казаха: Пет хляба и две риби.

39 И заповяда им да насядат всички по тревата на групи.

40 И насядаха на редици, по сто и по петдесет.

41 Той взе петте хляба и двете риби и като погледна към небето, благослови и разчупи хлябовете, и даде на учениците Си, за да им ги наслагат; също и двете риби раздели на всички.

42 И ядоха всички, и се наситиха.

43 И вдигнаха дванадесет пълни коша къшеи хляб и остатъци от рибите.

44 А ялите хлябовете бяха пет хиляди мъже.

върженици, но сега тя прераства в движение. Нечистата съвест на царя, както неговото суевърие, го довеждат до заключението, че това е Йоан, когото той обезглавява заради незаконния брак с жената на брат му Филип. Ирод е роб на страха поради греховете си. Той се страхува дори от мъртвия Йоан (6:14,16,20), бои се от народа (Мат. 14:5), страхува се от Иродиада. Под влияние на плътските си чувства и страсти, Ирод не може да вземе правилно решение и да се противопостави на подлата

си жена, защото той самият е оплетен в мрежите на греха.

6:33-44 „Исус нахранва петте хиляди“

Виж ком. (Матей 14:13-21; Лука 9:10; Йоан 6:1-15).

6:45-56 „Исус ходи по водата“

Виж ком. (Мат. 14:22-36; Йоан 6:16-24).

6:45-56 „О Исус пхирел упрал пани“**Мат.14:22-36; Иоан 6:16-24**

45 Тай стразо о Исус припхендя Пескири сиклиненге те жан андо кабуця тай те геле ки Витсайда, пе мамуй риг денизи, жи Ов традел манушенге.

46 Кана традя саре, о Исус гело опре ко учебе те те ругил пес.

47 Кана пели и рят и ладия сине е машкар денизи, а о Исус сине коркоро пе шукипе.

48 Тай Ов дикхля, кай Лескере сиклине весленас пир зоренца, соскетто пхурделас мамуй балвалипе. Каринго щарто аскерячасо ки рят, о Исус авило пхирелас пал деря, тай Ов ка накхелас паш ленде.

49 Нума, кана дикхле Лес пхирелендос упрал деря, гинде кай си чоохано тай рукиндес;

50 соскетто саворе дикхне Лес тай дараниле пес. Ов стразо вакердя ленге:Рикирен пес! Ме сиом. Надаран пес!

51 Ов диняс паш ленде тай о балвал етер, ов сине бут дараниле тай бут чудисаиле пе песке.

52 Соскетто на сине гогосарден пес о миракло мареса, состар ленгере иле сине биковле.

Е састиле андо Генисарет**Матей 14:34**

53 Тай кана припливине и денизи, аресле ки Генисаретски пхув тай иклиле ко шукипе.

54 Кана икльонас ладитар, манушенге стразо пенжарде Лес.

55 Он прастаниле пес пир саре трукхем тай застарде те андине пал Леске насвален пе тарге, кате шундле кай Ов си аракхльол.

56 Кате тай те геле анде гава, форурия, вай бараки, свако тхан е мануша чхувенас насвален ко базари тай ругинас Лес те межел лен те азбядян ферди агор Лескиро шехя. Тай свако саво азбядян Леске, састиленас.

Шоро 7**7:1-23 „Шужо тай мелало“****Критико е фарисенге тай е грамнотуренге****Матей 15:1**

1 Е Фарисея тай несаве Грамнотуря авиле таро Ерасулим, кидисайле трукхем Исусес.

2 Тай он диккле кай несаве Лескире сиклиндар кхане маро бишуженца вай мелаленца васта таи мърмаре лен.

3 Е Фарисея тай саворе джуте ни хан палдова ни тховен сикавде пе васта жи ко кунипе, астарендос и традиция ле пхуренге.

4 Кана авен пес таро базари ни ханас канчик, жи ко на-тховеде. Он астарен тай бут авер припхенибена изтховен тахтая тай кхоре тай харконе пхиря.

5 Тай е фарисея тай е грамнотуря пхучшен Лес: Соске тере сиклине ни астарена припхенибена ле пхуренге, тай хан маро бишуженца вастенца.

6 А Ов пхендя ленге: О Исая сине чачо привакердя туменде, думуитконенде сарто си рамоме: Калкхен манушен презнаин Ман ленгере вуценца, нума иле ленгере иси дурал Мандар.

7 Презнаин Ман чуче сиклинес сиклинипе изгинде манушендар.

8 Состар туме отчивен Девлескире ордина а астарен е манушкане прединдипе сар тхавдя бокаи тай тахтаи, кердесас са сарте варесо чипоте.

9 Тай пхендя ленге: Лачшо тховне рига Девлеске прибхенибена, пал те пхирен палал пе пескире прединдипе.

6:45-56 „Исус ходи по водата“**Мат.14:22-36; Иоан 6:16-24**

45 И веднага накара учениците Си да влязат в ладията и да минат пред Него насреща към Витсайда, докато Той разпусне народа.

46 И като се отдели от тях, отиде на планината, за да се моли.

47 Привечер ладията бе сред морето, а Той сам на сушата.

48 И ги видя да се мъчат при плаването, понеже им бе противен вятърът, а около четвърта стража през нощта се приближи към тях, като ходеше по морето и искаше да ги отмине.

49 Като Го видяха да ходи по морето, те помислиха, че това е призрак, и извикаха;

50 Защото всички Го видяха и се смутиха. Той веднага им отговори: Дерзайте! Аз съм, не бойте се!

51 И влезе при тях в ладията; и вятърът утихна. И те се смаяха много и се чудеха в себе си.

52 Защото не бяха се вразумили от чудото с хлябовете, понеже сърцата им бяха закоравели.

Изцеления в Генисарет**Матей 14:34**

53 И като преплаваха, пристигнаха на брега в Генисаретската земя.

54 Когато излязоха от ладията, жителите веднага, като Го познаха,

55 бързо обиколиха цялата околност и започнаха да донасят болните там на носилки, където чуваха, че се намира Той.

56 И където и да влизаше Той, в села ли, в градове, или в колиби, навсякъде поставяха болните по пазарите и Го молеха, да се допрат поне до края на дрехата Му; и колкото души се допираха до Него, изцеляваха се.

7 Глава**7:1-23 „Чисто и нечисто“****Порицания на книжниците и фарисеите****Матей 15:1**

1 Събраха се при Него фарисеите и някои от книжниците, дошли от Йерусалим.

2 и като видяха, че някои от учениците Му ядяха хляб с нечисти, сиреч немити ръце и ги коряха.

3 Защото фарисеите и всички юдеи пазеха преданието на дедите си и не ядат, докато не умият ръцете си старателно;

4 и като си дойдат от пазарищата, не ядат, докле се не умият. Има и много друго, което са приели да пазят, измиване чаши, шулци, котли и лейки.

5 След това фарисеите и книжниците Го запитват: Защо учениците Ти не постъпват по преданието на отците, а ядат хляб с немити ръце?

6 Той им отговори: Добре е пророкувал Исая за вас, лицемерите, както е писано: „Този народ Ме почита с устните си, а сърцето му стои далеч от Мен;

7 и напразно Ме почитат, поучавайки човешки наредби и учения.“

8 Защото вие, като оставихте Божията заповед, държите човешките предания, миене на кани и чаши, вършейки много други подобни неща.

9 И каза им: Добре отменяте Божията заповед, за да спасите преданията си.

10 Соскето о Мойсей вакергя: Презнаисар те дадес тай те дая, тай о арманжердя пе дадеске вай дате, те мулекирен лес.

11 Нума туме пхенен: Коли мануш пхенела лескере дадеске вай даки: Адавка моро барвалипе си корбано диндо таро о Дел.

12 Туме най мекхен лес те керен кханчик бут ваш песко даденге вай пескери даке;

13 Тхоне ригате и ворба Девлеско, ащал дава саве пескире сиклинибе тай керена бут авер салкхенге.

Сиклипе (правацане) Матей 15:10

14 Пале о Исус акхардя е манушена паш Лесте тай пхендя: Шунен тай ахалиовен;

15 Кханчик со джала андре аврестар ащи те керел лес бишужо манушес, нума е чипота саве иклион лестар керел лес бишужо.

16 Коли иси кана, мек те шунел!

17 Кана о Исус мукляс е народостар тай гело андо по кхер, Лескере сиклине пхучен Лес пал и парамичи.

18 Ов вакерел ленге: Нума туме нахалиовен? На гиндена кай кханчик саво дел андо мануш аврял нащи те керел лес бишужо?

19 Соске ни жал андо леско ило, а андо ози, тай палал дава иклел на аври, презаро гадал саворе хабе си шуже.

20 Тай пхенгя: Окова, саво иклиол манушестар, керел пес манушес бишужо;

21 соскето андрал манушеско илотар иклион насул гиндуря, любехарипе, джунгалипе, бипакя андо фамилия, чорипе, мударипе;

22 жалузипе, бичачипе, хохавипе, кханили якх, армандипе, бариканипе, гълдипе.

23 Саре калкха насулипе иклион андрал тай керел бишужо манушес.

7:24-30 „И пакайба сиропиникианки жувли“ Матей 15:21

24 Тай ущило тай гелотар каринг о Тир тай о Сидоско тай Ов диняс андо иекх кхересте, тай ни мангел кхоник те жанел, нума нащи, та те гаравел пес.

25 Нума шундя ащал Леске и жувли савякери чхаи сине долдино кханилотар дукхо, авили тай пели ки Лескере пиренде.

26 И жувля сине елинка, бианди Сиропиникийка. Ой, мангдяс Лес те традел о демоно чхаятар.

27 Нума о Исус вакергяс лаке: Авгоне е чхаве требул те чаравен, соскето нанай лачшо те лел пес маро чаветар, тай те чхувдес пес риконенге.

28 И жувли отпхендя: Ачука Девла, нума тай е риконе телали трапеца хан е которе маро чавендар.

29 Антучи о Исус пхендяс лаке: Адалкхеске дава, саво пхенгян джантар, о демонос иклило тире чхаятар.

30 Кана гили кхере, ой аракляс о чхаво пашло креватос, разпхандена о демоностар.

10 Защото Мойсей е казал: „Почитай баща си и майка си и който злослови баща или майка, да се накаже със смърт.“

11 А вие казвате: Ако някой каже на баща или на майка: Това, с което би се ползвал от мене е курбан, обрек Богу;

12 такъв вие не го оставяте вече да направи нищо за баща си или за майка си;

13 като престъпвате Божието слово чрез преданието си, вие сте предали и вършите много подобни неща.

Поучения Матей 15:10

14 И като повика целия народ, казваше им: Слушайте Ме всички и разбирайте;

15 нищо, което влиза в човека отвън, не може го оскверни, но което излиза от него, то осквернява човека.

16 Ако някой има уши да слуша, нека слуша!

17 И когато Той се оттегли от народа и влезе в къщата, учениците Му Го попитаха за притчата.

18 Той им каза: Нима и вие сте тъй неразсъдливи? Нима не разбирате, че нищо, което влиза в човека отвън, не може го оскверни?

19 Защото не влиза в сърцето му, а в корема, и излиза навън, чрез което очисти всички храни.

20 Каза още: Кое то излиза от човека, то осквернява човека.

21 Защото отвътре, от човешкото сърце, излизат зли помисли, блудства, прелюбодейства, убийства, кражби,

22 алчност, нечестие, измама, похот, лукаво око, хулене, гордост, безумство.

23 Всички тези злини излизат отвътре и оскверняват човека.

7:24-30 „Вярата на сиропиникианката“ Матей 15:21

24 И като стана оттам, отиде в пределите Тирски и Сидонски и като влезе в една къща, не желаше никой да Го узнае; но не можа да се укрие.

25 Защото чу за Него една жена, чиято дъщеричка имаше нечист дух, и като дойде, падна пред краката Му;

26 а жената бе езицица, родом сиропиникианка и Го молеше да изгони демона от дъщеря ѝ.

27 Но Исус ѝ каза: Нека първо да се наситят децата; защото не е добре да се вземе хлябът от децата и да се хвърли на кучетата.

28 Жената отговори: Така е, Господи, но и кучетата под масата ядат трохиците на децата.

29 Тогава Исус ѝ каза: Заради това, което каза, отиди си, демонът излезе от дъщеря ти.

30 Като се прибра къщи, тя намери детето си на леглото, освободено от демона.

7:1-23 „Чисто и нечисто“

Както религиозните, така и юдейските политически водачи са силно разтревожени от разпространението на Евангелието (6:14). Фарисеите и книжниците, за които се споменава в 7:1, без съмнение са членове на официална делегация от Синедриона, изпратена от Ерусалим с особено поръчение да намерят причини, поради които да се прекрати служението на Исус. Те знаят, че Неговите ученици правят това, което Той прави (Лука 11:38), така че въпросът, зададен от фарисеите в ст. 5, засяга косвено Исус. Те искат да Го обвинят в пренебрегване на техните предания и обичаи, които допълват към Мойсеевия закон, под предлог да се спазва по-добре законът. Тази законическо-религиозна система ограничава плана за спасението, чрез който Бог иска да върне човека

към праведност чрез вяра (Римл.9:31,32; 10:3). Христос иска да покаже приоритета на Словото Божие пред човешките слова, да отстрани повърхностната форма на религия и да развие истинския дух на вяра в сърцата на хората.

7:24-30 „Вярата на сиропиникианката“

Тирската и Сидонската област са известни и като сиропиникианските предели. Там при Него идва една жена езицица, а не еврейка. Езициците са считани като чужденци и „нечисти“ между евреите. Въпреки това нейната вяра изпреварва онези, които би трябвало първи да приемат Исус като Месия. Нейната вяра е възнаградена и дъщеря ѝ е изцелена още в същия момент.

**7:31-37 „Састардипе кашукес тай лалорес“
Матей 15:29**

31 О Исус гелотар агор Тироске тай пердал Сидоноске гело ки Галилея деря, презаро агоренде машкар Дешфоренге риг.

32 Тай андине паш Лесте иекх кашукес, пхаро ворбисар, тай мангдян Лес те тховел вас опрал лесте.

33 О Исус ляс лес ригате, тховгяс е ная анде кана чхунгардяс тай азбадя леске чшиб.

34 Дикля каринг о дел хореса диаса вакердя леске: Еффата, со си пхутергиол пес.

35 Стразо лескире кана пхутердиле пес, лески чшиб разпхандле пес тай ов хоратинелас пес шужо.

36 Тай припхендя ленге те на распхенел пал кердиопе. Нума кити бут припхенелас, аборкха он разпхенелас Лес бутедер.

37 Саворе сине чудисаиле тай пхенелас: Саре керелас лачо, керел е шукен те шунен, тай лалоре те хоратинен.

Шоро 8**8:1-13 „О Исус чаравелас щар миля мануше ефта манренца тай харичка маценца“**

1 Андо окалкха диесе, сине акхярдя бут мануша, саве насине со те хан о Исус чингядяс пере сиклинен, тай пхендя ленге:

2 Милав Манге е манушенде, соскетто исине Манца трин диеса, а нанай со те хан.

3 Коли Ме разбичшалав лен пескере кхере бокхале, ка залинен ко дром, соскетто несаве лендар але дуралтар.

4 Е сиклине отпхендя Леске: Катаратар андо кайкха пуста тхан те иси маро та те чаравас ленде?

5 Тай пхучляс лен: Кити маре иси? Евта, он пхенде.

6 Антуци о Исус припхендя манушенге те бешен ки пхуф, лиляс о евта манре, парикердя, разпхаглас тай делас сиклиненге пере те разтховен народоске; тай он раздине лен.

7 Исине набут декхойне мачхе; тай парикердя лен тай припхендя те раздинен лен.

8 Тай кханас тай чаилиле пес, тай ваздине евта севля со ачхолас таро о хабе.

9 Труял щар миля сине окалкха саве хабе, тай Ов TRADE лен те джан.

**Давкха генерация мангел миракула
Матей 16:1**

10 Тай стразо уклристо андо навиенца сиклиненца, тай геле ко Далманута тхем.

11 Тай фарисея авиле паш Исусо тай застарде те зумавен мамуй Лес, тай пхучендос Лес манглес миракула делотар.

12 А Ов хор андо песко Духо, тай пхендя ленге: Соске адавкха генерация мангел миракула? Чачипнасте, нанай те дел миракула кайкха генерация.

13 Тай мекияс лен тай диняс анди и ладия тай гело ко авер риг.

7:31-37 „Изцеляването на глухоням“

Декапол е мястото, където Исус изцелява човека, обладан от нечисти духове в Гадаринската земя, при гробищата. Изцеленият човек изпълнява с преданост и усърдие своето поръчение, разказвайки на езическите си съседи за Исус (5:19,20). Исус отново се връща там. В резултат от работата на този човек, обладан от бесове преди това, приятелите на глухонемия решават да го доведат при Христос. Човекът не е абсолютно нем, а заекващ и след изцелението започва да говори чисто (7:32,35). Това, че не говорел чисто и ясно, би могло да бъде резултат от неговата глухота. Глухотата и неясната реч на този човек е преобраз на печал-

**7:31-37 „Изцеляването на глухоням“
Матей 15:29**

31 Исус, като излезе отново из Тирските предели и през Сидон, отиде към Галилейско езеро през пределите на Десетоградието.

32 И доведоха при Него един глух и заекващ, и Го молеха да възложи ръка на него.

33 Исус, като го отведе настрана от народа, вложи пръстите Си в ушите му и като плюна, докосна се до езика му;

34 и като погледна към небето, въздъхна и му каза: Ефата, сиреч, отвори се.

35 И веднага се отвориха ушите му, и се развързаха връзките на езика му, и говореше чисто.

36 И заповяда им никому да не казват. Но колкото Той им забраняваше, толкоз повече те разгласяваха.

37 И много се чудеха и казваха: Всичко върши добре и глухите прави да чуват, и немите да говорят.

8 Глава**8:1-13 „Исус нахранва четирите хиляди със седем хляба и малко рибки“**

1 В онези дни, когато се бе събрал твърде много народ и нямаше какво да ядат, Исус повика учениците Си и им каза:

2 Жал Ми е за народа, че три дни вече стоят при Мен, и няма какво да ядат.

3 Ако ги разпусна гладни по домовете им, ще им премалее по пътя, защото някои от тях са дошли отдалеч.

4 Учениците Му отговориха: Откъде може човек да насити тези хора с хляб в тая пустош?

5 И ги попита: Колко хляба имате? А те отговориха: Седем.

6 Тогава заповяда на народа да насяда на земята и като взе седемте хляба и благодари, разчупи и даде на учениците Си да дават и те даваха на народа.

7 Имаха и малко рибки, като благослови, каза да сложат пред тях.

8 И ядоха, и се наситиха; и вдигнаха останали къшеи седем коша.

9 А ялите бяха около четири хиляди. И ги разпусна.

**Този род иска знамение
Матей 16:1**

10 И веднага влезе в ладията с учениците Си и дойде в пределите на Далманута.

11 И излязоха фарисеите и почнаха да се препират с Него, искайки Му знамение от небето.

12 Той въздъхна дълбоко и каза: За какво този род иска знамение? Истина ви казвам, няма да се даде знамение на този род.

13 И като ги остави, пак влезе в ладията и мина на отвъдната страна.

ната картина относно глухотата на човешките сърца и нерешителността за ясна и уверена изповед, че Исус е Месия.

8:1-13 „Исус нахранва четирите хиляди“

Това чудо за нахранването на множеството народ от 4000 се случва за втори път, след нахранването на петте хиляди (6:34-44). То отново потвърждава, че за Бог няма нищо невъзможно. Той мултиплицира и преумножава многократно малкото, но пожертвано от сърце. Тези хора слушат Неговите словеса за вечен живот и Той се грижи за ежедневния им хляб (Мат. 6:31-34).

8:14-21 „О хумер фарисенге тай о Ирод“

14 А е сиклине сине бистарде те лен маро, а иси ферди иекх маро ки ладия.

15 О Исус пхендя ленге: Дикхен тай аракхен туме хумератар фарисеенге, тай хумер Иродоске.

16 А он развакеренас машкар песте тай пхененас пес: Соске аме нанай маро?

17 Кана о Исус жанглас дава пхендя ленге: Соске гинден тумен кай тумен нанай маро? Панда ли ту халярен тай ни жангияс, бароне ли тумаре илинде?

18 Исине якха, на дихен ли тумен? Исине кана, на шунен ли тумен? Нума бистерден ли туме?

19 Кана распхаглас панч маре пе панч миля джене, козом пхерде севля которенца ваздиндя? Дешодуй – он отпхенде.

20 Тай кана евта маре пе цар миля джене, кити пхерде севля которенца ваздиндя? Евта, он отпхенде.

21 О Исус пхучшла лен: Сар ни халярен?

8:22-26 „Састипе корорес анди Витсаида“

22 Палдава о Исус авен ки Витсаида, тай андине паш Лесте иекх корорес, тай мангдена Лесте те азбадя лес.

23 Ов долел о корорес пал вас иклел лес аври гав, чхунгадел ко лескере якха, тховел упрал лес васта тай пхучля лес: Дикхес ли варесо?

24 О корорес ваздя ле якха тай пхендя: Дикав мануша, саве пхиренас сар каша.

25 Исусо пале тховел васта упрал леске якха тай путрес тай сине састо, тай ов дикхелас саро шужо.

26 Тай бичхалел лес кхересте тай пхендя леске: Ма жал андо форо тай ма пхен каникаске пал дава.

**8:27-30 „О Петреско конфесия пал Христос“
Матей 16:13 тай Лука 9:18**

27 Исусо тай Леске сиклине геле ко форе труял Кесарей Филипова, тай пхир дром пхучел пескире сиклине: Кова априч манушенге сиом Ме?

28 Он отпхенде: О Йоанас о Бапистос, авер о Илия, авер иекх пророкендар.

29 Ов пхучел лен: Нума априч туменде, кон сиом Ме? А о Петро отпхендя: Ту сан Христос.

30 Антучи о Исус припхендя ленге те на вакерен никаске пал Леске.

Припхендипе Петроске

31 Тай застардяс те сиклинелас лен, кай о Чхав Манушеско требул те чинуил бут тай те овел отчивдо пхурендар, англунерашаенге, тай грамнотуренге тай те овел мудардо, тай палал трин диеса те удживиндел.

32 О Исус пхеняс лен кайкха vorba бигарадо, а о Петрос лиляс Лес ригате, тай застардя те вакерел Лес.

33 Нума о Исус ирисаил пес тай ката дикхляс Пескире сиклинен, тай припхендя е Петреске: Джантар пес мандар,

8:14-21 „Квасът на фарисеите и Ирод“

14 При това учениците Му забравиха да вземат хляб и нямаха със себе си в ладията, освен един хляб.

15 И той им заповяда: Внимавайте, пазете се от фарисейския квас и от Иродовия квас.

16 А те размишляваха помежду си: Това ще да е, защото нямаме хляб.

17 Исус, като узна, каза им: Какво размишлявате, задето нямате хляб? Още ли не разбирате и не схващате? Вкаменено ли е сърцето ви?

18 Очи имате, не виждате ли? Уши имате, не чувате ли? И не помните ли?

19 Когато разчупих петте хляба за пет хиляди души, колко пълни коша къшеи дигнахте? Казват Му: Дванадесет.

20 И когато седемте хляба за четири хиляди, колко кошници дигнахте от останалите къшеи? Отговориха: Седем.

21 И рече им: Как не разбирате?

8:22-26 „Изцеляването на слепаца във Витсаида“

22 След това дохожда във Витсаида и довеждат при Него един сляп и молят Го да се докосне до него.

23 Като хвана слепия за ръка, изведе го вън от селото и като плюна на очите му, сложи върху му ръце и го попита: Виждаш ли нещо?

24 Той, като погледна нагоре, каза: Виждам човеците да ходят като дървета.

25 После пак сложи ръце на очите му и го направи да погледне. И повърна се зрението му, и виждаше всичките ясно.

26 И го изпрати дома му, като каза: Нито се отбивай в селото, нито пък разказвай някому там за това.

**8:27-30 „Изповедта на Петър за Христос“
Матей 16:13 и Лука 9:18**

27 И излезе Исус с учениците Си по селата на Кесария Филипова и по пътя попита учениците Си: Кой казват хората, че Съм?

28 Те отговориха: Едни за Йоан Кръстител, други за Илия, други пък за един от пророците.

29 Той им каза: Вие за кого Ме мислите? Петър Му отговори: Ти си Христос.

30 И предупреди ги да не казват на никого за Него.

Смърянето на Петър

31 И започна да ги учи, че Човешкият Син трябва много да пострада, да бъде отхвърлен от стареите, първо-свещениците и книжниците и да бъде убит и на третия ден да възкръсне.

32 И говореше за това открито. Но Петър, като Го взе настрана, захвана да Му възразява.

33 И Той, като се обърна и погледна учениците Си, смърми Петър и каза: Махни се от Мен, сатана! Защото мислиш не

8:14-21 „Квасът на фарисеите и Ирод“

Исус предупреждава учениците да се пазят от кваса на фарисеите и Ирод, имайки предвид тяхното поведение и начин на живот: тяхното лицемерие, фалшива религиозност, безнравственост, користолобие, честолюбие и гордост.

8:22-26 „Изцеляването на сляп човек във Витсаида“

Чудото в този случай напомня на това, което е извършено неотдавна в Декапол с глухонемия (7:31-37). Господ е суверенен и не е длъжен да дава отчет за постъпките Си или за начина на изцеление, както в тези случаи. Исус изведе слепаца извън селото може би за да се отдели от шума на тълпата. Това е единственият известен случай, където Исус задава въпроса: „Виждаш ли нещо?“, както и изцеление в два етапа. Очевидно това

е направено, за да се укрепи слабата вяра на този човек. Трябва да се отбележи, че когато зрението му частично се възстановява, то и неговата вяра се увеличава и той е готов да върва, че Исус ще го изцели напълно. Понякога не можем да разграничим добре това, което се случва около нас, но колкото повече се отдалечаваме от кръсъка на света, и колкото повече се концентрираме в Божието Слово и духовния живот, толкова повече зрението става по-ясно и разбирането на Божията воля по-добре.

8:27-30 „Изповедта на Петър за Христос“

Впросът, зададен на учениците от Исус, относно това, какво мислят хората за Него, не цели да поласкае човешката почит и чест. За Него това не е от значение. Но иска да ги доведе до лично и много по-дълбоко познание, преди да пострада, умре и възкръсне от смъртта. С лична увереност Петър отговаря, че Исус е Месия.

бенгея! Соске ту бигиндуря е Девлеско, нума о манушеско.

**8:34-38 „Кон мангел те пхирел пал Манде“
Матей 16:21-28; Лука 9:23**

34 Тай акхардя паш Песте дженедер кетане пескире сиклине тай пхендя ленге: Кон мангела те джал пал Манде, мек те бистрел пестар, мек те въздел песко трошул, тай те джал пал Манде.

35 Кон мангел те скепил песко трайос, ка хасякирел лес, тай кон хасякирел лес ащал Манге, тай гудловесто, ка скеписал лес.

36 Соске саво лел манушес, коли лел састо дуняс, а хасякирел песко воги?

37 Тай со ка дел о мануш андо ченч песко анима?

38 Коли нисаво ладжал Мандар, тай Мире ворбя андо кава блендо тай безехало генерация, тай о Чхаво Манушеско ка ладжал лестар, кана авел андо Дадеско баримаса тай свунценца ангеленца.

Шоро 9

**9:1-13 „Параудилопе“
Матей 17:1 тай Лука 9:28**

1 Тай вакерел ленге: Чачес туменге вакерав, несаве савендар тертьон атхе, нанай те татин мерибе, жи кате на дикхен о Тхагарипе Девлеско авело зураса.

2 Шов диеса палал о Исус ляс о Петро, Яков, тай о Иоан, тай ингелгяс лен иекхеске баиреске коркоре; тай параудисало пес англал ленде.

3 О шехя Леске ачхиле парниле бут парне, чука сар нисаво о парнипе ки пхув нащи те парньон лен.

4 Тай сикавдиде пес англал ленге о Илия тай Моисей, саве вакерененас пес о Исусоса.

5 О Петрос пхендя Исусеске: Сиклинея, лачхес ка овел аменге атхе. Мек керен трин църе; иекх ащал Туке, иекх Моисеске тай иекх Илияске.

6 Ов нижанелас со те вакерел, соскетото сине дарале.

7 Тай нуверос сикавдило пес упрал лен тай учшале лен тай сеси шунди андаро нуверос: „Калкхес си Моро дехунук Чхаво, шунен Лес.“

8 Тай стразо кана дикхле пес труялесте на дикхле никонес авер ленца, априч Исусес.

9 Жи кана ухълонас тар и плаи припхендя ленге те на вакерен никхаске адавкха, саво дикхле, жикана кана о Чхаво Манушеско на удживиндел мулендар.

10 Он аракхенас калкха пхеряса, пхучшинас иекх авер, со си адавкха те удживиндел мулендар.

11 Тай пучшенас Лес: Е грамнотуря вакерен, кай авго, о Илия требул те авел?

12 А Ов ленге вакергяс: Кай о Илияс ка авел, англе тай ка лачшардел саро, сар си калярдо пал о Чхав Манушеске, кай ка чинусардя бут тай ка овел телуно.

13 Нума вакерава туменге, о Илия сине авило, тай он

**8:31-38 „Исус предрича смъртта Си“
Виж ком. Матей 16:21-28.**

Исус говори, че ще бъде отхвърлен от Синедриона, т.е. религиозния еврейски съд, състоящ се от старейшини, първосвещеници и законоучители (ст.31) Той се обръща не толкова към Петър колкото към сатана, подстрекаващ Петър, да Го отклони от Божия план за спасение на човечеството (ст. 33).

9:1-13 „Преображението“

Събитие, което се случва на планината на Преображението, е пре-

за Божието, а за човешкото.

**8:34-38 „Който иска да Ме следва“
Матей 16:21-28; Лука 9:23**

34 И като повика народа с учениците Си, им каза: Който иска, да Ме следва, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме следва.

35 Защото който иска да спаси живота си, ще го погуби, а който изгуби живота си заради Мен и Благовестието, ще го спаси.

36 Защото каква полза за човека, ако придобие целия свят, а погуби живота си?

37 Или какво би дал човек в замяна на живота си?

38 Защото който се срамува от Мен и от Моите думи в този прелюбодееен и грешен свят, и Човешкият Син ще се срамува от него, кога дойде в славата на Отца Си със святите Си Ангели.

9 Глава

**9:1-13 „Преображението“
Матей 17:1 и Лука 9:28**

1 И каза им: Истина ви казвам, тук стоят някои, които няма да вкусат смърт, докато не видят Божието царство, дошло в сила.

2 И след шест дни Исус взе със Себе Си Петър, Яков и Йоан и ги възведе на висока планина насаме, и се преобрази пред тях.

3 Дрехите Му станаха бляскави, твърде бели, като сняг, каквито никой на земята не мож избели.

4 И яви им се Илия и Мойсей, и разговаряха с Исус.

5 Тогава Петър каза на Исуса: Рави, добре е да бъдем тук, да направим три шатри, за Теб една, за Мойсей една, и една за Илия.

6 Защото не знаеше какво да каже, понеже бяха уплашени.

7 И яви се облак, и ги засени, и от облака дойде глас, който казваше: „Този е Моят възлюбен Син, Него слушайте!“

8 И внезапно, като погледнаха наоколо, не видяха вече никого със себе си, освен Исус.

9 И когато слизаха от планината, Той им заповяда да не казват на никой, какво са видели, освен кога Син Човешки възкръсне от мъртвите.

10 И те удържаха думата, питайки се един друг, какво значи това: Да възкръсне от мъртвите?

11 И питаха Го, като Му казваха: Защо книжниците казват, че първом Илия трябва да дойде?

12 Той пък им отговори: Илия, първо като дойде, ще уреди всичко, а Човешкият Син, както е писано за Него, трябва да пострада много и да бъде унижен.

13 Но казвам ви, че и Илия дойде, както е писано за него,

образ на Божието царство. Исус е преобразен, а блясъкът и белотата на дрехите Му излъчват Неговото величие и слава. Гласът от облака е глас на Бог-Отец, Който потвърждава отново, че Христос е Неговият възлюбен Син (Мат. 4:17). Вместо да се възрадва и да се укрепят във вяра, тримата ученици, свидетели на случилото се, недоумяват от заявлението на Исус, че Той ще възкръсне от мъртвите (9:10). Те все още не могат да приемат идеята за страдащия Месия, надявайки се, че Той ще ги избави от римското потисничество.

керде леса, сар мангле, гадал сар си калярдо пал лесте.

9:14-32 „Састарипе о чхавореско“

Жутисар мо бипакяйба

Матей 17:14 тай Лука 9:37

14 Кана авило паш сиклиненге, о Исус дикхле बारे дуня манушендар кидисаиле труял ленде тай Грамнотуря та те пхученас - чингардя ленца.

15 Стразо палал дикхне Лес, чудисаиле тай прастане та те сарсан Лес.

16 Ов пхучшляс лен: Состар чингарден ленцар?

17 Тай иекх мануштар отпхендя Леске: Сиклинея, андем паш Туте моро чхавес, долдо таро муто дукхо.

18 Кате те долел лес, чшудел лес; спумакерде пес, чшидел денденцар, тай каштердя пес. Вакердем Тере сиклиненге те траден дукхо аври, нума нащине.

19 О Исус отпхендя: О бипакяно вица, жи кана ка овав туменца? Жи кана ка вирикирав тумен? Анен лес паш Манде.

20 Тай анде лес паш Лесте тай о дукхо сар дикхляс о Исус, стразо капландинел лес тай капландиндос ов пело ки пхув, валяндос пес тай спума кердя пес.

21 О Исус пхучшляс леско дат: Кититар врамя леске ачхол чука? Цикнотар, ов вакерел.

22 Бутивар чхурделас лес андо яг тай пани, та те мударел лес, нума коли ащи кер чипота, де мила аменде тай пособин аменге.

23 Коли ащи пакия! О Исус пхендя леске; Саро ащи пал о пакиялно.

24 Стразо о дад чхавеско рукиндяс презаре асфенца: Апакияв Девла! Пособин мо бипакяйба.

25 О Исус дикхляс, кай авел бут мануша, тай припхендя зуралес бишужо дукхо: Муто тай кашуко, дукхо Ме припенав туке, икльов чшавотар, тай никхана те джал андо лесте!

26 О кханило дукхо, циписардя, чшутас лес зорало тай икклистило лестар. А ов ачхило сар муло, гадал кай бутенге пхененас пес кай муло.

27 Нума о Исус ле лес ко васт тай ваздя лес, тай ов ущило.

28 Палал, кана дяс ко кхер, Лескере сиклине пхучшле Лес коркоресте: Соске аме нащине те траденас лес?

29 Ов вакерел ленге: Адавкха вица нащи те икльол априч рукхипе тай бихабе.

О Чхавес Манушенго

О Исус вакерела пал Песко мероба

30 Тай иклило отхар накхле пердал Галилея, тай ни мангелас никонес те жанел кава.

31 Соскето сиклинелас Пескире сиклине, кай о Чхавес Манушеско ка овел диндо андо е васта мануша, саве ка мударен Лес тай палал трин диеса ка удживиндел мулендар.

32 Нума он наахальонас о пхерася Лескере тай даранас те пхучшен Лес.

9:33-37 „Кон иси най баро?“

Матей 18:1 тай Лука 9:46

33 Тай аресле ки Капернаум, тай Он сине андо кхер, тай пхучшляс лен: Со ворбисарел пес пир дром?

и сториха му, каквото си искаха.

9:14-32 „Изцелението на епилептичното момче“

Помогни на неверието ми

Матей 17:14 и Лука 9:37

14 Като дойде при учениците, видя много народ около тях и книжници, които се препираха с тях.

15 Веднага целият народ Го видя, смая се, и като се стехоха, поздравяваха Го.

16 Той попита книжниците: За какво спорите с тях?

17 Един от народа отговори: Учителю, доведох при Тебе сина си, хванат от ням дух;

18 Където и да го прехване, тръшка го, и се запеня, скърца със зъби и се вцепенява. Казах на учениците Ти да го изгонят, но не можах.

19 Исус им каза: О, роде неверен, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете го при Мен!

20 И доведоха го при Него. Щом бесният Го видя, духът го тръшна и той падна на земята и се валяше запенен.

21 Исус попита баща му: Колко време има, откакто му става така? Той отговори: От детинство;

22 и много пъти духът го хвърляше и в огън, и във вода, за да го погуби, но ако можеш нещо, смили се над нас и ни помогни.

23 Исус му каза: Ако можеш повярва, за вярващия всичко е възможно.

24 И веднага бащата на момчето викна и през сълзи: Вярвам, Господи! Помогни на неверието ми.

25 Исус, като видя, че се стича народ, смъмри нечистия дух и му каза: Душе неми и глухи, аз ти заповядвам: Излез из него, и не влизай вече в него!

26 И духът, като изкрещя и го стресе силно, напусна го, и момчето стана като мъртво, и мнозина казваха, че е умряло.

27 Но Исус, като го хвана за ръка, изправи го и то стана.

28 И като влезе Исус в една къща, учениците Му Го попитаха насаме: Защо ние не можахме да го изгоним?

29 Отговори им: Този род с нищо не може да излезе, освен с молитва и пост.

Синът Човешки

Исус говори за собствената си смърт

30 Като излязоха оттам, минаваха през Галилея и Той не искаше някой да знае.

31 Защото учеше учениците Си и им казваше, че Синът Човешки ще бъде предаден в човешки ръце, и ще Го убият, и на третия ден след убиването ще възкръсне.

32 Но те не разбираха тези думи и се бояха да Го попитат.

9:33-37 „Кой е най-голям?“

Матей 18:1 и Лука 9:46

33 И когато дойдоха в Капернаум и Той бе в къщата, попита ги: За какво разисквахте по пътя помежду си?

9:14-32 „Изцелението на епилептичното момче“

Враждебното отношение на книжниците цели да представи Исус и учениците Му като лъжци и измамници, основавайки се на случая с обладаното от бяс момче, за да отклонят народа да не Го следва. Честата им практика е да нападат Исус чрез Неговите ученици (Марк 2:16,18,24; 7:5). Бащата на обладаното момче изказва лично своята молба. Болестта на момчето е хроническа и от човешка гледна точка невъзможна за изцеление. Вярата в Бога не остава без възнаграждение. Няма болест,

която Той да не е в състояние да излекува (Мат. 4:24). Учениците изгонват бесове (6:13), но сега са озадачени, че силата, която Исус им е дал, ги е напуснала. В ст. 28 и 29 Той не им говори за временна молитва, но за живот, движан от молитва и пост. По време на отсъствието на Петър, Яков и Йоан деветте ученика са обзети най-вероятно от лично огорчение и от завист, че другите са удостоени с по-голяма благосклонност. Тяхното разположение на разума и сърцата им прави невъзможно за Бог да действа чрез тях.

34 Нума он ни пхенде, соскетто пир и кавгя сине кон си авел май баро?

35 Исусо бешло, акхардя е дешудуйенге тай вакердя: Коли кхонес мангел те овел авгоно, ка овел саворендар палалутно тай те сервил саворенге.

36 Тай ляс иекхе чхаворес тховгяс лес машкар ленде гушнисардя лес тай вакергя ленге:

37 Кон прилела иекхес калкхендар чхаворе андо Моро онома, прилел Ман; а саво прилел Ман, наприлел Ман, о Бичшаленго Ман.

9:38-41 „Кон си нанай мамуй аменде, ов си кариг аменде“

Матей 18:6 тай Лука 17:1,14,34

38 Антучи о Иоанес вакерел Леске: Сиклинея, дикхлям иекхес манушес традел демоня андо Тере алавесте, тай етердя лес соскетто бипхирел аменца.

39 Нума о Исус вакергяс: Ма етерден лес, соскетто нанай нисаво ковато те керел дивипе андо Моро алав, тай те ащи сиго те армандел Манде.

40 Соскетто кон си най мамуй аменде, ов си кариг аменца.

41 Чачес туменге вакерав: Ковато тумен дел тахтаи пани, андо Мо алав, соскетто туме сан Христова, нисар нанай те хасякирел леско мищомос.

9:42-50 „Скандалпе тай ладжаипе“

42 Тай кон скандалдя иекхес калкхендар е цикне, саве пакян Манде, лачхес улосас ащал леске те овел чхивто андо деря асявескоро бареса пхангло пе меняте.

43 Коли то вас скандалдя тут, чхин лес. Май лачшо те дес андо трайо иекхеса вастеса, вай иси дуй васта, те джас ки геена ки яг биагореско.

44 Кате о кермо ни мерел тай о яг наши мударел.

45 Тай коли то пиро скандалдя тут, чхин лес; Май лачшо те дес андо трайо лангало, вай иси дуй пире, те овес чхивто ки геена.

46 Кате о кермо ни мерел тай о яг наши мударел.

47 Тай коли ти якх скандалдя тут икхал ла, май лачшо те дес андо дживипен иекх якхаса, вай иси дуй якха, те овес чхивто ки геена.

48 Кате о кермо ни мерел тай о яг наши мударел.

49 Саворо ка лонгярел пес ягаса, тай секо курбани лонгярдо лондяса.

50 О лон си лачшо, нума коли билондоно пес тай ачхол билондо, сар ка лонден пес ла? Исине лон андо песте, тай овен туме пача иекх иекхеса.

34 Те мълчаха, понеже из пътя бяха дискутирали помежду си, кой е по-голям.

35 И като седна, повика дванадесетте и им каза: Който иска да бъде пръв, нека бъде най-последен от всички и да слугува на всички.

36 И като взе едно дете, изправи го посред тях, прегърна го и им каза:

37 Който приеме едно такова дете в Мое име, Мене приема, а който мене приема, приема не Мен, но Изпратилия Ме.

9:38-41 „Който не е против нас, е откъм нас“

Матей 18:6 и Лука 17:1,14,34

38 Тогава Йоан Му каза: Учителю, видяхме един човек, който в Твое име изгонваше бесове, а не върви след нас; и му забранихме, защото не ходи след нас.

39 А Исус каза: Не му забранявайте, понеже никой, който извърши чудо в Мое име, не ще може скоро след това да Ме злослови.

40 Защото който не е против вас с вас е.

41 И който ви напои с чаша вода в Мое име, защото сте Христови, истина ви казвам, няма да изгуби наградата си.

9:42-50 „Пречки и съблазни“

42 А който препъне един от тези малките, които вярват в Мене, за него е по-добре, да му сложат воденичен камък на шията и го хвърлят в морето.

43 И ако те съблазнява ръката ти, отсеци я, по-добре е за тебе без ръка да влезеш в живота, отколкото да имаш две ръце и да отидеш в пъкъла, в неугасимия огън;

44 Гдето червеят им не умира и огънят не угасва.

45 И ако те съблазнява кракът ти, отсеци го, по-добре е за тебе да влезеш в живота куц, отколкото да имаш два крака и да бъдеш хвърлен в пъкъла, в неугасимия огън;

46 Гдето червеят не умира и огънят не угасва.

47 И ако те съблазнява окото ти, извади го, по-добре е за тебе с едно око да влезеш в Божието царство, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения ад;

48 Гдето червеят не умира и огънят не угасва.

49 Защото всеки с огън ще се осоли и всяка жертва със сол ще се осоли.

50 Добро нещо е солта, но ако солта се обезсоли, с какво ще я подправите? Имайте сол в себе си и мир имайте помежду си.

9:33-37 „Кой ще бъде най-голям?“

Учениците не искат да признаят за какво са спорили, но Исус подема разговора, защото познава умовете и сърцата им (ст. 33). Всеки от дванадесетте иска да бъде „първи“ в царството, което се надяват, че Христос скоро ще установи. Исус им показва, че в Царството небесно най-велик е този, който обича Бог и ближните повече и им служи повече от всички останали.

9:38-41 „Който не е против нас, е откъм нас“

Учениците упрекват човека, който не е един от дванадесетте, а върши това, което според тях е само тяхно право. Може би ревността относно тяхната собствена чест е причина за тази постъпка. Въпреки че имат „ключовете“ на царството в ръцете си, задължението им като Христови ученици е усърдно да изпълняват даденото им поръчение, а не да властват над другите (Мат. 16:19; 18:18). Чудесата в името на Исус значат признаване на Неговата власт и сила. Господ оценява делата, които се

вършат в Негово име, независимо дали са големи или малки. Дали е някакво чудо или чаша подадена вода на някой, заради това, че е Христов ученик и че сме части на едно Тяло - Тялото Христово.

9:42-50 „Съблазън за грях“

Християните трябва да се борят с естествените си желания и влечения, които водят към погибел. Исус дава за пример физическите части и сетива, използвайки ги като преобраз, защото чрез тях най-често се съгрешава. Да се дава място на Светия Дух да работи, така че да се „извадят“ пожеланията на очите, „отсекат“ делата на ръцете и пътищата на краката, които водят към погибел. Исус не казва да се отреже крак, ръка или да се извади око, а да се престане с вършенето на нечестиви дела. Вярата на всеки един ще се изпита, както златото се пречиства чрез огъня. Посочват се и качествата на солта като преобраз на духовно устояване и свидетелство за Христа (Лев. 2:13; Мат. 5:13).

Шоро 10

10:1-12 „Е фарисея тай и муклипе“ Матей 19:3

1 Тай о Исусо ухтинило тхаротар тай гело ко Юдейски риг, тай окотар Йордан, тай пале е мануша авенас паш Лесте тай сар Леско традиция пале сиклинелас лен.

2 Тай е Фарисеи авена тай изучелас та те скандаляс Лес: Резоно ли си мурш те мукел пескери ромня?

3 А Ов ленге вакергяс: Со туменге ординя о Мойсей?

4 А он отпхендя: О Мойсей пхенгясас те рамол улавдино лил тай те мукел ла.

5 А о Исус вакергяс ленге: Ашчал тумаро биковлоилопе туменге си калярдел адавкха припхенибен.

6 Нума ко англунипе ко кергяпе о Дел, кергяс лен мурш тай жувли.

7 Далкхеске мануш ка мукел пескире дадес тай пе дая,

8 тай ка пранденел кариг пе ромняте, тай е дуен ка овен иекх трупю, чука кай нанай дуй жене, нума иекх.

9 Тай чука, окова, ковато о Дел керел кетано мануш те на аравел.

10 Тай андо кхер е сиклине пхучшле Лес о сушто.

11 Тай вакергяс ленге: Кон мукел пере ромня тай пранденел аврески, кердяс блендопе мамуй лате.

12 Тай коли ромня мукел ромес, тай пранденел авреско, ой кердяс пес блендопе.

10:13-16 „Е чхаве тай о Девлеско Тхагарипе“ Матей 19:13 тай Лука 18:15

13 Аненас чхавен паш Лесте, та те азбадян лен, нума е сиклине холяненас лен.

14 Нума о Исус кана дикхляс, холяило тай вакергяс ленге: Мукен е чхавен те авен паш Манде; тай ма етердион лен, соскетю Тхагарипе Делвеско си салкхенге.

15 Чачес вакерав туменге: Кон на прилел е Тхагарипе Девлеско сар чхаворо, нанай те дел лесте.

16 Тай диняс лен ангалья тай тховгяс Пе васта упрал ленде тай гудлокердя лен.

10:17-31 „О барвало терно“ Матей 19:16 тай Лука 18:18

17 Тай кана икльолас ко дром, несаво запрастанило тай дяс коч ангал Лесте тай пхучшляс Лес: Гудлея Сиклинея, со те керав та те лав о увек дживипен?

18 А о Исус пхендя леске: Соске Манге вакерес годло? Ххоник нанай си лачшо ферди иекх о Дел.

19 Жанес о припхенибе: Ма блендар; Ма мудар; Ма чор; Ма хохав, со надикхлян; Ма манг домано; Преизнаисар те дадес тай те дая.

20 А ов леске вакергяс: Сиклинея, саро дава ме аракхльом катаро морю тернипе.

21 А о Исус кана дикхляс лес кхамел лес, тай вакергяс

10 Глава

10:1-12 „Фарисеите и разводът“ Матей 19:3

1 Като стана оттам, дохожда в Юдейските предели оттатък Йорданската страна. И народът отново се стичаше при Него и по обичая Си Той пак ги поучаваше.

2 Приближиха се фарисеите и Го попитаха, изкушавайки Го: Позволено ли е на мъж да напусне жена си?

3 Той им отговори: Какво ви е заповядал Мойсей?

4 А те казваха: Мойсей е позволил мъжът да напише разводно писмо и да я напусне.

5 Исус им отговори: Поради вашето коравосърдечие ви е написал тази заповед.

6 Но в начало на създанието Бог ги сътвори мъж и жена.

7 Затова ще остави човек баща си и майка си,

8 и ще се прилепи до жена си, и ще бъдат двамата една плът, така че те вече не са двама, а една плът.

9 И така, което Бог е съчетал, човек да не разделя.

10 Вкъщи учениците Му пак Го попитаха за същото.

11 Той им отговори: Който напусне жена си, и се ожени за друга, той прелюбодействува спрямо нея;

12 и ако жена напусне мъжа си, и се ожени за друг, прелюбодействува.

10:13-16 „Децата и Божието Царство“ Матей 19:13 и Лука 18:15

13 И донасяха при Него деца, за да се докосне до тях, а учениците забраняваха на водещите ги.

14 Като видя това, Исус възнегодува и им каза: Оставете децата да дойдат при Мене и не им пречете, защото на такива е царството Божие.

15 Истина ви казвам: Който не приеме Божието царство като дете, той няма да влезе в него.

16 И като ги прегърна, положи ръце върху им и ги благослови.

10:17-31 „Богатият младеж“ Матей 19:16 и Лука 18:18

17 И когато излизаше на път, някой се затече, коленичи пред Него и Го попита: Учителю благий, какво да сторя, за да наследя вечен живот?

18 Исус му каза: защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог.

19 Знаеш заповедите: Не прелюбодействуй; Не убивай; Не кради; Не лъжесвидетелствуй; Не увреждай; Почитай баща си и майка си.

20 А той Му отговори: Учителю, всичко това съм опазил от младини.

21 Исус, като го погледна, възлюби го и му каза: Едно ти

10:1-12 „За развода“

Според първоначалния замисъл на Бога мъжът и жената се съединяват в брачен съюз, който само смъртта може да раздели. По онова време жената е в изключително неравностойно положение и мъжът може да се разведе с нея дори за най-дребния недостатък, лишавайки я от каквото и да е обезщетение. В Новия Завет се споменават няколко изключения относно развода, потвърждавайки загрижеността на Исус за чисти брачни отношения (Мат. 19:9; 1Кор. 7:15).

10:13-16 „Малките деца и Исус“

Исус посочва децата като пример за подражание от възрастните. Простичкото детско доверие, любов и простителност са качества, които

високо се ценят в небесното царство. Исус показва към децата близки отношения, което може да се приеме като безмълвен упрек към учениците, заради опита им да ги отдалечат от Него.

10:17-31 „Богатият млад човек“

Богатият младеж се нуждае да научи пътя на спасението. Исус му припомня заповедите от Закона, за да предизвика у младия човек съзнание за грях и че има само един път за спасение – вярата в Господ Исус Христос. Само тази спасителна вяра може да произведе добри дела. В действителност Исус не иска от този младеж да продаде всичкото си имане, а с това Той желае да измести упованието му в парите и материалните неща към Бог.

леске: Иекх на ресел туке, джа бикен са со си тут, тай де лес е чоренге, тай ка овел кучипе ко дел, тай ав пир пал Манде.

22 Нума калкха пхераса ов холяле, тай гело песке сар холямо, соскетто исине бут мангипе.

23 О Исус дикхля труял тай пхендя пе сиклиненге: Кити пхаре си барвале те дес ко Девлеско тхагарипе!

24 Е сиклине чудисаиле пес Лескетар ворбатар. Нума о Исус пале вакергяс ленге: Чхаворе мере, кити си пхаре те дел ко Тхагарипе Девлеско!

25 Лакодер и камила те накхел е сувяки кан, кититар барвало те дел андо Тхагарипе Девлеско.

26 А он бут чудисайненас пес тай пхененас екх екхестар: Кон антучи ащи те скеписар пес?

27 О Исус дикхляс тай пхендя ленде: Е манушенге си биаци, нума ма тай пал о Дел, пал о Дел са си ащи.

Англуне палуне, тай е палуне англуне

28 О Петрес лел те пхендя: Аке аме меклям саре тай циндигам пал Туте.

29 О Исус отпхендя: Чачес туменге вакерав: Нанай сар иекх, кон те на мекхел кхер, вай пхрала, вай пхеня, вай дадес, вай дая, вай чхавен, вай алинжа, ащал Манге тай пал о гудловесто.

30 Тай те на лел акана врямасте, шелвар майбут кхера тай пхрала тай пхеня, тай е даде тай дая, тай чхавен, тай алинжа, кетане сареса чинуиме, тай о авелно векоу увек трайо.

31 Нума, бут англуне ка овен палуне, тай е палуне англуне.

10:32-34 „Исус неветар припхендя По Мерибен“ Матей 20:17 тай Лука 18:31

32 А кана сине жанас ко Ерусалимос, о Исус гело англал ленде, а он чудисане пес тай кана геле палал Лесте сине дараиле. Пале кхардя дешудоенге, лиляс те вакерел ленге, со ка реселас Леса:

33 Аме жас ко Ерусалимос тай о Чхаво Манушеске ка овел пурхиндо ко англунерашая тай грамнотуря тай он ка керена Лес крис мерибнасте, тай ка ден Лес ко биджутенге;

34 тай он ка хахавен Лес, тай ка чхунгаден Лес, тай ка марен Лес, тай ка мударен Лес; трин диес палал ка удживиндел.

10:35-45 „И мангипе е чхаве Зеведеевске Яков тай Йоан“ Матей 20:20

35 О Яков тай о Иоан е чхаве Зеведеевске але жи Лесте, тай вакерде: Сиклинея мангас те керес со аме мангес Тугтар.

36 А Ов ленге вакергяс: Со манген те керав туменге?

37 А он вакерде Леске: Де амен те бешас, иекх ко чачо риг Тере, тай иекх катаро стинго риг андо Тере барвалипнасте.

38 А о Исус вакергяс ленге: На жанен со манген. Ащи ли те пиен о тахтай, когато Ме пияв, вай те баптидзен тумен о баптизипе, савеса Ме баптидзав Ман.

39 Он Леске вакерде: Ащи. А о Исус вакергяс ленге: О тахтай, когато Ме пияв, ка пиен, тай о баптизипе когато Ме ка баптидзав, ка баптидзен тумен;

40 Нума те дав те бешен ко чачо риг вай стинго риг Моро

не достига, иди продай всичко, което имаш, и раздай на сиромасите, и ще имаш съкровище на небето и ела и Ме следвай, като вдигнеш кръста.

22 А той, като се смути от тази дума, отиде си натъжен, защото имаше много имот.

23 И като погледна наоколо, Исус казва на учениците Си: Колко мъчно богатите ще влязат в Божието царство!

24 А учениците се смаяха от думите Му. Но Исус отново им каза: Чада, колко мъчно онези, които уповават на богатството си, ще влязат в Божието царство.

25 По-лесно камила ще мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.

26 А те твърде много се чудеа и говореха помежду си: Тогава кой може да се спаси?

27 Исус, като ги погледна, им каза: За човеците е невъзможно, но не и за Бог, за Бог всичко е възможно.

Първите последни, а последните първи

28 И Петър започна да Му казва: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме.

29 А Исус отговори: Истина ви казвам; няма никой, който да е оставил къщи, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или деца, или нивя, заради Мен и Благовестието;

30 и да не е получил сега, в това време, заедно с гоненията, стократно повече от къщи, и братя, и сестри, и бащи, и майки, и деца, и нивя, и във вечността вечен живот.

31 И мнозина първи ще бъдат последни, а последните първи.

10:32-34 „Исус отново предрича смъртта Си“ Матей 20:17 и Лука 18:31

32 Когато бяха на път, възлизайки за Йерусалим, Исус вървеше пред тях, а те бяха учудени и следвайки подире Му, се бояха. И като повика пак дванайсетте, Той почна да им говори, какво ще стане с Него:

33 ето, възлизаме за Йерусалим, и Син Човешки ще бъде предаден на първосвещениците и книжниците и ще Го осъдят на смърт и ще Го предадат на езициниците;

34 и ще се поругаят над Него, и ще Го бичуват, и ще Го оплюят, и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне.

10:35-45 „Желанието на Зеведеевите синове, Яков и Йоан“ Матей 20:20

35 Тогава Зеведеевите синове, Яков и Йоан, се приближиха до Него и рекоха: Учителю, искаме да ни сториш, каквото пожелаем.

36 Той ги попита: Какво искате да ви сторя?

37 Те Му рекоха: Дай ни да седнем при Тебе, един отдясно, а друг отляво, в славата Ти.

38 Но Исус им каза: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз пия, и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?

39 Те отговориха: Можем. А Исус им каза: Чашата, която Аз пия, ще пиете, и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите;

40 но да дам да се седне отдясно Ми и отляво Ми, не

10:32-34 „Исус отново предрича смъртта Си“

Тържествеността в поведението на Исус в това последно пътуване за Ерусалим показва Неговата решителност да изпълни Божията воля за спасението на грешното човечество (10:32). Там Го очаква мъка, страдание, кръвна смърт, но Той знае, че това е единственият път за поемане на човешкото наказание върху Себе Си.

10:35-45 „Честолюбивото желание на Яков и Йоан“

Позицията на всеки в царството ще се определя от Отец, според верността му към Христа. Недоволството на останалите ученици разкрива, че умът им е обзет от същото, което вълнува двамата Зеведееви синове. Исус се обръща не само към тях, но и към всички Негови последователи, че онзи, който иска да стане пръв в царството, трябва да стане слуга на всички, давайки за пример самия Себе Си (10:42-45). Начинът на служение тук, на земята, ще определи позицията ни в царството на Христа.

ни Мандар, нума ковата си кердино.

41 А дешжененге кана шунде, лине те холянен мамуй о Яков тай о Иоан.

42 А о Исус акхардя тай вакергяс лен: Жанена ли, кай окалхен саве иси хулайа ко биджутенге, тай о баре со си упрал ленде хулаинен упрал лен.

43 Нума машкар туменде нанай те овен чук, нума саво мангел те авел баро машкар туменде, те сервил мажкар тумен;

44 тай ковата мангел те авел англуно ка овел акхандо саворенге.

45 Соскето о Чхаво Манушеско на ало те акханден Леске, нума те акханден, тай те дел По дживипен, тай те кинел лен бутенде.

10:46-52 „Састарипе о короре Вартимеес“ Матей 20:29 тай Лука 18:35

46 Тай аресло ко Ерихон тай Ов тай Пере сиклине тай бут дуняс икльоас андаро Ерихон, о короро Вартимеес, о чхаво Тимееско бешелас каринго дром тай богя.

47 Шунгяс, кай си о Исус о Назарянинас, лиляс те чингаделас зоралес: Исусе, Чхавея Давидеско, де манге мила!

48 Бутджене вакерелас лес те на чингадел, нума ов побут чингаделас: Чхавея Давидеско, де манге мила!

49 О Исус ачшидило тай вакергяс: Акхарен лес тай кхарде корорес: Овел муршеса, ущи, чингадел тут.

50 Чхурдиндя пе шея ов запрастило тай ало паш о Исус.

51 Со мангес те керав туке? О Исус пхуца о Исус. О короро отпхендя Леске: Сиклинея, те дикхав.

52 О Исус пхендя леске: Жа туке торо пакяйба скеписардяс тут. Стразо дикхелас, тай цидингяс палал Лесте андо дром.

Шоро 11

11:1-11 „Дяс андо Ерусалим“

Осанна упралтоненге

Матей 21:1; Лука 19:28 тай Йоан 12:12

1 Тай кан пашиле Ерусалим, жи ко Витфагия тай Витания каринг о Елеонско плаин, бичхалгяс дуи Пескире сиклинене;

2 тай пхендя ленге: Жан андо о гав саво си мамуй туменде, тай стразо аресена туме ка аракхен херорес пхангло, кова-то никон мануш на сине бешто, отпхутрен лес тай анен лес;

3 Тай коли несаво пучшел туменге: Со туме керен давкха? Вакерен о Девлеске требул тай ка бичхалел атхе стразо.

4 Геле тай аракхле херорес, пхангло аври ко удар жи ко дром тай отпутердо лес.

5 Тай несаве со тергьонас отхе вакердя ленге: Со керен та отпхандле о херорес?

6 А он вакерде леске, сарто вакергяс ленге о Исус тай он мукле лен.

7 Тай анде о херорес паш о Исус, тай тховде пе шея тай Ов бешло упрал леско.

8 Тай бут тховенас пе шея ко дром а авер чхинде рая труял е алиджа тай тховенас ко дром.

зависи от Мен; мястото е за онези, за които е приготвено.

41 И десетте, като чуха, почнаха да негодуват против Яков и Йоан.

42 А Исус, като ги повика, им каза: Знаете, че смятащите се царе на народите господаруват над тях и управителите им властват над тях.

43 Но между вас няма да бъде така който иска между вас да бъде големец, нека ви бъде слуга;

44 и който иска между вас да бъде пръв, нека бъде на всички слуга.

45 Защото Човешкият Син не дойде, за да Му служат, но да служи и даде живота Си откуп за мнозина.

10:46-52 „Изцелението на слепия Вартимей“ Матей 20:29 и Лука 18:35

46 След това дойдоха в Ерихон. И когато Исус излизаше от Ерихон с учениците Си и с множество народ, Вартимей, Тимеевият син, който беше слеп, седеше на пътя и просеше.

47 И като чу, че това е Исус от Назарет, той взе да вика: Исусе, Сине Давидов, смили се за мене!

48 Мнозина го мъмреха, за да млъкне, но той още повече викаше: Сине Давидов, смили се за мене!

49 Исус се спря и заповяда да го повикат. Викат слепия и му казват: Дерзай, стани, вика те.

50 Той хвърли горната си дреха, стана и дойде при Исуса.

51 И Исус го запита: Какво искаш да ти сторя? Слепият Му каза: Да прогледна, Учителю!

52 Исус му каза: Иди си, твоята вяра те избави. И той веднага прогледна и тръгна след Исус по пътя.

11 Глава

11:1-11 „Влизане в Ерусалим“

Осанна във висините

Матей 21:1; Лука 19:28 и Йоан 12:12

1 И като приближиха Йерусалим, до Витфагия и Витания, при Елеонската планина, Исус изпрати двама от учениците Си

2 и им каза: Идете в селото насреща ви, и щом влезете в него, ще намерите вързано осле, което никой човек не е възсядал, отвържете го и доведете.

3 И ако някой ви попита: Защо правите това? Кажете, на Господа трябва и веднага ще го прати тука.

4 Те отидоха и намериха ослето, вързано до вратата на улицата, и го отвързаха.

5 И някои от стоящите там им казваха: Какво правите? Защо отвързвате ослето?

6 А те им отговориха, както им бе заповядал Исус, и те ги оставиха.

7 И доведоха ослето при Исуса, намятаха върху него дрехите си, и Исус го възседна.

8 Мнозина постилаха дрехите си по пътя други пък сечаха клони от дърветата и постилаха по пътя.

10:46-52 „Слепият Вартимей проглежда“

Няколко дни преди Пасхата пътищата, водещи към Ерусалим, са пълни с тъпни народ. Бедните и болните стоят обикновено край пътищата, градските врати или пред храмовете, където преминаващите се смилаят над тях. Викът на Вартимей към Исус: „Сине Давидов!“, разкрива признанието на Месия от един слепец, за разлика от онези, които виждат всичките Му дела, но не Го приемат. Поведението на Вартимей разкрива вярата, която има. Той изхвърля наметалото, което носят слепците, за да ги разпознават, защото е убеден, че срещата с Исус е най-голямото

чудо в живота му. След тази среща няма да има повече нужда от старата дреха на слепец. Той прогледна и тръгна да Го следва. Нека всеки да се замисли относно „събличането“ на старото естество и как се поддържа новото „облекло“ в Исус (Еф. 4:22-24; 2Кор. 5:17; Кол. 3:9,10).

11:1-11 „Тържественото влизане в Ерусалим“

Исус стига до града, яздейки на осле върху „килим“ от дрехи и палмови клонки. Около Него се разнасят възторжените гласове на тъпната: „Осанна!“, с което народът за кратко време се отнася към Него като към Цар, а след една седмица Го предава на разпятие.

9 Калкхен, колато пхиренас англал тай калкхен, колато авенас на палпале, рукиненас: Осанна! Гудлокирдо о Авилндос андо алав Девлеско!

10 Гудлокирдо о авелдос тхагарипе е дадеско Давидеско! Осанна упралтоненге.

11 О Исус авдя ко Ерусалим тай кана обдикхляс саре ки храмос, тай палдава сине ракъолас, гело ки Витания, дешудуенца.

11:12-14 „О шук зокикашт“

Матей 21:18

12 Тай ко явин, кана иклиле Витаниятар, Ов бокхалило.

13 Тай дикхляс дурандар иекх патриненца зоки, гело те аракхен чипота лате тай кана доресло, ни аракхляс кханчик, ферди патриня, соскето на сине вряма пал зоке.

14 Тай о Исус вакергяс лаке: Жи ко векос никон те на хал фрута тутар на палпале. Тай Лескере сиклине шундя дава.

11:15-19 „О Исус шужардяс о храмос“

Матей 21:12, Лука 19:45 тай Йоан 2:13

15 Тай але ко Ерусалим, тай кана диняс кхо храмос о Исус, застардяс те гонисардя бикененге, тай киненге ки храмос, тай преирингяс о скафидя рупяпархувенге, тай о сяминдя бикененге голумбурия.

16 Тай на делас несаво те ингеленас нисо чаро пердал храмос.

17 Тай сиклинелас лен, пхенелас: Рамоме сине, „Мо кхер ка вакерел пес ругимаско кхер ваш саре мануша? Нума туме кергиен лес чорикано вертепос.“

18 Е англунерашая тай е грамнотуря шунде адавкха тай роденас сар те мулекирен Лес; соскето даранас Лестар, палдава саре мануша чудисаилес пес Лескере сиклинипе.

19 Кана ачхолас рат Ов гело аври форостар.

11:20-26 „И шукили чшама“

И зор пакяйбе

Матей 21:20

20 Тай ки явин, пренакхле тай дикхле и фигенги шукили жилиятар.

21 О Петрос годисар пес тай Леско вакергяс: Рабби, дикх е фигенги сави арманян шукили.

22 Овел тумен пакяйба андо Дел. А о Исус вакергяс ленге.

23 Чачес туменге вакерав: Коли вари кон припхенел кайкха плаи: Ваздес пес, тай чхив пес ко деря, тай ни авелас дуйгогипе пес пе илесте, нума пакял адавкха со вакерел, ка ачхол ласа.

24 Адалкхеске туменге вакерав: Са со манген андо мангяпе, пакяндос кай тумен лильен лес тай ка овел туменге.

25 Тай кана тергонен та те рукхин, коли иси чипота мамуй иекхаске, иертинен, та те иертинел тумаро Дад туменге, Ковато си ко дел тумаре безехенге.

26 Нума коли туме на иертин, на о Дад тумаро, Ковато си ко дел ка иертил тумаре безехенге.

9 И които вървяха отпред и които Го съпровождаха, възклицаваха и казваха: Осанна, благословен Идещият в името Господне!

10 Благословено царството на отца ни Давида, идващо в името Господне! Осанна във висините!

11 И Исус влезе в Йерусалим и в храма и като разгледа всичко и понеже беше вече късно, излезе и отиде във Витания с дванадесетте.

11:12-14 „Безплодната смокиня“

Матей 21:18

12 На другия ден, когато излязоха от Витания, Той огладня;

13 и като видя отдалеч една смокиня, покрита с листа, отиде, дано намери нещо на нея, но като дойде при нея, не намери нищо, освен листа, понеже още не бе време за смокини.

14 И Исус ѝ рече: От сега никой да не яде плод от тебе во век! И това чуха учениците Му.

11:15-19 „Исус прочиства храма“

Матей 21:12, Лука 19:45 и Йоан 2:13

15 Дойдоха в Йерусалим, Исус, като влезе в храма, почна да пъди продавачите и купувачите в храма и прекатури масите на ченчеджиите и пейките на продавачите на гълъби.

16 И не позволяваше да пренесе някой през храма каквото и да е съд.

17 И поучаваше ги, като казваше: Писано е: „Домът Ми ще се нарече молитвен дом за всички народи? А вие го направихте разбойнишки вертеп.“

18 Книжниците и първосвещениците чува това и гледаха как да Го погубят, понеже се бояха от Него, тъй като цял народ се чудеше на учението Му.

19 А когато се стъмни, Той излезе въвн от града.

11:20-26 „Изсъхналата смокиня“

Силата на вратата

Матей 21:20

20 Сутринта, минавайки, видяха, че смокинята бе изсъхнала от корен.

21 И Петър, като си спомни, Му казва: Рави, виж смокинята, която Ти прокле, изсъхна.

22 Исус им отговори:

23 Имайте вяра в Бога. Защото, истина ви казвам: Ако някой каже на тази планина: Вдигни се и се хвърли в морето, и не се усъмни в сърцето си, но повярва, че ще стане, по думите му ще се сбъдне каквото и да рече.

24 Затова, казвам ви: Всичко, каквото бихте поискали в молитва, вярвайте, че ще получите; и ще ви бъде.

25 И кога стоите в молитва, прощавайте, ако имате нещо против някого, така и небесният ви Отец да прости прегрешенията ви.

26 Ако вие не простите, и небесният ви Отец няма да прости прегрешенията ви.

11:12-14 „Безплодната смокиня“

Това събитие се случва на следващия ден, след триумфалното влизане на Исус в Ерусалим (11:12). То е преобраз на формалното признаване на Бог, без никакви реални плодове в живота.

11:15-19 „Исус прочиства храма“

Свещениците са дълбоко засегнати от обвиненията Му, но се страхуват от влиянието на народа, показано в деня на тържественото Му влизане в Ерусалим. (Виж ком. Мат.21:18-22)

11:20-26 „Изсъхналата смокиня“

Това е утрото на следващия ден, след очистването на храма. Първото събитие, което виждат учениците в началото на деня е изсъхналото смокиново дърво. Описан е един детайл относно изсъхването на дървото – „от корен“. Вниманието на учениците е съсредоточено повече върху чудото, отколкото неговото значение. Исус им показва висотата на истинската вяра (11:22-24). Той ги окуражава да разрешават проблема на безплодието, както изсъхналата смокиня. Да отстраняват проблеми, големи като планина, молейки се по Божията воля, която се открива от Библията чрез Святия Дух в името на Исус Христос. Непростителността е препятствие, което пречи за получаване на отговор от Бога (11:25,26).

**11:27-33 И путеря Исусес Христос
Матей 21:23 тай Лука 20:1**

27 Тай але пале ко Ерусалимос; тай кана пхирелас кхо храмос, о англунорашая, о грамнотуря, тай лескере гондипхуре авен паш Лесте;

28 Сави зоряса, Ту кереса адавкха? Он пхучшен Лес; тай кон дел Тут калкха зор те керес адавкха?

29 О Исус отпхендя ленге: Тай Ме ка пучав иекх пхераса, отпхенен манге, тай Ме ка вакерав сави зоряса керав дава.

30 О Иоанеско баптизмо таро дел сине вай манушендар? Отпхенен Манге.

31 Тай гинденкердя пес песте: Коли вакерас катаро дел, ка вакерел: Соске ни апакянас лес?

32 Нума коли вакерас, манушендар, даренде манушендар; соскето саворе исине о Иоан пал профетос.

33 Тай отпхендле Исусос: На жанаса. Антучи о Исус вакергяс ленге: Нума Ме на пхенава сави зоряса керава дава.

Шоро 12**12:1-12 „И парамичи е кханиле пхувбукарненге“
Матей 21:33 таи Лука 20:9**

1 Тай застардяс ленге те хоратинел парамиченца: Кноник манушес тходя дракха, тино труял лесте, хрангяс лини, тходя учшо тай диняс лес наймо пхувбукарненге тай гело.

2 Тай ко емишискоро вряма бичалгяс иекх подлагари жи е пхувбукарне та те лен о емиши пе дракхендар.

3 А он астардя лес, марде лес тай отбичалде лес канческо.

4 Тай бичалгяс авер подлагари жи ленде; тай леске марде лес, пхагля о шеро тай ладжикирде лес тай традяс лес холянкарде.

5 Тай пале бичалгяс авресно, тай мударде лес тай бут аврен, иекхес маренас, аврен мударенас.

6 Тай исине иекхес дехутно чхавес, бичалгяс лес агорно жи ленде, тай пхенелас пес: Ка признаин моро чхавес.

7 Нума е пхувбукарне пхендя машкар песте: Калкхес си е барескоро, авен те мударас лес, тай о барвалипе ка авел амаро.

8 Тай лине лес тай мударде лес, тай чхурдине лес аврял о дракхатар.

9 Со аци о дракхенго хулай ка керел? Ка авел тай ка мударел адалкхен пхувбукарне, тай ка дел о дракха авиренге.

10 На гиндян ли адвкха рамоме: О бар, ковато отчурдине е букарне. Ов кердило шеро ко кьшеско;

11 Девлескотар си адавкха, тай дивно си андо амаре якха!

12 Тай роденас те долен Лес соскето ахалиле, дава парамичи вакердо пал ленге, нума дарале манушатар. Тай мукле Лес тай гелетар.

**11:27-33 Властта на Исус Христос
Матей 21:23 и Лука 20:1**

27 И дойдоха в Йерусалим. И когато той ходеше из храма, приближиха се до Него първосвещениците и книжниците и стареите.

28 и Му казват: С каква власт вършиш това? И кой Ти е дал тази власт да вършиш това?

29 А Исус им отговори: Ще ви попитам и Аз една дума, отговорете Ми и тогава и Аз ще ви кажа с каква власт върша това.

30 Йоановото кръщение от небето ли бе, или от човеците? Отговорете Ми.

31 А те разсъждаваха помежду си като казваха: Ако кажем от небето, ще каже, а защо не му повярвахте?

32 Ако речем от човеците, бояха се от народа, понеже всички имаха Йоан за пророк.

33 И отговориха Му: Не знаем. Тогава Исус им отговори: Нито и Аз ви казвам с каква власт правя това.

12 Глава**12:1-12 „Притчата за злите земеделци“
Матей 21:33 и Лука 20:9**

1 И започна да им говори с притчи: Някой си човек насади лозе, и огради го, и изкопа трап, и съгради кула, и като го даде на лозари, замина си.

2 И на времето си изпрати при лозарите един слуга, за да вземе от тях от плода на лозето.

3 А те, като го хванаха, биха го и отпратиха празен.

4 Пак изпрати при тях друг слуга и него като замери с камъни, пукнаха му главата и го пуснаха с безчестие.

5 Изпрати и други и него убиха и мнозина други или биха, или убиха.

6 И понеже имаше още единичък син, възлюбения, накрая изпрати и него при тях, мислейки: Ще се засрамят от сина ми.

7 Но лозарите казаха помежду си: Този е наследникът, хайде да го убием, и наследството ще бъде наше.

8 И като го хванаха, убиха го и хвърлиха вън от лозето.

9 Какво ще им направи господарят на лозето? Ще дойде и ще погуби лозарите, и ще даде лозето на други.

10 Нима и това не сте чели в Писанието: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла;

11 И това стана от Господа, и е чудно в очите ни!“

12 И търсеха повод да Го хванат, понеже разбраха, че каза притчата за тях, но се бояха от народа и като Го оставиха, отидоха си.

11:27-33 „Властта на Исус е поставена под съмнение“

Религиозните водачи се опитват да обвинят Исус в богохулство, задавайки Му два въпроса (ст. 28). Те искат да опровергаят Неговата власт. Да Го злепоставят, защото считат себе си за единствените, изпълномощени от Бога да се занимават с религиозните дела.

12:1-12 „Притчата за наемните земеделци“

Вместо конкретен отговор, на зададените два въпроса от свещениците към Исус в предходната 11 глава, Той им отговаря с притча, обвинявайки ги, че отхвърлят Божия Син. Бог посажда „лозето“, а лозето представлява Израел. Земеделците са книжниците и фарисеите (ст. 1). Бог изпраща слугите Си, пророците до Израелския народ многократно

за да имат плодороден живот и чисти взаимоотношения с Него, но за съжаление те не са приети. Много от тях са преследвани, а други убити (12:3-5). Най-накрая те убиват и Неговия възлюбен Син, изпратен до тях (ст. 6). Господ Исус предсказва предстоящата Си смърт, както и нейните причинители.

12:13-17 „Плащане данъци на кесаря“

Същността на Исусовия отговор: „Отдавайте кесаревото на кесаря, а Божието на Бога“ е, че не е погрешно да се плащат данъците, но да се отдава и Божието на Бога, като не се пренебрегва Божието слово (12:17). Като граждани на страната, в която живеят, християните трябва да плащат данъците си и да се молят за управниците (Рим: 13:1-7).

**12:13-17 „И кинипе такса кесареске“
Кесарескоро Кесереске, тай Делвескоро Делвеске
Матей 22:15 там Лука 20:20**

13 Тай бичхалде паш Лесте несаве е Фарисеятар тай е Иродиянатар, та те астарен Лес андо Леско лав.

14 Тай он, кана але вакерде Леске: Сиклинея, жанас кай сиян чачо, тай Ту на дараса никхастар, соскето на дикхес ко муя манушенгере, нума сиклинес андо чачо е Делвеско дром. Чачо ли си те кинес такса Кесареске, вай ма?

15 Те дас вай ма те дас? А Ов кана ахалило ленгере дуймуипе, вакергяс ленге: Соске зумавен Ман? Анен Манге динарий те дикхав лес.

16 Тай андине Леске, тай вакердя ленге: Каско си калкха икони тай каляриба? А он вакерде Леске: Кесареско.

17 Антучи о Исус вакергяс ленге: Отден кесарескоро кесереске, тай Делвескоро Делвеске. Тай он бут дивиндле Лестар.

**12:18-27 „Прандипе тай удживиндипе“
Е садукея тай удживиндипе
Матей 22:23 тай Лука 20:27**

18 А Садукея, саве вакерен кай нанай удживипен авен паш Лесте тай пхучшле Лес:

19 Сиклинея, о Мойсей рамосардяс аменде кай коли несаво пхрал мерел тай мукел ромня, а чхавен ни мукел, о пхрал леско те лел е ромня лескере тай те ваздел фамилия пе пхралеско.

20 Тай сине евта пхрала, тай о англуно лел и ромня, тай кана муло ни мукляс фамилия.

21 Тай лиляс ла о дуито, тай муло, тай ни мукляс фамилия тай сакадя о тринто.

22 Тай лиляс ла тай е евтатенге, тай ни мукляс фамилия. А палал саворе тай и ромня мули сакадя.

23 Ко удживипе, каске лендар ка авел ромни? Соскето о евтенге ла сине.

24 О Исус вакергяс ленге: Хохавена туме, соскето би джанена рамопе нума о зуралипе Делвеско?

25 Соскето кана ка удживин муле, ни прандеме, ни сюрине; нума сар ангеля кай си андо деленге.

26 А е муленге, кай ка удживиндин, на гиндян ли туме ко лил е Моисеске, ко кренжа, сар о Дел ворбисарас леске: Ме сиом о Дел, Авраамоско, о Дел Исаакоско, тай о Дел Яковоско?

27 Ов най о Дел е муленге, нума о Дел е дживиненге. Туме бут хохавена пес.

**12:28-34 „Бародер ордина“
Те дехел пашутонес пескирес
Матей 22:34 тай Лука 10:25**

28 Иекх грамнотуряндер, ковато ашунгяс, кана чингярдя пес, тай дикхляс кай отпхендяс ленге лачшо, пхучшел Лес: Сарендар припхенибен сави си англуни?

29 О Исус вакергяс: Май англуни сарендар припхенибен си: Ашун Израильо; о Девел амаро Дел Си иекх Девел;

30 Дехес о Девлес торо о Дел састонеса илеса, састонеса вогеса, састонеса гогяса тай е сареса зуралипнаса.

31 Дуито сар латеса: Те дехес тере со си пашутунес туге сарто коркоро тут. Авер май бари калкхендар припхенибена нанай.

12:18-27 „Жененето при възкресението“

Садукеите са религиозна група, която не вярва във възкресението на тялото. Ето защо Исус им привежда примера с горящата кълина и Мойсей, за да потвърди, че възкресението на мъртвите е абсолютна истина от Божия план за човечеството (Изх. 3:6; 1Сол. 4:13-17). (Виж ком. Мат. 22:23-33)

**12:13-17 „Плащане данъци на кесаря“
Кесаревото кесарю, а Божието Богу
Матей 22:15 и Лука 20:20**

13 И изпрачат при Него някои от фарисеите и иродианите, за да Го уловят в говоренето Му.

14 Те дойдоха и Му казват: Учителю, знаем, че си справедлив и не те е грижа от никого, понеже не гледаш на лице, а истински поучаваш Божия път. Позволено ли е да се дава данък на кесаря, или не? Да дадем ли, или да не дадем?

15 Той, като знаеше тяхното лицемерие, каза им: Защо Ме изпитвате? Донесете ми един динарий да го видя.

16 И те донесоха. Тогава им казва: На кой е този образ и надпис? Те Му казаха: На кесаря.

17 Исус им отговори: Отдайте кесаревото кесарю, а Божието Богу. И те Му се учудиха.

**12:18-27 „Жененето и Възкресението“
Садукеите и възкресението
Матей 22:23 и Лука 20:27**

18 След това дойдоха при Него садукеи, които казват, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки:

19 Учителю, Мойсей ни е написал: Ако някому умре брат и остави жена, а деца не остави, то, нека брат му вземе жена му и въздигне потомство на брата си.

20 Имаше седем братя, първият взе жена, и на умираше не остави потомство.

21 Взе я вторият, и умря, но и той не остави потомство, така и третият.

22 Вземаха я и седмината, и не оставиха потомство. След всички умря и жената.

23 И така, във възкресението на кой от тях ще бъде жена? Понеже седмината я имаха за съпруга.

24 Исус им отговори: Заблуждавате се, защото не знаете Писанията, нито силата Божия?

25 Защото, кога възкръснат от мъртвите, нито се женят, нито се омъжват, а са като Ангели на небесата.

26 А за възкресението на мъртвите не сте ли чели в книгата на Мойсей, как Бог му каза при къпината: „Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов!“

27 Но Той не е Бог на мъртви, а Бог на живи. И така, вие много се заблуждавате.

**12:28-34 „Най-голямата заповед“
Да възлюбиш ближния си
Матей 22:34 и Лука 10:25**

28 Един от книжниците, като чу препирните им и като видя, че Исус им отговаряше добре, приближи се и Го попита: Коя е първа от всички заповеди?

29 Исус му отговори: Първа от всички заповеди е: „Слушай, Израилю! Господ, нашият Бог, Е един Господ.

30 Да възлюбиш Господа, Бога, с цялото си сърце, с всичката си душа, и с всичкия си разум, и с всичката си сила.“ Тази е първа заповед.

31 Втора, подобна на нея е: „Да възлюбиш ближния си както себе си.“ Друга заповед, по-голяма от тия, няма.

12:28-34 „Най-голямата заповед“

Любовта на човека към Бога трябва да заема първо място в живота му, защото святата любов, насочена първо към Бог, прелива и в отношението към хората. (Виж ком. Мат. 22:34-40)

32 Тай о грамнотуро вакергяс Леске: Шукар, Сиклинея! Ту чачес вакергяс кай иекх си о Дел, тай нанай авер сар Лесте;
33 тай те дехел Лес пе састеса илеса, тай састеса гогыса, тай сареса зуралипнаса, те дехел пашутонес пескирес сар коркоро пес, адавкха си май бут саворестар жегени тай курбане.

34 Тай кана дикхляс, о Исус кай вакергяс гогывераса вакергяс леске: На сиян дурал таро о Тхагарипе Делвеско. Тай кхоник на тромалас пес те пхучшен Леске чипота.

12:35-40 „Каскоро чхаво си Христос?“

Аракхен тумен таро грамнотуря
Матей 22:41 таи Лука 20:41

35 Тай о Исус кана сиклинелас ко храмос, вакергяс: Сар вакерен о Грамнотуря, кай о Христос си чхаво Давидескоро?

36 О Давидос коркоро пердал Свунтоса Духоса пхендя: «Вакергяс о Девел, пал Моро Девел: Беш пе чачо риг Мандар, жи кате тховав е душманьен тере теле те пире.»

37 Тай коли о Давидос вакерел Девел, сар си леско чхаво? Тай бут народо ашуненас Лес радуимаса.

38 Тай пхендя ленге андо о сиклиба Пере: Аракхен тумен таро Грамнотуря, колато манген те пхирен шуже уравде, тай те лен сарсан ко базаре;

39 тай чекатесте тхане ко синагогенге, тай о англуне тхане ко хабипе.

40 Он изхан е пхивленгире кхера, тай диклибенге керен лунго мангдяпе гадал ка лен май пхаро крискинде.

12:41-44 „Чорори пхивлякори даибе“

Лука 21:1

41 Тай бешло о Исус мамуй храмоскиро барвалипе тай дикхелас сар о народос чхуvenus лове ко барвалипе; тай бут барвале чхуvenus бут.

42 Нума али иекх чори пхивли тай мукляс дуй лептес кити иекх кодрант.

43 Тай акхардя е сиклине Пере тай вакергяс ленге: Чачес туменге вакерав, калкха чори пхивли тходя май бут ки барвалипе саворендар, колато мукенас;

44 соскетото саворе чхуvenus пескире барвалипнастар, а ой пескире чорипнастар, ой дя со годи сине ла те дживиндиол.

Шоро 13

13:1-31 „Е нишани агуротенго врямя“

Саво си о семнопе?

Матей 24:1 таи Лука 21:5

1 Тай кана икльолас храмостар, иекхатар сиклендар пхендя Леске: Дикх Сиклинея сави бара тай саве зданя!

2 О Исус пхендя леске: Дикхес са калкха баро зданя. Нанай те ачхол бар пе бар, саво на авелас пхервдоно.

3 Тай кана бешелас ко Елеонско плаи мамуй храмос, о Петро, о Яков, о Йоан тай о Андрей авиле тай пхучля Лес коркоре:

4 Пхен аменге: Кана ка авел дава? Тай саво си о семнопе кана дава саре ка пхердиол пес.

32 Книжникът Му рече: Добре, Учителю! Ти право каза, че Бог е един, и няма друг, освен Него.

33 И да Го възлюбиш от все сърце, с всичкия си разум, с всичката си душа, с всичката си сила, и да възлюбиш ближния както себе си, е повече от всички всеизгаряния и жертви.

34 Исус, като видя, че той разумно отговори, каза му: Не си далеч от Божието царство. След това никои не смееше да Го пита вече.

12:35-40 „Чий Син е Христос?“

Пазете се от книжниците
Матей 22:41 и Лука 20:41

35 Като заговори Исус и поучаваше в храма, каза: Как казват книжниците, че Христос е Давидов син?

36 Понеже сам Давид каза чрез Светия Дух: „Рече Господ на моя Господ, седи отдясно Ми, докле положи враговете Ти за подножие на краката Ти.“

37 И така, сам Давид Го нарече Господ, откъде тогава Той е негов син? И множество народ Го слушаше с наслада.

38 И думаше им в поучението Си: Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и обичат поздравите по пазарите;

39 предните столове в синагогите и първите места по гощавките.

40 Тези, които изпояждат домовете на вдовиците и се молят лицемерно дълго, ще получат най-тежка присъда.

12:41-44 „Дарението на бедната вдовица“

Лука 21:1

41 И Исус седна срещу съкровищницата и гледаше, как народът пуска пари в съкровищницата. Мнозина богати пускаха много.

42 А една бедна вдовица, като дойде, пушна две лепти, един кодрант.

43 Като повика учениците Си, Исус им каза: Истина ви казвам, че тази бедна вдовица даде повече от всички, които пуснаха в съкровищницата;

44 Защото всички хвърляха от излишъка си, а тя от немотията си даде всичко, което имаше, всичките си средства за преживяване.

13 Глава

13:1-31 „Признаци на последното време“

Какъв ще е белегът?

Матей 24:1 и Лука 21:5

1 И когато Той излизаше от храма, един от Неговите ученици Му каза: Учителю, погледни, какви здания и какви камъни!

2 Исус му отговори: Виждаш ли тези големи здания? Няма да остане тук камък на камък, който да не се срине.

3 И когато седеше на Елеонската планина, срещу храма, Петър, Яков, Йоан и Андрей Го питаха насаме:

4 Кажни, кога ще бъде това, и какъв ще е белегът, когато всичко това стане?

12:35-40 „Чий Син е Христос?“

Исус задава въпрос към всички, които се намират в храма, базирайки се на това, което книжниците поучават относно произхода на Помазаника като Давидов син. Той продължава с Пс. 110:1, за да подчертае, че самият Давид нарича Месия свой Господ. С това Исус им разкрива истината, че Помазаникът Е и Син на Давид и Негов Господ, което ще рече, че Той Е и Човек, и Бог.

12:41-44 „Дарението на вдовицата“

Лептата е най-малката еврейска монета с равностойност приблизително на две стотинки и половина. В очите на Бог мотивът на този, който дава, има много по-важно значение, отколкото това, което дарява. Небето е заинтересувано от количеството на любовта и посвещението на дара, а не от неговото материално измерение. Обикновено богатите дават от излишъка на притежанията си. Техните дарове по отношение на любовта са много по-малки от тези на бедната вдовица.

5 Тай о Исус застаргяс те вакерел ленге: Дикхен тумен те на хохавел тумен несаво;

6 Соскето бутен ка авен андо Мере алавесте тай ка вакерен, Ме сиом о Христос, тай ка хохавен бутен.

7 А кана шунен марипе, тай маренапе вяста, ма те даран; соскето давкха требул те овав; нума о агор на сине.

8 Народос мамуй народос ка ваздел, тай тхагарипе мамуй тхагарипе, ка овел издрале авре тханенде, насулипе тай бокхалипе си о англунипе е бианделескере дукхипе.

9 Туме аракхен пал песте, соскето ка пурхинден тумен ко синедрионес тай ко синагогес ащал Манге ка марен тумен, тай ка терден англал баренде тай тхагаренде, те вакерен ленге пал Манде мамуй ленге.

10 Тай авгуно евангелиос требул те делдума саворе на родоске.

11 Тай кана астарен тумен тай ингелен тумен, ма те даран со ка пхенен нума пхенен со ка дел пес туменге калкхес часо, соскето на сиен туме, саве ка пхенен, нума о Свунто Духо.

12 Пхрал, ка пурхиндел пхралес пе мерива, тай дад чхавес, чхаво ка ваздо мамуй пес пе дадесте тай даяте, тай ка мударен лен.

13 Тай саворен ка овен биманген ащал Моро алав, нума саво изикхерел жи ко агор, ка овел скепилно.

14 Кана дикхен о гряца, ковата анел арманяпе, априч вакериба о пророкостар о Данаилос, тергьон отхе кате ни требул о гиндиндос мек те ахольовел, антучи саве сине андо Юдея, те нашен ко плаи.

15 Кон си упрал пе кхеренде, те на икльон, ни те ден те лен чипота;

16 Никонеске ки алидж, ма те иринел пес на палпале те лел песке цяля.

17 Насул окалкхенге диесенге кхамненге, тай калкхенге со ден тхут пе цикнеренге!

18 Мангдян тумен те на овел ивенде;

19 соскето андар окалкхенде диесенде пе пхари беда, би уло жи о англунипетар, кердиопе саво о Дел кердя, жи ко акана нанай авела ни еквар сайкха.

20 Тай коли о Девел на skutярдяс е диеса, нисар иекх на скепилас ала ащал е Девлескоро халоме саве халомня skutяр е диеса.

21 Антучи коли несаво вакерел туменге: Аке, атхе си о Христос, вай, Аке отхе! Ма пакян;

22 Соскето, ка ваздене хохавнехристора, тай хохавнепрофетя, тай ка керен семнуря тай мираклуря, та те хохавен тай е халоменге коли си ащи.

23 Нума аракхен пес, саре пхендем туменге наангил.

„И явие е Манушеско Чхаво“ Матей 24:29 тай Лука 21:25

24 Тай пердал окалкха диеса, палал о пхари беда, о кхам ка овел тунярно, тай и чон нанай ка те дел пи видеря,

25 е черхеня ка перен делтар, тай о делескоро зуралипе, ка кунинен пес.

26 Тай антучи ка дикхен о Чхав Манушеско авелдос нувенге бареса зуралипнаса тай баримаса.

5 И Исус започна да им говори: Пазете се да ви не заблуди някой.

6 Защото мнозина ще дойдат в Мое име, говорейки, че съм аз и ще заблудят мнозина.

7 А кога чуете за боеве и вести за войни, не се смущавайте, това трябва да стане, но туй не е още краят.

8 Защото народ против народ ще въстане, царство против царство и на места трусове ще има, и ще има глад и смутове. Това е начало на страданията.

9 Но вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на съдилища, и по синагоги ще бъдете бити, и пред управници и царе ще бъдете изправени заради Мене, за свидетелство пред тях.

10 И първо трябва да се проповядва Евангелието на всички народи.

11 Кога пък ви поведат, за да ви предават, недейте се грижи и не обмисляйте отнапред, какво ще говорите, а което ще ви бъде дадено онзи час, това говорете, понеже не сте вие, които ще говорите, но Светият Дух.

12 Брат брата ще предаде на смърт, и баща чадо и ще въстанат чада против родители, и ще ги умъртвят.

13 И ще бъдете мразени от всички, заради Моето име, а който устои до край, той ще се спаси.

14 А кога видите мерзостта на запустението, за което говори пророк Даниил, да стои, дето не трябва, който чете, нека разбира, тогава ония, които се намират в Юдея, да бягат в планините;

15 и който е на покрива, да не слиза къщи, нито да влиза да вземе нещо от къщата си;

16 и който е на нивата, да се не връща назад да вземе дрехата си.

17 Но горко на непразните и на кърмачките през онези дни!

18 Затова молете се бягството ви да се не случи зиме.

19 Защото през онези дни ще има такава скръб, каквато досега не е имало от начало на сътворението и такава няма да има.

20 И ако Господ не съкратеше ония дни, не би се спасил никой човек, но заради избраните, които Той избра, е съкратил дните.

21 Тогава, ако някой ви каже: Ето, тук е Христос, или, там е, не вярвайте.

22 Защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, и ще покажат знамения и чудеса, за да прельстят, ако е възможно, и избраните.

23 А вие се пазете, ето, казах ви отнапред всичко.

Пришествието на Сина Човешки Матей 24:29 и Лука 21:25

24 Но в онези дни, след оная скръб слънцето ще потъмнее и луната не ще даде светлината си;

25 и звездите небесни ще изпадат, и небесните сили ще се раздвижат.

26 Тогава ще видят Сина Човешки да иде на облаци, с голяма сила и слава.

13:1-31 „Признаци на последното време“

Исус пренасочва вниманието на учениците от превъзходствата на храма към много по-важни събития. Той знае, че този храм ще бъде разрушен. Това се случва през 70 г. от н.е., когато римските войници го разрушават напълно. Предсказанията в тази глава засягат времето на Голямата скръб и Второто пришествие на Господ Исус Христос. Някои от тях, като, войни и военни слухове, лъжепророци и антихристи; земетресе-

ния, глад и страдания и изпитания, заради свидетелството за Христос; предателства; ще бъдат само началото на Скръбта, въведението на един период на неописуеми страдания. Издигането на огромен идол в храма на Ерусалим (13:14; Дан. 9:27), ще бележи началото на големи гонения. Скръбта, за която се говори в (13:19), ще бъде най-тежката в сравнение с всичките времена. Страдания, уникални по своята сила. Тук се говори за храма и Юдея, а не за църквата, защото според много богослови тя ще бъде грабната преди Голямата скръб (1 Сол. 4:13-18; 1Сол. 5:1-3).

27 Тай ка бичхавел е ангелъен тай ка киден Лескере халоме щаротар балвалендар, агоратар пхувенде жи ко агора е деленге.

28 Тай сикльон туме и парамичи таро фигенге, кана сине о кренжа лакери авена ковле тай муклен патрина, жанен кай о нилай си паше;

29 Гадал тай туме, кана дикхена, дава те ачшол, жанендос кай Си паше жи ко о удар.

30 Чачес туменге вакерав, кай калкха вица нанай те пренакхел, жи кана са со си адавкха на ачхол.

31 О дел тай и пхув ка пренакхел, нума моро vorba нанай те пренакхел.

13:32-37 „О Диес тай о сахати биджангло“

32 Никон на жанел окалкхеске диесеске тай часо, ни о ангеля ко дел, ни о Чхаво, нума фердо о Дад.

33 Дикхен, аракхен туме, ругин тумен, соскето на жанен о вряма кана ка овел.

34 Препел сар манушес кана овел гело друменде, тай мукел пескиро кхер, тай потергьол пе подлагарен андо зоряса тай лескири букя, тай припхенел о удармануш те овел джангалдо.

35 Тай овен, ма те совен, соскето на жанен кана о кхерескоро хулай ка авел, вай ки рят, вай машкаро рят, вай кана гялябен о башне, вай о явин,

36 та не би кана авел стразно та те аракхел тумен засуте.

37 Тай сарто вакерава туменге вакерав саворенге: Овен тай насовен.

Шоро 14

14:1-11 „О Исус, помакхло миросса андо Витания“ Матей 26:1, Лука 22:1 тай Йоан 11:45

1 А и пасха, тай о баро диес е маре би хумереско каи овелас палал дуй диес, тай е ангунирашая тай о грамнотуря роденас сар хохаимаса те долен Лес тай те мударен Лес.

2 Он пхендя машкар песте: Те на авел ко баро диес, та те на ваздел бунтоипе машкар дуняс.

3 Тай кана сине ки Витания, тай бешелас ки трапеза андо кхер о Лепросескоро Симон, иек жувли али, со исине ла алавастреско кхореса кучоне мироса шужонотар нард, тай кана пхагялс лес, чхордяс лес о Леско шеро.

4 Тай сине несаве, холяненегере машкар песте: Соске чука аравгяс о мирос?

5 О миро ащине те бикнел бутер сар триншела динарии, тай те разден пес е чоренге. Тай холяненас зорале мамуй лате.

6 Муken ла, о Исус вакергяс: Соске бипачен лаке? Ой, кергяс Ман лачхи бути.

7 Е богенге дайма ка овен машкар туменде тай ащи тумен те пособин лен са коли мангена тумен; нума би дайма ка овен Ман.

8 Ой кергяс ковато ащине, макхел Ми трупо тай англекердяс те керел мо пароме.

9 Чачес туменге вакерав: Кана о евангелиос те причшиме пес анде са е лумя адавкха со ой кергяс ла ка вакерел пес лакоро бистердиоупе.

27 Тогава ще изпрати Ангелите Си и ще събере избраниците Си от четирите посоки, от края на земята до края на небото.

28 И научете от притчата за смокинята, когато клоните й станат меки и пуснат листа, знаете, че лятото е близо.

29 Така и вие, кога видите това да става, знайте, че е близо, при вратата.

30 Истина ви казвам: Тоя род няма да премине, докле всичко това не стане.

31 Небе и земя ще премине, но Моите думи няма да преминат.

13:32-37 „Денят и часът са неизвестни“

32 А за оня ден и час никой не знае, нито небесните Ангели, нито Синът, а само Отец.

33 Внимавайте, бдете будни и се молете, понеже не знаете кога ще дойде времето.

34 То прилича, както кога някой човек, отивайки в чужбина, оставяйки къщата си, даде на слугите си власт и всекиму своя работа, и заповяда на пазача да бъде буден.

35 И така, бъдете будни, понеже не знаете кога ще дойде господарят на къщата, привечер ли, или среднощ, или кога петли пеят, или на разсъмване;

36 така, като дойде внезапно, да ви не намери заспали.

37 И каквото на вас казвам, казвам го на всички: Бдете!

14 Глава

14:1-11 „Исус, помазан с миро във Витания“ Матей 26:1, Лука 22:1 и Йоан 11:45

1 След два дни щеше да бъде Пасхата и празникът на Безквасните хлябове и първосвещениците и книжниците гледаха как да Го уловят с измама и убият;

2 но казваха: Да не е на празника, за да няма размирие у народа.

3 И когато Той бе във Витания, в къщата на Симон Прокажения, и седеше на трапезата, дойде една жена, която носеше алабастров съд с миро от чист и скъпоценен нард и като счупи алабастровия съд, изля мирото на главата Му.

4 Някои негодуваха и казваха помежду си: Защо така се прахосва мирото?

5 То можеше да се продаде за повече от триста динария и парите да се раздадат на бедните. И роптаеха против нея.

6 Но Исус рече: Оставете я, защото я смущавате? Тя извърши добро дело за Мен.

7 Защото сиромасите всякога имате при себе си и кога поискате, можете да им сторите добро; а Мен не всякога имате.

8 Тя извърши, което можа, превари да помаже тялото Ми за погребение.

9 Истина ви казвам: Където и да бъде проповядвано това Евангелие по цял свят, ще се разказва за неин спомен това, което тя извърши.

13:32-37 „Денят и часът са неизвестни“

Исус предупреждава: „Бдете!“, защото времето на Неговото Пришествие е неизвестно. „Бдете!“ значи: „внимавайте молете се, устоявайте“, за да бъдете готови. Това предупреждение не се отнася само за първите Исусови ученици, но и за всички онези, които ще приемат и предават на други последователи свидетелството за Христос, до часа на Неговото славно Пришествие.

14:1-11 „Исус, помазан с миро във Витания“

Жената, която излива скъпоценното си миро върху главата на Исус, е упрекната от мнозина присъстващи в прахосничество (Йоан12:3). Той ще бъде скоро умъртвен, а тази жена показва своята обич и любов към Него. Контрастът между нея, даваща всичко скъпоценно, което притежава, на Спасителя, и Юда, който Го предава за нищожна сума, е голям.

Юда Искариот пурхил О Исусос

10 Антучи о Юда Искариото, иекх дешудуендар гело ко е англунерашая, та те пурхил Лес ленге.

11 Он радуисале пес кана ашунде, тай шинаде те ден лес лове. Тай ов роделас сар те пурхил Лес.

14:12-26 „О Девлеско хабипе“

Матей 26:14,17 Лука 22:3; 22:7 таи Йоан 13:1

12 Тай ко англуно диес о празнико, кана чхиненас о пасхакиро бакрорес, Леске сиклинен пхуча Лес: Кате мангес те жас тай те керас те хас и пасха?

13 Тай бичхалгяс дуен сиклендар, тай вакерел ленге: Жан андо форо; тай манушес, когато ингелел кхоро паеса ка ресена, жан палал лесте.

14 Тай кате дел, вакерен е хулайяке: О сикавдо вакергяс: Кате си и соба кате ка хас и пасха пе сиклиненца?

15 Тай ов ка сикавел туменге бари упрално соба, бухтарно тай лачшарно; отхе кераса аменге.

16 Е сиклине геле тай але андо форо тай арахле сарто ленге пхендясас; тай керде и пасха.

17 Тай кана ратило, Ов ало е дешудоенца.

18 Тай кана бешлен ки трапеза тай хане о Исус вакергяс: Чачес туменге вакерав: Иекх тумендар, когато хал Манца ка пурхин Ман.

19 А он лине холяне те вакерен Леске иекх пал иекхесте: Сигура на сиом ме?

20 Ов вакергяс ленге: Иекхатар дешудуятар си, кон болел андо чаро Манца.

21 О Чхаво Манушкано жал, сарто си рамоме, нума беда калкхеске манушес, пердал пурхило о Чхаво Манушкано, лачшо сине калкхеске манушеске те на биянделас пес.

Девлескери трапеза

22 Тай като ханас, о Исус ляс маро тай кана гудлокердяс разпахгяс тай дяс ленге, тай вакериндос: Лен, адавкха си Моро стато.

23 Тай ляс о тахтай, парикердя, диняс лен, тай саворе пиле латар.

24 Тай вакергяс ленге: Кавкха си Моро рат нево контрактоске, когато изтхавдел пал бутенге.

25 Чачес вакерав туменге, нанай те пияв фрутар е дракхенго жи окалкхесте диес кана ка пияв нево андо Тхагарипе Делвеско.

26 Тай кана гилябине о химно, иклилен ко Елеонско плаи.

14:27-31 „О Исус ангилприпхенела Петреске отпхенипе“

Матей 26:31 Лука 22:31 таи Йоан 13:36

27 Тай о Исус вакергяс ленге: Саворе туме ка скандалден Ман; соскето си калярдо: „Ка мударав о чупнаря, тай о бакре ка разпрастен пес.“

28 Тай палал удживиндипе Ме ка авав англе туме ко Галилея.

29 А о Петрос вакергяс Леске: Тай коли саворе скандалиен, ме нанай.

30 А о Исус пхендя леске: Чачес вакерав туке, авдиес кайкха рат, дуйвар ангал те гилябел о башно, ту ка отменес Мантар тринвар дром.

31 Нума ов панда биковло вакерелас: Коли требул тай ме

14:12-26 „Господната вечеря“

В миналото за мъж в Израел е необикновено да носи вода в глинен съд. Това е обичайно за жените, а мъжете носят вода в кожени мехове. Вероятно това е знакът, по който учениците да разпознаят човека, който ще ги заведе в дома, отворен за тях за Господна вечеря. Въпросът е, винаги ли сме на разположение на Исус и даваме ли най-добрата „стая“, т.е. най-доброто на Него.

Юда предава Исус

10 Тогава Юда Искариотски, един от дванадесетте, отиде при първосвещениците, за да им Го предаде.

11 А те, като чуха, зарадваха се и обещаха да му дадат пари. И той търсеше подходящ случай, за да им Го предаде.

14:12-26 „Господната вечеря“

Матей 26:14,17; Лука 22:3; 22:7 и Йоан 13:1

12 В първия ден на празника, когато жертваха за пасхата, учениците Му казват: Къде искаш да отидем и приготвим, за да ядеш пасхата?

13 И изпраща двама от учениците Си, и им казва: Идете в града и ще ви срещне човек, който носи стомна с вода, идете след него.

14 И където той влезе, кажете на стопанина: Учителят пита къде е стаята, в която трябва да ям пасхата с учениците Си?

15 И той ще ви покаже голяма горна стая, готова застлана; там ни пригответе.

16 И излязоха учениците Му, и дойдоха в града, и намериха, както им бе казал и пригответе пасхата.

17 Когато се свечери, Той дойде с дванадесетте.

18 И когато бяха седнали на трапезата и ядяха, Исус рече: Истина ви казвам, един от вас, който яде с Мен, ще Ме предаде.

19 А те наскърбени започнаха да Му казват един след друг: Да не съм аз?

20 А Той им отговори: Един от дванадесетте е, който топи с Мен в блюдото.

21 Защото Човешкият Син отива, както е писано, но горко на онзи човек, чрез когото Човешкият Син бъде предаден, добре щеше да бъде за този човек, ако не бе се родил.

Господна трапеза

22 И когато те ядяха, Исус, като взе хляб, благослови, разчупи, даде им и каза: Вземете, яжте, това е Моето тяло.

23 И като взе чашата и благодари, даде им и пиха от нея всички.

24 И рече им: Това е Моята кръв на Новия завет която се пролива за мнозина.

25 Истина ви казвам, няма вече да пия от плода на лозата до онзи ден, когато ще го пия нов в Божието царство.

26 И като изпяха химн, излязоха на Елеонския хълм.

14:27-31 „Исус предрича отричането на Петър“

Матей 26:30; Лука 22:31 и Йоан 13:36

27 Исус им казва: Всички вие ще се спънете поради Мен през тази нощ, защото е писано: „Ще поразя пастира, и овците ще се пръснат.“

28 Но след възкресението Си ще ви изпреваря в Галилея.

29 А Петър Му казва: Дори и всички да се съблазнят, аз обаче не.

30 Исус му рече: Истина ти казвам, че днес, в тази нощ, преди петел да пропее дважд, ти ще се отречеш от Мене три пъти.

31 Но той настояваше още повече: Ако трябва дори и да

14:27-31 „Исус предрича отричането на Петър“

Петър самоизтъква своята любов към Спасителя като по-голяма от всичките останали ученици и твърдо заявява, че няма да се откаже никога от Него. Другите ученици твърдят същото. Днес всички ние изпадаме в подобни ситуации като тях, но нека това не ни води към падение, а да осъзнаем нуждата и зависимостта си от Бог в живота ни.

ка мерав Туса, най те межянав Тутар. Тай саворе вакеренас сакадя.

**14:32-42 „Гетсимания“
Матей 26:36 тай Лука 22:40**

32 Тай але иекхе тханесте со вакерелас пес Гетсимания тай вакергяс песке сиклиненде: Бешен ате бискай мангдяв Ман.

33 Тай лиляс о Петро, о Яков тай о Иоан, Песа тай залилас Лес, та те чинуил тай те таксирател пес.

34 Тай вакергяс ленге: Мо воги си пхердохояся жи меримасте; бешендос атхе тай дикхен пес.

35 Тай кана гело хари на бут англе пело ки пхув тай ругилас пес: коли ащи кавкха часо те отнакхел Ман.

36 Тай вакерелас: Авва Дадо, Тут саре си ащине; накхел Мандар кайкхаса тахтай, нума най со Ме мангав, нума сар Ту.

37 Авел, аракхел лен совен, тай вакерел Петреске: Симоне, совес ли? Нащине те овес тетикесте иекх часо?

38 Овен тетикесте тай ругил тумен та те на перен андо зумаипе, о духо си грегорно, нума о трупо ровелно.

39 Тай пале гело тай те ругял пес, пхенелас о сакадяса ворбяса.

40 Тай кана ало пале, аракхляс лен совенас, соскетото о якха сине пхангле тай би жаненас со те отпхенел Леске.

41 Тай ало трито дром тай вакергяс ленге: Акана сов тай ден пача! Ачш си, о часо ало, аке о Чхавес Манушеско авел дино ко васта е безехаленге.

42 Ущен те жаса! Аке, авен паше моро о пурхиндо.

**14:43-52 „О пурхипе О Исусеске“
Матей 26:47, Лука 22:47 тай Иоан 18:1**

43 Тай стразо бискай Ов хоратинелас, о Юдас, иекх е дешу-доендар, авелас тай леса бут бутене чхуренца тай кашенца таро англунорашаинге, грамнотуриенге тай барепхуренге.

44 А о пурхиндо сине диняс семно тай вакергядяс: Конес чумидав, Ов си, астарен Лес тай ингелден Лес, тай ракхибен зуралес.

45 Тай але, стразо гело паш Лесте вакергяс: Рави, Рави, тай чумисардяс Лес.

46 Тай он тховдя васта упрал Лесте тай пхангле Лес.

47 А иекхатар тердьолатар отхе икалгяс пескоро чхури тай чалавгяс о подлагари англунеске рашаяскоро тай отчхингяс лескоро кан.

48 О Исус вакергяс ленге; Сар чор авилян чхуренца тай кашенца те лен Ман?

49 Секо диес синиомас паш туменца тай сиклинавасас андо храмос, тай туме на лине Ман, нума о калярдопе си ачшол.

50 Антучи саворе сиклине мукля Лес тай нашле.

51 Тай несаво терненго, учшаравдо фердо басмаса нангесте жалас пал Лесте, тай он лине лес.

52 Нума ов нашло нанго, а о учариба, мукляс ла.

**14:53-65 „Ангил о синедрионо“
Матей 26:57, Лука 22:54 тай Иоан 18:13**

53 Тай ингярде Исусос паш о англунорашай тай е саворе англунерашая, тай о барепхуре тай о грамнотуря авиле купате.

54 Тай о Петрос сине жалас Леса дуралтар жи ко и аула ко дворос е англунорашаеско, тай бешло кетани е слугенца тай тателас паш яг.

умра с Тебе, няма да се отрека от Тебе. И всички казваха същото.

**14:32-42 „Гетсимания“
Матей 26:36 и Лука 22:40**

32 Идват на едно място, наречено Гетсимания и Той казва на учениците Си: Поседете тук, докато се помоля.

33 И взима със Себе Си Петър, Яков и Иоан и започна да се ужасява и да тъгува.

34 И рече им: Душата Ми е прискърбна до смърт останете тук и бъдете будни.

35 И като се поотдалечи, падна на земята и се молеше, да Го отмине този час, ако е възможно;

36 и казваше: Ава Отче! За Тебе е възможно всичко отклони от Мен тази чаша, но да бъде не както Аз искам, но както Ти.

37 Идва, и ги намира, че спят, и казва на Петър: Симоне, спиш ли? Не можа ли един час да постоиш буден?

38 Бдете будни и се молете, за да не паднете в изпитания, духът е бодър, а плътта немощна.

39 И пак като отиде, помоли се и каза същите думи.

40 А като се върна, намери ги пак да спят, понеже очите им бяха натегнали и не знаеха, какво да Му отговорят.

41 И идва трети път и им казва: Сега спете, и почивайте! Часът дойде, свърши се, Човешкия Син се предава в ръцете на грешниците.

42 Ставайте, да вървим! Ето, приближи се предателя ми.

**14:43-52 „Предаването на Исус“
Матей 26:47, Лука 22:47 и Иоан 18:1**

43 И веднага докато Той още говореше, идва Юда, един от дванайсетте и с него множество народ с мечове и колове, от страна на първосвещениците, книжниците и старейте.

44 А предателят Му, бе им дал знак, казвайки: Когото целуна, Той е, хванете Го и пазете зорко.

45 И като дойде, веднага се приближи до Него и казва: Рави, Рави и Го целуна.

46 А те сложиха ръцете си върху Му и Го хванаха.

47 А един от стоящите там извади нож, удари слугата на първосвещеника и му отрязва ухото.

48 Тогава Исус им рече: Като на разбойник сте излезли с мечове и колове, за да Ме хванете.

49 Всеки ден бях с вас в храма и поучавах, и не Ме хванахте, но да се сбъднат Писанията.

50 Тогава всички ученици Го оставиха и се разбягаха.

51 Един младеж, увит с ленено платно на голо, вървеше подире Му; и войниците го хванаха.

52 Но той, като остави платнището, избяга гол от тях.

**14:53-65 „Пред синедриона“
Матей 26:57, Лука 22:54 и Иоан 18:13**

53 И доведоха Исуса при първосвещеника, при когото се събраха всички първосвещеници, старейци и книжници.

54 Петър Го следва отдалеч до вътре в двора на първосвещеника и седеше със слугите и се грееше на огъня.

14:32-42 „Гетсимания“

На Божия Син Му предстои, да пролее драгоценната Си кръв за спасението на грешното човечество. Друг начин за изкупление няма. В този решителен час, Той предупреждава Петър, Яков и Иоан да се молят, за да се противопоставят на изкушението, което им предстои. Три пъти Исус ги намира заспали. Често пъти и христианиците заспиват в молитвения си живот.

14:43-52 „Предаването на Исус“

Петър се опитва да се опълчи срещу това позорно дело, използвайки материално оръжие. Колко ли пъти христианиците, като Петър, използват плътски, материални оръжия в духовните битки? Оставят ли Светият Дух да ги съветва, научи и ръководи или прибързват с плътската реакция да разрешат проблемната ситуация? (Виж ком. Мат. 26:47-56)

55 А е англунерашая тай саро синедрионо роденас якха мануша мамуй Исусас, те мударен Лес, тай ни аракхен;
56 бутенде хохавенас мамуй Лесте, нума якхамануша пекере насине сакадя.

57 Тай още несаве тай хохавне мамуй Лесте тай вакеренас:

58 Аме ашундям Лес те вакерел: Ме ка аравав кавкха кердовастенца храмос, тай палал трин диеса ка керав авер бикердовастенго.

59 Нума ни ачука дикхяхкиба пекере на сине чачуно.

60 Тай о англунорашай ущило машкаре тай пхучшляс е Исусес: Канчик на отпхенес Ту? Со дикхяхкенибена калкха мамуй Туте?

61 Нума Ов ни пхенелас тай ни вакергяс канчик. Пале о англунорашай пхучшляс Лес: Ту ли сиан о Христос, о Чхаво Гудлокерденго?

62 А о Исус вакергяс: Ме сиом тай ка дикхен о Чхавес Манушескерес бешел пир чачориг е Зураленго, те авела пе делвеске нуверя.

63 Антучи о англунорашай чхингяс пе шеях тай вакергяс: Иси амен трейба панда дикхяхкиткендар?

64 Ашундян о делармяня, сар дикхен туме? Тай саворе крисенде Лес сар махалдо мударибе.

65 Тай несаве лине те чхунгаден Лес, запхандя Песко якха, та те чалавенас Лес, тай те вакеренас Леске: Дедрофетенге! Тай о слугя, астарен Лес, чалавенас Лес думукхенца.

14:66-72 „Петреско отпхенипе“

Матей 26:69, Лука 22:54 таи Йоан 18:15

66 Тай бискай о Петрос сине теле ко аула, али иекх ракледар хлаинка саве о англунорашай;

67 тай кана дикхляс о Петрос, кай такьол пес, подикхляс пес лесте тай вакергяс: Тай ту синианас е Исусеса Назарянеса.

68 Тай ов отпхендяпе пес тай вакерелас: Ни жанав, ни ахальовав со вакерес тут. Тай икливо на англе ки порта. тай о башно башалгяс.

69 Тай и хлаинка дикхляс лес тай пале лиляс те вакерел со тергьонас турял отхе: Кавкха си екх лендар.

70 Тай ов пале отпхендя пес. Тай палал цикно, тергьонас турял пхендя Петреске: Чачес ту сан лендар, соскетто синян Галилеянос, тай торо вакемба пурхил тут.

71 А ов лиляс те арманял тай совлахал: Ни пенжарав калкхес манушес савесте вакерена.

72 Тай палдава стразо о башно башлингяс дуито дром. Тай о Петрос диняс пес годи о vorba колато о Исус сине вакердо леске: Англал о башно те башалел дуйвар, тринвар тут ка отпхендяс пес Мандар. Тай чхивдя пес андо роиба.

Шоро 15

15:1-15 „Исусо англал Пилатос“

Матей 27:1; Лука 23:1 таи Йоан 18:28

1 Тай ки явин стразо е англунерашая барепхуренца, тай о грамнотуря тай састо синедрионо, денас пес годи, тай пхангле о Исусес, ингелде Лес тай пурхил Лес ко Пилатос.

14:53-65 „Пред синедриона“

Синедрионът е съставен от водачите на различни религиозни групи в Израел: фарисеи, садукее и книжници. Поучават народа да спазва Божиите повеления, а те самите използват подкупени лъжесвидетели за постигане на коварната си цел (14:55-59). В отговора на зададения Му от първосвещеника въпрос, дали Той е Месия, Исус говори за Второто Си Пришествие, когато всички ще Го видят и ще узнаят кой е Той (14:62).

55 А първосвещениците и целият синедрион търсеха свидетелство против Исус, за да Го умъртвят, и не намираха.

56 Защото мнозина лъжесвидетелстваха против Него, но свидетелствата им бяха противоречиви.

57 И някои станаха и лъжесвидетелстваха против Него, като казваха:

58 Чухме, че Той казваше: Ще разруша този ръкотворен храм, и след три дни ще съградя друг неръкотворен.

59 Но и това тяхно свидетелство не бе еднакво.

60 Тогава първосвещеникът застана посред и попита Исус, казвайки: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Теб?

61 Но Той мълчеше и нищо не отговаряше. Първосвещеникът пак Го попита: Ти ли се Христос, Синът на Благословения?

62 Исус му каза: Аз Съм; И ще видите Човешкия Син да седи отдясно на Величествения идещ на небесните облаци.

63 Тогава първосвещеникът, като раздра дрехите си, каза: Каква нужда имаме вече от свидетели?

64 Чухте богохулството, какво мислите? И те всички признаха, че заслужава смърт.

65 И някои почнаха да плюят върху Му, да Му закриват лицето, да го бият и да Му казват: Пророкувай! И слугите му удряха плесници.

14:66-72 „Петър се отрича от Исус“

Матей 26:69, Лука 22:54 и Йоан 18:15

66 Когато Петър бе на двора, дойде една от слугините на първосвещеника

67 и като видя Петър да се грее, взря се в него и рече: И ти бе с Исуса Назарянина.

68 Но той се отрече, като каза: Не зная, нито разбирам, какво говориш. И излезе във в предния двор и петел пропя.

69 Слугинята, като го видя пак, почна да говори на стоящите там: Този е от тях.

70 И той пак се отрече. След малко тези, които стояха там, пак почнаха да говорят на Петър: Наистина, от тях си, защото си галилеянин, и говорът ти те издава.

71 И той започна да проклена и да се кълне: Не познавам Човека, за когото говорите.

72 Тогава петел пропя втори път. И Петър си спомни думите, казани Му от Исус: Преди още петел да пропее два пъти, три пъти ще се отречеш от Мен. И като размисли, заплака.

15 Глава

15:1-15 „Исус пред Пилат“

Матей 27:1; Лука 23:1 и Йоан 18:28

1 На заранта веднага първосвещениците със старците и книжниците, и целия синедрион направиха съвещание и като вързаха Исус, отведоха и Го предадоха на Пилат.

14:66-72 „Петър се отрича от Исус“

Петър сяда да се грее на огъня с враговете на Господ (14:54). В последствие, той се отрича от Спасителя три пъти, според както му е предсказано от самия Него. В цялата нещастна ситуация на отричане, в която Петър изпада, може да се проследят стъпките, водещи до духовно падение: воюване с недуховни оръжия (14:37,38,47); липса на духовно водителство и разбиране на Божията воля (8:32,33); отдалечаване на дистанцията в общението с Бога (14:54); неправилен избор на хора, споделящи вярата в Христос (Пс. 1:1; Марк 14:54; 1 Кор. 15:33).

2 Тай о Пилатос пучляс Лес: Ту сан Юдейско Тхагар. А Ов отпхендяс леске: Ту вакергян.

3 Тай е англунерашая душарденас Лес бут зоралес.

4 А о Пилат пале пучляс Лес: Ни пхенес канчик? Дикх кити букенде душанен тут!

5 Нума о Исус пале ни пхендя канчик, чука кай о Пилат дивисаило.

Бар Абба вай Манушескоро Чхаво Пилато манген те откекел Исусос

6 А ко фиеста мукелас ленге иекхатар пханглес, саво он ка мангенас.

7 Антуци исине несаво пхангло ко алав Варава, авреца бунтуима манушенца саве ко бунто керде мударипе.

8 Тай о дуняс иклинстило тай астернас те мангенас таро Пилатос те керел исине традиция сарто керел.

9 А о Пилатос вакергяс ленге: Манген те мукав туменге о Юдейско Тхагар?

10 Порме жанглас, кай о англунерашая дине Лес таро жалузипе.

11 Нума о баре рашая дя годи е манушен те манген ка мекел пал лачхес о Варава.

12 О Пилатос вакергяс ленге: Нума со те керав Кавка, Ковато вакерен Юдейско Тхагар?

13 А он ципингяс: Трошул Лес!

14 А о Пилат вакергяс ленге: Саво насулипе Ов кергяс? Нума он бутедер ципингяс: Трошул Лес!

15 Антуци о Пилатос, мангелас те радуил е дуняске, мукляс е Варава, а о Исусес маргяс Лес, тай диняс Лес ко трошул.

15:16-20 „Е аскери апрася о Исусос“ Матей 27:27 таи Йоан 19:2

16 Тай е аскере ингелде Лес андруно дворо каи алавел о претория, тай кидисаиле кетани аскере дружина.

17 Тай уравде Лес пурпурно мантия, керде венцес карендар тай тховде ко Лескоро шеро,

18 тай застарден те ден Лес састипе: Овел Састо, Тхагаро Юдейско!

19 Тай чалавенас Лес упрало шеро, чхугаден Лес, тай динас коч англал Лесте, тай лувисарден Лес.

20 Тай палал апрасанас Лес, нангарде Лес о пурпурно мантия тай уравде Лес Лескере шехенде, тай Лес ингелде аври, те трошул Лес.

15:21-32 „Примарибен ко трошул ки Голгота“ Матей 27:32, Лука 23:26 таи Йоан 19:17

21 Тай керде несаво Симонос Киринаеос дад о Александрос тай и Руфа, когато наххелас, палал иринелас пес алинджатар, те ингелел о Лескоро трушол.

22 Тай ингелде Исусес ко тхан со алавпе Голгота, со значил о Мударно тхем (о Мулескоро шеро) .

23 Тай денас Лес мол со сине смирна, нума Ов на лиляс.

24 Тай кана Лес трошуланас, разденас о шея Лескере, пал кана чхувен жребие, конеске со те лел.

15:1-15 „Исус пред Пилат“

Исус е обвинен от Синедриона в богохулство, а след това е изправен пред Пилат и Ирод, за да бъде осъден в измяна на държавното управление на страната. Той отказва да отговаря на обвинителите Си, защото знае, че това трябва да се изпълни заради изкуплението на грешното човечество (15:5). Същите хора викат възторжено „Осанна!“ преди пет дни, а сега искат да се освободи Варава, заслужаващ действително присъдата си за бунтовничество и убийство (15:12-14). Така е с всеки, който не се съобразява с Божието Слово, а дава внимание и уважда на това, което светът иска и казва.

2 И Пилат Го попита: Ти ли си юдейският цар? А Той отговори: Ти казваш.

3 И първосвещениците Го обвиняваха в много неща.

4 А Пилат пак Го попита: Нищо ли не отговаряш? Виж, за колко неща Те обвиняват.

5 Но Исус нищо не отговори вече, така че Пилат се чудеше.

Бар Абба или Синът Човешки Пилат иска да пусне Исус

6 А на празника той им пускаше по един затворник, когото бяха изпросили.

7 Тогава бе затворен някой си, на име Варава, със събунтовниците си, които във време на бунт бяха извършили убийство.

8 И народът извика и почна да моли Пилат да направи, както им правеше винаги.

9 И той им отговори и каза: Искате ли да ви пусна юдейския цар?

10 Защото знаеше, че първосвещениците от завист Го бяха предали.

11 Но първосвещениците подбудиха тълпата да иска да им пусне Варава.

12 Пилат пак им рече: Какво искате да сторя с Този, Когото наричате юдейски цар?

13 Те отново закрещяха: Разпни Го!

14 Пилат им рече: Та какво зло е сторил Той? Но те още по-силно крещяха: Разпни Го!

15 Тогава Пилат, като искаше да угоди на тълпата, пусна им Варава, а Исус бичува и предаде на разпятие.

15:16-20 „Войниците се подиграват на Исус“ Матей 27:27 и Йоан 19:2

16 Войниците Го отведоха вътре в двора, в преторията, и събраха целия полк войници;

17 и Му облякоха багреница и, като сплетоха венец от тръни, наложиха Му го;

18 и почнаха да Го поздравяват: Здравей! Царю Юдейски!

19 И Го биеха по главата с тръст и Го заплюваха и коленичейки, кланяха Му се.

20 След като Му се присмяха, съблякоха Му багреницата, облякоха Му Неговите дрехи, и Го поведоха да Го разпнат.

15:21-32 „Разпятието на Голгота“ Матей 27:32, Лука 23:26 и Йоан 19:17

21 И накараха някой си Симон Киринаец, баща на Александра и Руфа, както минаваше на връщане от нива, да носи кръста Му.

22 Заведоха Го на мястото Голгота, което значи Лобно място (Черепата).

23 И даваха Му да пие вино със смирна, но Той не прие.

24 Онези, които Го разпнаха, разделиха дрехите Му, хвърляйки жребий, кой какво да вземе.

15:16-20 „Войниците се подиграват на Исус“

Войниците не разпознават своя Създател. Бият Го, плюят, ругаят, поставят венец от тръни на главата Му. Подигравателно коленичат, за да Му се поклонят, след което Го завеждат на разпятие.

15:21-32 „Разпятието“

Латинското значение на „Голгота“ е разпятие, а арамейското е череп, може би заради това, че е място за извършване на екзекуции. Сместа, която Му поднасят войниците, е опият, използван в древните дни за притъпяване на болката. Исус отказва да пие от нея, за да понесе болката, подигравките и наказанието за греховете на хората в пълно съзнание.

25 А сине о тринто часо кана трошуленас Лес.
 26 Исине калярдопе душалопе: О Тхагар Юдейскоро.
 27 Тай Леса трошуладе дуен чор иек ригатар чаче Лесте тай иек ригатар стинго Лесте.
 28 Тай кердило сарто си калярдо ковата вакерелас пес: „Е чоренца сине тховдо“.
 29 Тай со накхенас отхар Лес акушенас, тай куниненас шеренца тай вакеренас: Аьха! Ту ковата аравдесас о храмос тай лен кересас пале трине диесенде;
 30 Ухли трушолтар, скеписар песке.
 31 Сакадя тай е англунерашая грамнотуренца Лес апраसे-нас, сар вакеренас машкар песте: Аврен скепинасас, нума Тут нащи те скепил пес!
 32 Мек о Христос Израилско тхагар те ухльол трошултар, те дикхас тай те апакаяс. Тай е трушулден Ленца, акушенас Лес сакадя.

15:33-41 „Исусеско Мерибе“

33 Тай ко шовто часо, ачхнло тунярико ки саста пхув, со сине жи ко енято часо.
 34 Тай ко енято часо о Исус чингадяса зоралес гласо: Елои, Елои Лама Савахтани? Ковато си: Моро Дел, Моро Дел, соске муклян Ман?
 35 Тай варисаве со тергьонас отхе, кана ашунде вакеренас: Аке рукинал о Илияс.
 36 Тай стразо иек тховгяс хухура шутесте, тховгяс ла ко тръстикас тай делас Лес те пиел, тай вакерелас: Мукен те дикхас, коли ка авел о Илияс те ухлявел Лес.
 37 А о Исус кана чингадингяс зоралеса гласо, муло.
 38 Тай и завеса ки храмос разчхинли пес донде, упралестар жи теле.
 39 А о шеленгоро, саво тергьолас мамуй Лесте, кана ашундя кай чингадингяс, ачука дикхляс тай муло, вакергяс: Чачес кавка мануш сине Девлескоро Чхаво.
 40 Исине отхе панда тай жувля, колато дикхенас дурандар машкар ленде сине и Мария Магдалена, тай и Мария и дай е цикнескоро Яковос тай о Иосия, тай и Саломия;
 41 колато, кана сине ки Галилея, пхиренас палал Исусосте тай аканденас Лес, исине тай бут авер, колато сине але Леса ко Ерусалим.

15:42-47 „Исусескиро пароба“

**О Йосифес таро Ариматея
 Матей 27:57 Лука 23:50 таи Йоан 19:38**

42 Тай кана сине ракъолас, соскетото сине параскъювин мамуй сабатос, о англалкердопе диес;
 43 ало о Йосифос таро Ариматея, пхуребарея, ковата мангелас е Девлескоро тхагарипе, тай тромаило диняс ко о Пилатос, тай мангляс е Исусеско трупо.
 44 А о Пилати, чудисало пес коли си муло, тай чингадингяс е шеленгоро, пучляс лес лунготар вряма Ов си муло.
 45 Тай кана сиклино шеленгоратар, диняс трупо Йосифеске.
 46 Тай ов кингяс пухтан, ухлявде Лес, учхарде Лес е пухтанеса, тай тховдя Лес ко лимори, со сине изчхиндо ки баребар, тай тховдя барибар упрало ударипе.

15:33-41 „Смъртта на Исус“

Исус е разпнат в 9 часа сутринта. Между 12 и 3 часа следобяд цялата земя е покрита от тъмнина, което е преобраз на греха, завладял цялото човечество. В този момент Бог Го оставя (15:34), за да понесе напълно нашите грехове и цялото наказание за тях. Последният Му вик, преди да издъхне, звучи победоносно над греха и смъртта: „О, смърте, къде ти е жилото? О, аде, къде е твоята мощ?“
 Раздирането на завесата на храма на две отгоре до долу, е преобраз на свободния достъп до Божието светилище на всеки, който приеме Исус Христос за Личен Спасител и Господ в живота си (Евр. 10:19-22).

25 Беше третият час, и Го разпнаха.
 26 Имаше обвинителен надпис: Цар Юдейски.
 27 С Него разпнаха двама разбойници, единия отядно Му, а другия отляво.
 28 И се сбъдна Писанието, което казва: „И към беззаконните бе причислен.“
 29 Минувачите Го хулеха, като клатеха глава и думаха, Оха, Ти, Който разрушаваш храма, и в три дни го съзиждаш;
 30 Спаси Себе Си и слез от кръста!
 31 Също и първосвещениците с книжниците се присмиваха и думаха помежду си: Други спасяваше, а Себе Си не може да спаси.
 32 Христос, Израелевият Цар, нека слезе сега от кръста, и да видим и повярваме. Хулеха Го и разпнатите с Него.

15:33-41 „Смъртта на Исус“

33 А на шестия час настана тъмнина по цялата земя до деветия час.
 34 А на деветия час Исус извика с висок глас: Елой, Елой, лама савахтани? Което значи: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?
 35 Някои от стоящите там, като чуха, казваха: Ето, вика Илия.
 36 А един се затече, натопи гъба в оцет и, като я надяна на тръст, даваше Му да пие, казвайки: Почакайте да видим, дали ще дойде Илия да Го снесе.
 37 А Исус, като издаде силен глас, издъхна.
 38 И храмовата завеса се раздра на две, от горе до долу.
 39 А стотникът, който стоеше срещу Него, като видя, че Той, след като извика тъй, издъхна, каза: Наистина Този Човек бе Син Божий.
 40 Имаше там и жени, които гледаха отдалеч, между тях беше и Мария Магдалина, и Мария, майка на малкия Яков и на Йосия, и Саломия,
 41 които и тогава, когато беше Той в Галилея, вървяха подире Му и Му служеха, и много други, дошли заедно с Него в Йерусалим.

15:42-47 „Погребението на Исус“

**Йосиф от Ариматея
 Матей 27:57; Лука 23:50 и Йоан 19:38**

42 И когато вече мръкна, понеже бе петък, преди събота,
 43 дойде Йосиф от Ариматея, почтен съветник, който и сам очакваше Божието царство, дръзна, и влезе при Пилат, и измоли Исусовото тяло.
 44 Пилат се почуди, че Той вече е умрял и като повика стотника, попита го дали отдавна е умрял?
 45 И като узна от стотника, даде тялото на Йосиф.
 46 А Йосиф, като купи плащаница, сне Го, и Го обви в плащаницата и положи в гроб, изсечен в скала и привали камък върху гробната врата.

15:42-47 „Погребението на Исус“

Йосиф е благочестив юдеин и вероятно таен последовател на Исус. В момент, когато Исусовите ученици, изплашени от преследване, се крият, Йосиф взема тялото Му с разрешението на Пилат и Го погребва в богатия гроб, приготвен за самия него (Ис. 53:9). Отново се споменават имената на жените (15:40,41,47; 16:9), следващи непоколебимо и безстрашно своя Господ, дори и в смъртта, което е добър пример на подражание за последователите на Христос през всички векове.

47 А и Мария Магдалена тай и Мария Йосиевески, дай дикхенас кате тховдя Лес.

Шоро 16

16:1-20 „Удживдипе“

Матей 28:1, Лука 24:1 тай Йоан 20:1

1 Тай кана накхло о Саватос, а Мария Магдалина, тай Мария е Яковескири дай, тай и Саломия кинде ароматя, та авен тай те макхен Лес.

2 Тай ко англуно куркоскоро диес паш о кхам те икльол бут явине, але ко лиморо.

3 Тай вакеренас машкар песте: Кон ка отчихвел о бар таро муликано удар?

4 Нума кана дикхенас, дикхле о бар сине бут баро си отчивдо.

5 Тай кана дине ко миморо, дикхля иекхе тернес парнеса шехенца, бешалиндос чачотар, тай бут дараиле пес.

6 А ов ленге вакерел: Ма даран тумен! Туме роден Исусос о Назарянинас, о трушалдо. Ов жувиндисаило, нанай Лес атхе, акхе о тхан кате Лес чхуденас.

7 Нума жан, вакерен Лескере сиклиненде тай о Петроске кай жал ангал туменде ко Галилея отхе Лес ка дикхен, сарто туменге вакергяс.

8 Тай он иклили тай прастенас миморитар, палдова биджанипе тай кунинопе тай никхаске на вакерде кханчик соскето даранас пес.

9 Тай кана жувиндаило авинде куркескоро дивес, сикавдило Пес май англе и Мария Магдалина савитар изпалдас ефта бесовя.

10 Ой гели тай разпхендя одоленге сине Леса, одоленге колато жалиненас тай ровенас.

11 Тай кана ашунде, кай Ов си живдо, тай ой дикхляс Лес, на апакянас.

12 Палал адавкха сикавдило пес авре лендар, колато пхиренас андо иекх гав.

13 Тай он геле тай пхенде околенте, нума ни иек лендар на апакянас.

14 Палал сикавдило Пес е дешуиекхенде, колато сине блелхабе, тай холянгяс кай на апакян тай кай си шудреиленгере, кай на апакяниле околенте колато Лес дикхлесас кай жувиндило.

Жа та дартардеш

15 Тай вакергяс ленге: Жан ко састо лумя тай делдума о евангелиос саворхенге.

16 Ковато апакян тай боленпе пес ка овел скепиме нума ковата на апакян ка овел крисно.

17 Тай калка мираклуря ка ресел со апакян андо Моро алав, бесовен ка гонисардян; неве чхиба ка пхенен;

18 сапен ка астарен лен вастенца тай коли пиен варесо кердомериба, нисар нанай те аравдинен лен; пал насвален ка тховен васта, тай он ка састен.

47 А Мария Магдалина и Мария, майката на Йосия, гледаха къде Го полагат.

16 Глава

16:1-20 „Възкресението“

Матей 28:1, Лука 24:1 и Йоан 20:1

1 След като мина събота, Мария Магдалина, Мария Яковова и Саломия купиха аромати, за да дойдат и Го помажат.

2 И в първия ден на седмицата дойдоха на гроба много рано, след изгрев слънце,

3 и говореха помежду си: Кой ще ни отвали камъка от гробната врата?

4 И като погледнаха, виждат, че камъкът е отвален, а той бе много голям.

5 Като влязоха в гроба, видяха един младеж, облечен в бяла дреха, да седи отдясно; и много се уплашиха.

6 А той им казва: Не се бойте. Вие търсите Исус Назарянина, разпнатия; Той възкръсна, няма Го тук. Ето мястото, където бе положен.

7 Но идете, кажете на учениците Му и на Петър, че Той ви чака в Галилея; там ще Го видите, както ви каза.

8 И като излязоха скоро, побягнаха от гроба, обхванати от трепет и ужас и не казаха никому нищо, понеже се бояха.

9 Като възкръсна рано в първия ден на седмицата. Исус се яви първом на Мария Магдалина, от която бе изгонил седем демона.

10 Тя отиде, и каза на онези, които бяха с Него и които плачеха и ридаеха;

11 но те, като чуха, че Той е жив, и че тя Го видяла, не повярваха.

12 След това се яви в друг образ на двама от тях по пътя, когато отиваха в село.

13 И като се върнаха, съобщиха на останалите, но и на тях не повярваха.

14 После се яви на самите единайсет, когато вечеряха, и ги смърми за неверието и коравосърдието им, че не повярваха на онези, които Го бяха видели възкръснал.

Идете по целия свят и проповядвайте

15 И каза им: Идете по цял свят и проповядвайте Благовестието на всяка твар.

16 Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен, а който не повярва, ще бъде осъден.

17 И тези знамения ще придружават повярвалите; в Мое име демони ще изгонват, нови езици ще говорят;

18 змии ще хващат и ако изпият нещо смъртоносно, никак няма да ги повреди; на болни ще полагат ръце, и те ще оздравяват.

16:1-20 „Възкресението“

Жените, отиващи да помажат тялото на Исус, знаят, че няма да е лесно да влязат в гроба, поради тежкия камък, стоящ на входа (16:3). Римският печат и войниците, охраняващи гроба, са сериозни доводи, които заплашват тяхната мисия. Но любовта им към Спасителя, както и тяхната вяра ги мотивира за преодоляването на всички трудности. Марк 16:8 няма никакво противоречие, сравнявайки го с другите Евангелия (Мат.28:8; Лука24:9), както някои смятат, че жените, върнали се от гроба, не са казали нищо. Те не казват на тези, които срещнали по

пътя за града, но на учениците разказват всичко, което им е заръчано (16:7,8). След това Исус се явява на Мария Магдалина, както и на още двама мъже, но за съжаление учениците Му не им повярват. После се явява на единадесетте, но там всъщност са само десет, защото Тома не е там в първата неделя (Йоан 20:24), а на следващата (Йоан 20:26), когато Исус им се явява отново, присъства и той. Господ Исус Христос дава великото поръчение на учениците Си, преди да се възнесе (16:15-18). Тази повеля е насочена и към всички християни, до които стигна Благовестието, и тя трябва да се разнесе из целия свят, до славното Пришествие на Господ Исус Христос (Д.А. 1:7,8).

Упралбешлипе**Лука 24:50 таи ДА1:9**

19 Тай, палал адавкха о Девел Исус ленге хоратингяс, заикистило каринго дел, тай бешло катаро чачо риг е Делвеске.

20 А он икистиле тай делдумас секаде, кате ленцар сине о Дел, керелас тай сикавелас о Ворба Пес, мираклуруса, колато жал палал ленца.

Амин.

Възнесение**Лука 24:50 и ДА 1:9**

19 И след като Господ им говори, се възнесе на небето и седна отдясно на Бога.

20 И те отидоха и проповядваха навсякъде и Господ им съдействаше и потвърждаваше Словото със знамения, от каквито то се придружаваше.

Амин.

